

TEXTIL: MOBILITZACIO TOTAL AL "RAM DE L'AIGUA" AMB MOTIU DEL CONVENI

Les múltiples i intenses accions protagonitzades tot al llarg de l'any pels treballadors del tèxtil, troben en la lluita unitària del ram de l'aigua de la "província" de Barcelona ^{entorn del conveni} un dels exponents més significatius pel que fa a la pròpia força i a les pròpies debilitats. De fet, els primers mesos de l'any han estat de gran agitació en aquest sector tan tradicional a Catalunya, degut a la renovació dels convenis de tots els subsectors (llana, cotó, gènere de punt, confecció i ram de l'aigua). No cal dir que en cada cas, el procés seguit ha estat diferent. Però, allò comú ha estat sovint la convergència entre diferents rams, d'una banda, i el plantejament de les reivindicacions unitàries de la plataforma comú junt amb la problemàtica específica de cada empresa. Val a dir que la majoria ^{d'} empreses tèxtils arrosseguen temps ha una tal corrua de contradiccions i deficiències tècniques ~~xx~~ i financeres, que han esdevingut un niu de conflictivitat constant (salaris ínfims, condicions de treball pèssimes, "plans de reestructuració"...).

Així, la lluita en el ram de l'aigua pot passar com a "exemplar", com a resum i culminació de la majoria de lluites hagudes en aquest sector. Resseguim els fets principals.

El primer de febrer, uns 200 càrrecs sindicals del ram, reunits en assemblea, confirmen l'adopció de la plataforma de 8 punts aprovada anteriorment com a punt de partida comú a tots els rams del tèxtil, que es disposaven a negociar el nou conveni.

Donat que aquest conveni és de caràcter "provincial", la discussió es porta sempre a Barcelona entre la comissió deliberadora (els membres de la qual havien estat elegits ~~per~~ en assemblees d'enllaços de les respectives localitats) i els representants de la patronal. Durant les primeres entrevistes, els empresaris es mostren intransigents de cara a concedir un augment superior al 15 %, com també respecte a altres reivindicacions.

A primers de març, s'intensifiquen les accions a les poblacions de més tradició tèxtil. Es realitzen diverses assemblees tant als locals de la CNS i convocades per la Junta Social, com en les pròpies empre-

ses. Es registren aturs de 3 hores a unes 10 empreses de Ba celona i en alguna de Sabadell, Igualada i Manresa (dies 4, 5 i 6). El dia 11, paren a Sabadell durant 3 hores uns 7.000 treballadors d'unes 25 empreses. L'endemà segueixen aturs similars en unes 10 empreses. A Terrassa i a Barcelona, es fan assemblees a la CNS, amb assistència d'unes 400 persones, on es reafirmen en la voluntat de lluita per a mantenir els punts reivindicatius de cara al nou conveni. El dia 20, es reuneixen uns 200 enllaços de tota la "província" i acorden una vaga general del ram per al dia 25. Del 18 al 25, grups de treballadors de cada població van d'una empresa a l'altra intercanviant punt de vista sobre les perspectives del moviment unitari. Al mateix temps es passava a signar un document que recollia les reivindicacions per al nou conveni. El nombre de signatures arribaria a unes 20.000.

El dissabte 23, ~~el~~^{el} president de la UTT del ram (Cuadrado) convoca la Comissió Deliberadora i la Junta Social i els ~~representants~~^{comitè} - sembla a instàncies del Delegat de Sindicats - a "desconvocar" la vaga del 25.

A Barcelona, Terrassa i Sabadell, la conminatòria resulta eficaç, així com ~~en~~^{en} altres indrets de menys importància. No obstant, a Manresa es produeix la vaga prevista per obra sobretot dels treballadors d'"Auxiliar Textil Manresana", els quals es mantenen en vaga malgrat les pressions del delegat comarcal. Segueixen l'exemple totes les altres fàbriques del ram. Cal esmentar un fet inhabitual: l'emissora local "EAJ-51" de la cadena SER informaria ~~després~~ extensament sobre aquestes accions.

El dia 27, mentre la Comissió Deliberadora està reunida als Sindicats discutint el conveni, es ~~reuniren~~^{concentren} allí uns 400 treballadors de diferents empreses del ram que decideixen mantenir un atur de 4 hores els dies 28, 29 i 30. L'entrada inesperada de la policia i ^{el} desallotjament conseqüent disolen la concentració.

L'endemà, dijous 28, paren unes 30 empreses (uns 10.000 treballadors i unes 44.000 hores de vaga) només a Barcelona. A la resta de la "província" també es produeixen aturs, si bé amb menys empenta. "Mundo Diario" afirmaria que s'havien perdut un total de 132,000 hores.

El matí del divendres 29, en una reunió "provincial" d'uns 200 càrrecs sindicals, es planteja l'aprovació del conveni. La patronal, alertada pels esdeveniments del dia anterior, es mostra disposada a fer algunes concessions... Mentrestant, es llegeixen dues cartes del secretari del Sindicat i de la Secció Social, dirigides al ministre de Relacions Sindicals i al Delegat de Barcelona, en protesta per la intervenció de la policia en l'assemblea del dimecres. L'endemà, la premsa publicaria una carta de Sindicats aclarint que ells no havien cridat la policia ni reclamat la seva intervenció.

La signatura del nou conveni es faria el divendres, 29 de març. Els treballadors aconseguixen part de les seves reivindicacions: un 17'5 % d'augment salarial, paga de 30 dies per Nadal, reducció de 2 hores setmanals a partir del primer de maig i 12 % de plus de nocturnitat.

Si bé la patronal no ha concedit totes les reivindicacions proposades la lluita ha representat una petita victòria dels treballadors del tèxtil ja que, ultra haver assolit trencar el xostre de la congelació, han demostrat una progressiva capacitat de mobilització unitària sense pagar l'acostumat i dramàtic tribut de tota una sèrie de sancions i acomiadaments.

1er. DE MAIG: ELS TREBALLADORS NO PAREN...

"Ningún incidente de importancia..." Així començava la informació (?) de TVE sobre els esdeveniments del 1er. de Maig. I els altres mitjans de comunicació seguien més o menys la tònica.

Tanmateix, la realitat era molt altra. I el gran desplegament d'efectius de la força pública ja des dels dies anteriors, demostrava en part que en les altres esferes es coneixia amb més o menys precisió l'ample convocatòria que tenia la festivitat i els esforços esmerçats pel moviment obrer en ordre a mobilitzar les propies forces i a convertir una vegada més el 1er. de Maig en una jornada de lluita i de reivindicació.

Aquest any conflüen en aquesta data diversos i greus motius d'acció i denúncia: ^{la}repressió a les empreses, els acomiadaments, la discussió del conveni del metall a Barcelona i "província", la selectivitat a l'ensenyament, l'encariment de la vida, etc.

Relacionar totes les accions dutes a terme a Catalunya seria feina llarga. N'esmentarem només unes quantes. Cal observar d'entrada que Barcelona-ciutat i el cinturó industrial en protagonitzen la major part.

30 d'abril

Principals accions a Barcelona:

-- A les 2 del migdia, manifestació d'unes 300 persones, la majoria d'ells estudiants, pel carrer Galileu (barriada de Sants). Es llancen crits al·lusius a la festivitat, a la problemàtica referida i a les Comissions Obreres.

-- Cap a les 6 de la tarda, comencen a afluir a Sindicats de Via Laietana grups d'obriers del metall amb la intenció de presentar al president del Sindicat propi (Alcaína) la plataforma reivindicativa avalada per nombroses signatures. Al cap de mitja hora, es tanquen els locals i bona part d'obriers resten fora, essent dispersats per la policia. A dintre, són uns 50. Lliuren el document al secretari d'Alcaína i, en no aconseguir allí un local per a reunir-se, surten i es dirigeixen a la catedral on, en nombre d'un centenar, celebren una assem-

blea. Més tard entrarien els "municipals" i els conminarien a deixar lliure el recinte, cosa que farien pacíficament.

-- A les 8, manifestació d'unes 800 persones a la plaça Joanich (barri de Gràcia), convocada per l'anomenat "Comitè unitari". Els manifestants pujen pel carrer Escorial sense més problemes, llencen gran quantitat d'octavetes signades per diferents organitzacions clandestines i al final es dispersen ràpidament.

-- Manifestació similar al passeig Maragall, a l'altura de l'avinguda Verge de Montserrat.

-- A la mateixa hora, concentració d'uns 250 veïns dels barris de la Guineueta, Trinitat i Verdum a la plaça Orfila (barriada de St. Andreu), davant les oficines de la Junta Municipal del Districte. Volen fer entrega de diversos documents sobre les reivindicacions pròpies al regidor-president de la Junta (X Calvo), el qual és impossible de localitzar. En tornar-se'n pacíficament en direcció a Virrei Amat, arriben grans contingents de policia que carrega sobre els manifestants.

-- Concentracions semblants als barris del Bon Pastor (reclamant un ambulatori) i del Besós (reclamant la continuïtat de la guardària "Cascabel").

Fora de Barcelona, convé esmentar una àmplia campanya llançada des de dies abans a tot el Vallès Oriental, amb gran profusió d'octavetes i pintades, campanya que tenia per objecte convocar diversos aturs a les fàbriques i el boicot als mercats per al dia 30. Una curiosa acció tingué lloc el dia 27: en un tren de la línia Plaça Catalunya (Barcelona)-Terrassa, es féu una gran pintada a l'estació de Montcada davant l'astorament dels fundionaris de la Renfe. El més curiós és que el conductor va esperar que els protagonistes acabessin les llargues incripcions ("capitalismo asesino", "Viva el 1º de Mayo" "Viva Plataformas i Comisiones Obreras") per a reemprendre la marxa. El tren arribaria a Terrassa sense novetat... i amb totes les incripcions subversives.

1 de Maig

Accions a Barcelona:

-- Al migdia, manifestació d'unes 800 persones al Turó de la Peira (barriada d'Horta), que es dirigeix fins a Vilapiscina on, després de llençar alguns "cóctels Molotov", es dispersa sense més incidents.

-- Col.locació de dues grans pancartes a dos ponts de la Meridiana. Una d'elles estaria penjada durant 3/4 d'hora a l'altura de Via Favència. Deia: "1er. de Maig. Amnistia presos. Readmissió acomiadats". És signada per l'ilegal "Moviment Socialista de Catalunya".

-- Col.locació d'una bandera roja prop del Castell de Torre Baró, sobre un cable d'alta tensió, a més de 30 metres d'altitud. Membres de la policia intentaven despenjar-la des de les 11 del matí, però no ho aconseguien fins cap a les 2 de la tarda. Mentres, arribaren d'excursió un grup de criatures del col.legi "Font de l'Eucaliptus", acompanyats per membres de l'Associació de Pares i de l'Associació de Veïns del barri. L'espectacle va plaure als infants... Després, un "social" comença a demanar la documentació als adults i es produeixen diversos incidents de consideració. Són detinguts tres homes (entre els quals el president de l'Associació de Veïns de 9 Barris) fins el dia 3, en què són deixats en llibertat provisional després de pagar fiances de 25.000 i 5.000 ptes. L'endemà de l'incident, els nens del col.legi referit iniciarien un boicot a les classes en senyal de protesta per les detencions...

-- Sobre les 8 del vespre, concentració (convocada per la ilegal "Assemblea de Catalunya") d'unes 2.000 persones, sobretot joves, a les Rambles. S'organitzen diverses manifestacions de curta durada, degut a la presència i pressió de la policia, la qual en una ocasió efectua alguns trets a l'aire. Gran escampada d'octavetes al·lusives a la dia da. Es produeixen algunes detencions.

-- Cap a les 11 de la nit i des d'un balcó de la plaça de Canaletes, es llegeix una proclama i sona un himne subversiu a través d'uns altaveus.

Accions fora de Barcelona:

-- L'Hospitalet: manifestació d'un centenar de persones pel carrer Cadí el migdia.

-- Les Planes: s'apleguen el matí unes 800 persones amb intenció d'efectuar una discussió conjunta (convocada clandestinament per l'anomenada "Assemblea Democràtica de Barcelona"), que és abortada per les forces de la "Guardia Civil". Cap a la una del migdia, es torna a intentar i dura una mitja hora. Es dissol després sense més incidents.

-- Sabadell: el matí, un centenar de persones es reuneixen al camp i, tot preparant el dinar, comenten i discuteixen la significació de la jornada. Cap el vespre, manifestació d'unes 150 persones des de la Plaça de l'Àngel fins al final del carrer Valls, tot cridant a cor consignes relatives al ler. de Maig i CC.OO.

-- Terrassa: manifestació d'unes 200 persones, convocada per les il·legals CC.OO.

-- Mataró: cap a les 3 de la tarda, manifestació d'unes 200 persones a la barridada de Cerdanyola.

Com sol ser habitual en aquesta data, les diferents organitzacions obreres no planyen esforços per a difondre, especialment a través d'octavetes, llurs aspiracions i problemes. Aquest any, la campanya de propaganda obrera presentava com a punts més específics: la denúncia de l'encariment de la vida i de la repressió a les empreses, les perspectives davant els convenis en discussió i el recolzament a la plataforma del metall.

D'altra banda, el Consell de Treballadors de Barcelona de l'O.S. enviava per correu i profusament un especimen de panflet, carregat de demagògia literària, on s'exposaven amb aparent energia tota una sèrie de reivindicacions de caràcter més aviat abstracte ("sindicalismo fuerte eficaz y respnsable", "sindicato único y libre", "participación en la empresa", "salario suficiente", "convenios colectivos sin limitaciones", "regulación real de los conflictos", etc.).

Cal observar, finalment, que la majoria d'accions s'han organitzat aquest any en diferents barriades, tant a Barcelona com a altres poblacions. Això sembla que s'ha intentat amb el doble propòsit d'esquivar per un costat la presència de ~~la policia~~ i, per l'altre, de sensibilitzar majorment la gent dels barris populars.

METALL: FRONT COMU EN DEFENSA DELS "11 PUNTS" DEL CONVENI

El conveni "provincial" de Barcelona del Metall caducava el 31 de juliol. Els treballadors afectats sumen més de 130.000, i unes 22.500 les empreses que s'hi acullen. Altres convenis d'àmbit comarcal o local (Cornellà: 10.000 treballadors; Sabadell: 13.000; Manresa: 4.000; Rubí: 2.000; etc.) també s'havien de revisar en dates semblants. Aquestes xifres senyalen prou bé la importància que tant la patronal com els treballadors atribueixen a la negociació dels convenis del primer sector productiu a Barcelona i "província".

El moment-clau de l'inici de les mobilitzacions entorn del conveni "provincial", fou el 14 de març. En una assemblea celebrada a la CNS de Barcelona, uns 300 càrrecs sindicals del grup d'Automoció del Sindicat del Metall, corresponents a les principals empreses del ram (Seat, Pegaso, La Maquinista, Mevosa, etc.), expressen la necessitat d'adoptar una plataforma reivindicativa comú i mínima de cara a la discussió del nou conveni a les empreses. S'acorda la denúncia del conveni anterior i s'aprova per unanimitat la plataforma proposada. També s'acorda la creació d'una Comissió Deliberadora, elegida directament pels treballadors, que tindria tota mena de facilitats per a plantejar els problemes en assemblees de fàbrica, però que no podria signar el conveni sense el consentiment de la base.

Els "11 punts" de la plataforma - que aparegué publicada en alguns diaris de Barcelona -, són:

- 1.- Aquest conveni afectarà a totes les empreses del ram del metall de la "província" de Barcelona, tinguin o no un conveni propi.
- 2.- Cap de les millores pactades en aquest conveni serà absorbible per millores ja existents, sigui per convenis d'empresa o per altres causes.
- 3.- Salari mínim de 650 ptes. diàries, amb una escala mòbil revisable cada 3 mesos segons l'alça real del cost de la vida que serà determinada per una comissió elegida pels treballadors, la qual ho discutirà amb la patronal.
- 4.- IRTP i S.S. a càrrec de l'empresa.
- 5.- Setmana de 40 hores amb els dissabtes festius.

- 6.- 100 % del sou real en cas de malaltia, accident, atur o jubilació
- 7.- Al cap de 15 dies de prova, s'entrarà fixe en plantilla.
- 8.- Els ritmes de treball, mètodes de producció, etc., no podran ser modificats sense un acord previ dels treballadors, els quals gaudiran de plena llibertat per discutir-ho en assemblees, així com d'elegir comissions que hauran de parlamentar amb la patronal.
- 9.- Dret d'assemblea en les empreses i en Sindicats, per a la qual cosa només caldrà la voluntat dels treballadors per a realitzar-les. Autèntiques garanties per als representants elegits pels treballadors.
- 10.- Drets de vaga i d'associació, com a únics instruments vàlids de què disposen els treballadors per a la defensa dels seus interessos.
- 11.- Readmissió de tots els acomiadats i anul.lació de totes les sancions.

Lògicament, una plataforma tan "exigent" no podia ser fàcilment acceptada per la patronal... Per això, les diferents organitzacions obreres es dediquen, a partir d'aquesta data, a mobilitzar el màxim tots els ressorts de què disposen. Mentres, l'O.S. publica una nota desautoritzant en part la postura presa en l'assemblea esmentada. Malgrat aquest cop baix, l'empenta dels metal.lúrgics segueix endavant...

La primera tasca és la difusió massiva de la plataforma reivindicativa i la recollida de signatures. Algunes Associacions de Veïns publiquen els 11 punts en els seus butlletins.

Després, ve la discussió particular en cada fàbrica i centre de treball, així com la coordinació de les diferents i múltiples accions. Són moltes les empreses en què, tot al llarg dels mesos següents, els treballadors fan causa comú entre la discussió del conveni "provincial" i la dels problemes propis i particulars.

Donat que el 30 d'abril es van tancar les portes de Sindicats (com s'explica en les accions entorn del "1er. de Maig"), uns 700 metal.lúrgics de Barcelona hi acudeixen altre cop el dia 10 de maig per tal de celebrar-hi una assemblea i entregar un segon plec de signatures recollides (unes 3.500) a favor dels 11 punts. Aquesta vegada els treballadors, després d'una hora de discussió sense aconseguir un local, cele-

bren la reunió en els corredors. S'acorda preparar una jornada de lluita per al 24 i tornar massivament a Sindicats el 27. La policia, que en gran nombre encerclava l'edifici, no intervé.

A meitats de mes, té lloc una assemblea clandestina (convocada per la ilegal "Comissió Obrera Nacional de Catalunya") que aplega uns 50 metal·lúrgics representants de 6 comarques (Barcelona, Baix Llobregat, Vallès, Manresa, Vilanova i Maresme). El recolzament als 11 punts és total.

El 27 pel matí corre l'alarma en el sector perquè s'ha sabut que a Sindicats s'han tret de la mànega una Comissió Deliberadora mig fantasma, sense consulta prèvia, de la qual formen part el president (Alcaina) i vicepresident (Calvo) de la UTT del Metall. A la tarda, nova concentració (uns 800) a Sindicats. Es demana a Alcaina que informi sobre els acords presos i si està disposat a defensar els 11 punts. Respon que se li han presentat altres plataformes, que els punts 10 i 11 no són de la seva incumbència... però, que confia en la Comissió (gran bullit i clares mostres d'enuig entre els presents). I en assemblea, novament realitzada als corredors, s'acorda presentar la seva plataforma a la patronal, seguir amb les accions a cada lloc de treball i acudir altre cop a Sindicats el pròxim divendres, dia 31.

El divendres, doncs, la concentració augmenta fins a un miler. Hi ha representants de la major part d'empreses importants del ram a Barcelona (Seat, Olivetti, Pègaso, Motor Ibèrica, Miniwat, Roselson, Afa, Standard, Bultaco, Cumbre, La Maquinista, Flamagàs, Siemens, Fecsa, Lavis, Faro, Macosa, Ingra, etc.). Presenten ara unes 6.000 signatures en defensa dels 11 punts. Elegeixen una comissió a fi que assisteixi a la reunió que la Deliberadora (no representativa) manté en aquells moments amb la patronal als mateixos locals. Però a la comissió obrera se li barra el pas. Els treballadors esperen la sortida de la Deliberadora i, mentres, van informant sobre les accions dutes a terme a les diferents empreses. Després, la Deliberadora es nega a informar. S'acorda tornar a Sindicats el dia 10...

Un altre camí ben diferent prendria la discussió del conveni comarcal del Baix Llobregat. Mentre a Barcelona les accions dels treballa-

dors esx centren sobretot en la recollida de signatures i en les con-
 contracions a Sindicats - i la postura de la patronal seria cada cop
 més rígida -, al Baix Llobregat es desencadenaria una mobilització ge-
 neral i progressiva dels treballadors a rel de les lluites d'Elsa i
 Solvay, que pervocaria a la vaga general de juliol (vegi's les cròni-
 ques corresponents) i que forçaria després la negociació i posterior
 signatura del conveni amb clares victòries per al moviment obrer (p.
 ex., s'aconsegueix per primera vegada a la "província" de Barcelona
 la setmana laboral de 42 hores en un conveni de sector).

En síntesi, les incidències que seguiria el conveni "provincial" ani-
 rien des de la plataforma de 18 punts elaborada per la UTT (amb Al-
 caina al seu front) com a un intent de reemprendre des del Sindicat
 les regnes de la lluita, fins al "laude" publicat el 7 de setembre al
 B.O.P. La "decisió arbitral obligatòria" no recolliria ni de bon troç
 les aspiracions dels 11 punts, ni tan sols les dels 18, i en conse-
 quència seria denuncia per tots els vocals "provincials" del ram en
 reunió presidida pel mateix Alcaina.

Més tard, a les lluites entorn del conveni "provincial" hi farien cau-
 sa comú les molt importants lluites unitàries entorn dels convenis
 comarcals i locals (Manresa, Sabadell, Terrassa, Mataró...) i les de
 les grans empreses (Seat, Olivetti, Motor Ibérica, etc.).

"S.F.VILA" (Barcelona): LLUITA CONTRA EL SISTEMA DE "PRIMES"

Aquesta empresa del ram tèxtil de l'aigua té a Barcelona diversos centres de treball, entre els quals destaca el de la Verneda en ~~el~~ què hi treballen uns 350 empleats (obrers i tècnics), molts d'ells majors de 50 anys.

El motiu primordial que dóna peu a l'inici de les accions és la discussió del sistema de "primes". A finals d'agost, i havent-se ja declarat conflicte col·lectiu a l'empresa, s'intenta un acte de conciliació a la Delegació del Treball sense èxit. L'empresa només ofereix 250 ptes. setmanals de "prima" (50 més que abans) enfront de les 500 sol·licitades pels treballadors.

Així, el 27 d'agost ~~quasi~~ tota la plantilla de la Verneda es declara en vaga. El 28 s'hi afegeixen els tècnics i treballadors d'un altre centre. Idèntica situació fins el 31 en què l'empresa comença a amenaçar els treballadors amb reprèsàlies.

El 2 de setembre, els càrrecs sindicals es reuneixen a Sindicats amb el president "nacional" del ram, Morales, el qual recolza l'actitud adoptada pels treballadors.

El 4 la direcció tanca la fàbrica i envia 229 cartes d'acomiadament. Els treballadors es concentren a la porta i marxen després cap a Sindicats. A la Delegació de Treball, la direcció fa una proposta als representants obrers en el sentit de readmetre a uns 100 acomiadats. Contraproposta de la comissió: readmissió de tots els acomiadats i manteniment provisional de la "prima" concedida per l'empresa fins que s'acordi un nou sistema. La direcció, després de rumiar-s'ho unes hores, comunica la negativa i els treballadors, ~~xxxxxxx~~ reunits en assemblea per la tarda, decideixen que "o tots o cap".

L'endemà, altra proposta de la direcció: admet tot el personal, però sense donar garanties de com ni de quan. Resposta del treballadors: readmissió immediata de tots.

Reunits a Sindicats, Morales ratifica el ~~xxx~~ recolzament a les accions i propugna que es celebrin assemblees de càrrecs sindicals a totes les localitats per a preparar una acció generalitzada en el

ram. També es decideix recollir diners a tota la "província".

El dia 8, que era festa major al Poble Nou, els treballadors organitzen una llarga manifestació pels principals carrers d'aquest barri tot mostrant una pancarta que diu: "Trabajadores de S.F.Vila: no más despidos, readmisión". La policia no intervé.

Noves concentracions a Sindicats, els propers dies. En una d'elles es comunica que la patronal està disposada a admetre tots els acomiadats menys 9 enllaços i jurats i pagar els dies de "lock-out". Els treballadors tornen a respondre que "o tots o ningú".

El dia 11 es produeixen diversos aturs de solidaritat en empreses del ram. Es fan també gestions prop del cardenal Jubany i del Governador. I cap el migdia, l'empresa comunica ~~xxx~~ la readmissió de tots els acomiadats, el pagament de tots els dies de "lock-out" i l'aplicació del "laude" al sistema de "primes".

Els treballadors accepten la proposta i es reintegren al treball.

"LETONA" (Barcelona): ELS REPARTIDORS DE LLET, EN VAGA

Aquesta empresa barcelonina d'uns 400 treballadors, forma part de "Centrales Lecheras Españolas, S.A." (CLESA), el primer grup lleter de tota la península (4.800 milions de ptes. en vendes, el 1973).

El conflicte s'inicia a meitats de maig, quan els repartidors de llet (uns 140) decideixen fer el boicot a les hores extres en senyal de protesta per la negativa de l'empresa davant la seva sol.licitut d'augment salarial en compensació al'alça del cost de la vida. En efecte, els treballadors al.ludits demanaven 2.500 ptes. d'augment al mes que justificaven sobre la base de l'augment experimentat en cada ampolla de llet (1,50 ptes.) el mes d'abril. L'empresa es nega d'entrada a la reivindicació i fa una contraoferta: concedirà un augment si els repartidors amplien la llista de clients i les hores extres. Els treballadors s'hi neguen de ple.

Aleshores l'empresa supleix com pot (personal d'altres seccions...) el repartiment boicotejat. I el dia 27 es produeix el primer acomiadament, el d'un inspector que es nega a repartir. Tots els repartidors adrecen una carta a la direcció sol.licitant la readmissió de l'inspector i la reapertura de negociacions. Però, la postura de l'empresa és inflexible.

El 29 la vaga dels repartidors, en solidaritat amb l'acomiadat, és total. L'empresa entrega cartes d'acomiadament a 17 d'ells. I com que segueix la vaga, l'endemàⁿ acomiada a uns 80 més.

El repartiment, durant els dies vinents, es realitzaria amb greus dificultats (reclutament de personal d'altres seccions, de personal a hores, etc.). I serien molts els clients que es donarien de baixa ^{eu} amb solidaritat amb els acomiadats.

Després de diverses gestions prop de les autoritats i de Sindicats, l'empresa comunica que readmetrà a 81 acomiadats i que concedirà l'augment de 2.500 ptes. sol.licitat; però, ~~ix~~ que la resta (uns 20) queden definitivament al carrer. Aquests presenten el dia 6 de juny, demanda a Magistratura per comiat improcedent.

VALMELINE (Tarragona): UNA LLUITA D'OBRERES

En aquesta empresa de capital alemany hi treballen uns 300 obrers, la majoria dones. Les accions comencen a primers de juliol pel fet que l'empresa no accepta d'incloure en la negociació del conveni les peticions dels treballadors, algunes de les quals són: 350 ptes. diàries de sou fixe tant si s'arriba al 100 % de la producció com no, i 25 dies de vacances.

Es realitzen assemblees i aturs parcials i l'empresa sanciona un bon nombre de treballadores i les amenaça amb acomiadar-les totes. La resposta és un atur generalitzat a peu de màquina els dies 12 i 13.

L'endemà comencen les vacances. La factoria resta tancada fins a fi de mes. Però les obreres continuen fent reunions.

El primer d'agost, en obrir-se de nou la fàbrica, les obreres mantenen l'actitud de vaga, puix que la direcció es nega encara a negociar.

L'empresa sanciona a 162 obreres i n'acomia una gran part. I després tanca la factoria fins el 7 de setembre.

Durant tot l'agost, les obreres portarien a terme accions diverses de cara a sensibilitzar la població i a reclamar solidaritat d'altres empreses. Els primers dies s'organitzen algunes concentracions davant la CNS i el Govern Civil, i manifestacions per les Rambles. Moltes d'elles vesteixen unes bates rojes, que la policia confiscaria... El 23 logren reunir en manifestació prop d'un miler de persones, moltes d'elles treballadors de Basf, Iqa, Tabacalera, Acebi i altres empreses de la localitat. Cal fer menció també d'una escampada d'octavetes al·lusives al conflicte i escrites en 5 idiomes, per les platjes de Salou.

Finalment, després de múltiples pressions exercides sobre la direcció de Valmeline per ~~xxxxx~~ directius d'altres empreses, per Sindicats i pel procurador Joan Mestre, l'empresa es comprometria a readmetre ~~xxx~~ les obreres acomiadades i a incloure els punts proposats pels treballadors en la negociació del conveni.

CASADESPORT (Sta. Coloma de G.): 159 ACOMIADATS PER SOLIDARITAT AMB UN COMPANYY

L'empresa pertany al ram tèxtil de la confecció. La plantilla és d'un 500 treballadors. La majoria són noies joves.

El 19 d'agost la direcció acomiada a un treballador sota l'acusació de "reunió il·legal".

L'endemà, l'acomiatat torna a la fàbrica i tota la plantilla, reunida en assemblea, decideix no abandonar la sala fins que se'l readmeti.

Al mateix temps, una comissió s'entrevista amb la direcció per notificar-li les decisions de l'assemblea, que són: readmissió de l'acomiatat, augment de 500 ptes. setmanals i linials, 40 hores a la setmana sense recuperació i pagues extras segons el sou real.

L'empresa es mostra intransigent. Reclama la presència de la policia, la qual fa desocupar el edifici.

El 21 els treballadors tornen a la fàbrica, però segueixen en vaga.

Altre cop intervé la força pública. El 22 es reuneixen tots a la porta principal sense entrar. Després, l'empresa entrega una carta a la meitat de la plantilla, comunicant-los que, en cas que no s'incorporin l'endemà al treball, considerarà rescindit el contracte.

La vaga continua els propers dies. Els treballadors recorren tota la població - bars, parades d'autobusos, mercat, ambulatori, etc. - tot explicant la seva actitud i situació, i reclamant solidaritat. En les empreses Eurostyl i Nespral es fan assemblees i aturs en aquest sentit.

Mentres, la comissió obrera elegida el primer dia del conflicte, anava intentant de negociar amb la direcció. El 29 es trenquen definitivament les negociacions i l'empresa comença a enviar cartes d'acomiadament als treballadors fins a un total de 159.

Durant les primeres setmanes de setembre es succeeixen cada dia les concentracions dels acomiadats a la porta de la fàbrica, i les manifestacions per Sta. Coloma, i les intervencions de la policia i "Guardia Civil". El dissabte 14, unes 120 persones (treballadors i veïns) es tanquen a les 8 del vespre a l'església de Sta. Rosa i no en surten fins cap a les 3 de la tarda del diumenge. No esp produeixen detencions.

A finals de mes, els acomiadats de Casadesport comuniquen que han pres la decisió de no acudir a Magistratura, donat que aquest Tribunal - diuen - es mostra ineficaç de cara a defensar els seus interessos i, en especial, els llocs de treball (per causa sobretot de l'article 103 de la Llei de Procediment Laboral). En conseqüència, prefereixen pactar directament amb l'empresa quant a les indemnitzacions que corresponguin i evitar el judici. I s'arriba a l'acord següent: 20 dies de sou per any treballat, la meitat dels salaris de tramitació i un mínim de 15.000 ptes. d'indemnització individual. Endemés, l'empresa admet la "improcedència" del comiat i ho fa constar així per tal que els treballadors es puguin acollir al subsidi d'atur.

PIRELLI-MOLTEX (Cornellà de LL.): TOTS CONTRA L'ENCARIMENT DE LA VIDA.

El conflicte s'inicia en aquesta empresa (uns 600 treballadors) el 20 de setembre, quan la plantilla efectua el primer atur en defensa de la seva única reivindicació sostinguda mesos ha: 2.000 ptes. d'augment mesual i linial, en ordre a pal·liar el brutal encariment del cost de la vida. La direcció respon que només pot concedir increments salarials si hi ha augments de producció.

La situació es torna cada vegada més tensa. Durant uns 15 dies, els treballadors alternen la vaga amb les manifestacions interiors i exteriors. El 5 d'octubre l'empresa decideix la suspensió de feina i sou per a tota la plantilla fins al dia 11. Acabada la sanció, els obrers persisteixen en l'actitut de vaga i la direcció respon amb una nova suspensió fins el 16. Es torna a repetir la situació i llavors l'empresa entrega cartes d'acomiadament a uns 400 treballadors.

El 17, a la CNS de Cornellà té lloc justament una magna assemblea de càrrecs sindicals - uns 700 - que acorden aprovar el nou conveni comarcal del metall. Allí, doncs, es parla de la situació de Pirelli i els reunits decideixen convocar un atur generalitzat de 2 hores per a l'endemà. Així, el 18, es registren aturs a unes 70 empreses de tota la comarca.

El divendres 19, nova assemblea a la CNS on s'engega una nova campanya de solidaritat amb els treballadors de Pirelli. Aquests dies s'arriben a reunir unes 270.000 ptes. Els acomiadats, de la seva part, es manifesten pels carrers amb la roba de treball i amb pancartes, exigint el manteniment del lloc de treball. El 21, un grup de representants de les UTT del metall fa entrega a la direcció de Pirelli d'un escrit, signat per 600 càrrecs sindicals, demanant la retirada dels acomiadaments i una postura favorable a la negociació.

Després de diverses gestions, propostes i discussions, el 24 la comissió obrera aprova, reunida amb la ~~SNQ~~ patronal a la CNS de Cornellà, un acord amb els següents termes:

- Readmissió de tots els acomiadats i restabliment de la normalitat laboral a partir del 25.
- Pagament de 1.000 ptes. linials al mes (només per a octubre, novembre i desembre) en compensació per la carestia de la vida.
- Augment de 3 ptes./hora, mantenint el mateix rendiment que fins ara.
- I anticipació de 7.000 ptes. a compte de la recuperació de les hores perdudes durant el conflicte.

L'endemà, els treballadors ratifiquen en assemblea l'aprovació de l'acord pres per la comissió, i es restableix la normalitat.

"EL NOTICIERO UNIVERSAL" (Barcelona): UN PRIMER DIA SENSE DIARI

Una sèrie d'accions dels treballadors - inclosos periodistes - d'aquest diari vespertí de Barcelona (uns 90.000 exemplars de tirada), dutes a terme en diversos moments de l'any, culminarien el 21 de novembre amb vaga total. Per primera vegada d'ençà del 1939 un diari no sortia al carrer per motius laborals (després es repetiria el fet als diaris "Faro de Vigo" i "Nuevo Diario" de Madrid).

Ja a meitats d'abril, els treballadors del "Ciero" (redacció, administració i tallers) havien iniciat treball lent com a ~~xaxpoxax~~ protesta per la decisió de l'empresa d'absorvir en conveni - que es signaria el maig - els triennis concedits per la Reglamentació Laboral. Aquesta

situació, que durà prop d'un mes, motivaria la pèrdua dels correus (fet de greus inconvenients per a la distribució d'un diari) i, concretament, les remeses a Girona i Tarragona.

Cal també fer esment d'un atur de 4 hores efectuat pels treballadors de tallers el dia 1 de juliol, en reivindicació d'uns pagaments que l'empresa els devia. La seva postura seria plenament recolzada per la redacció.

El tema de l'antiguetat continua calent després de l'estiu. En entrar en vigor el conveni (14 de setembre), el Jurat torna a plantejar la qüestió i l'empresa es reafirma en la postura d'absorbir les retribucions en concepte d'antiguetat (en total, uns 2 milions de ptes. anuals). L'octubre es declara conflicte col·lectiu. No hi ha conciliació i a meitats de novembre es fa públic el "laude" de la Delegació de Treball, que dona la raó a l'empresa. Aleshores, el 21, és quan el personal de tallers es declara en vaga i hi convida al personal administratiu i de redacció. Tots es reuneixen a la sala de linotípies, mentre el Jurat intenta de negociar amb la direcció. Però l'empresa es manté inflexible... i el diari no surtiria malgrat les gestions de l'empresa perquè fos "tirat" a les rotatives de "La Vanguardia" i de "El Correo Catalán". Segons sembla, els respectius jurats es van negar a solucionar la papereta a l'empresa del "Ciero".

Per la tarda i davant el temor que el conflicte es perllongués, el Delegat de Sindicats convoca al conseller-delegat de l'empresa (Valls Bragulat), així com el president del Consell d'Empresaris (Baygual) i al de la UTT (Torres Cáceres) del Sindicat de Premsa, Ràdio i TV, i s'arriba a un acord a partir de la claudicació de l'empresa.

L'endemà tothom s'incorpora al treball i se'ls assegura el pagament dels augments d'antiguetat i del dia de vaga, com també se'ls garanteix que no hi hauran sancions.

"VISA" (Barcelona): UNA VAGA A LA CONSTRUCCIO

Cap uns 500 treballadors tenia aquesta empresa constructora en les obres que duia a terme en els antics terrenys de la Pegaso (barri de Sant Andreu).

El 15 de novembre, uns 300 obrers efectuen una assemblea en què plantejen els seus problemes. Es repeteix el dia 18 ja amb tots els treballadors i es concreta una plataforma: 5.000 ptes. per al peó i 6.000 per a l'oficial; 25 % més per als treballs a preu fet; contractes de treball a tots els treballadors; 4 fulles de salaris on consti el sou real percebut; etc.

La plataforma és presentada a direcció per una comissió elegida, i l'empresa promet una resposta per al dia 20. La resposta seria una negativa quasi total. El mateix dia 20, doncs, els obrers paren tot el dia. Al vespre, reunió a Sindicats amb el president de la UTT del ram (Tijeras) i el cap de personal de Visa. L'empresa transigeix en alguns punts (contractes de treball, fulles de salaris, 25 % del treball a preu fet, millores a menjadors, vestuaris, lavabos...), però de cap manera accepta l'augment principal i primer.

L'endemà segueix la vaga total. A la nit, molts de treballadors rebrien telegrams comunicant-los les sancions de l'empresa. Uns 180 serien suspesos de feina i sou fins el dilluns 25.

El divendres 22, els treballadors es reuneixen a l'obra on, en assemblea, decideixen no treballar i posar demanda contra les sancions. L'empresa reclama la policia, que fa desocupar l'obra.

El dilluns següent continuaria l'actitut de vaga, i aleshores la resposta de l'empresa seria encara més dura. El balanç dels sancionats seria: 11 treballadors acomiadats, 40 amb suspensió de feina i sou per un mes i mig, i uns 150 amb suspensió per dos dies.

"IBERIA RADIO"(Barcelona): DESESPERADA LLUITA PEL LLOC DE TREBALL

Aquesta empresa electrònica d'uns 400 treballadors, situada al Poble Nou, arrossegava temps ha (des de l'incendi de novembre del 1971) una política de liquidació de personal. La situació s'agreujaria a la tardor del 1973 a rel d'un expedient de treball de la factoria a una nova fàbrica construïda a Cervera (Lleida), a 102 qm. de Barcelona, que quedaria sense efectes.

Però, l'estiu del 74, l'empresa sol·licita novament expedient de crisi i, a més, suspensió de pagaments. ^{La Delegació del Treball} ~~Les~~ ~~representacions~~ ~~falla~~ a favor i tota la plantilla queda literalment al carrer el 23 d'agost (188 acomiadats i 174 amb suspensió de feina i sou indefinidament). A partir d'aquest moment, comencen les accions quasi desesperades dels afectats presentant posteriorment recurs d'alçada contra la resolució ^{referida} ~~del~~ i enviant una comissió a Madrid per entrevistar-se amb el director general del Treball, el qual els dóna algunes esperances...

A primers de setembre, uns 200 treballadors es tanquen durant 14 hores a l'església de Sta. Maria del Taulat (Poble Nou), vigilats d'aprop per la policia, de la qual obtenen garanties de que no es produiran detencions en desallotjar el recinte.

Mentrestant, fan públiques les seves reivindicacions:

- Dret a un treball fixe.
- 100 per cent del salari real, mentre no trobin treball.
- Prioritat per als majors de 40 anys, minusvàlids, pares de família nombrosa i pares de subnormals.
- Anticipació de la jubilació als majors de 55 anys, però amb el sou que els correspondria si es jubileessin als 65.

Es repeteixen sovint les manifestacions pacífiques, amb roba de treball, pels carrers del Poble Nou, així com les assemblees a Sindicats. L'Associació de Veïns de Poble Nou denuncia la situació i reclama solidaritat per als acomiadats d'Iberia Radio.

Els treballadors segueixen reunint-se tot al llarg d'octubre davant de la fàbrica (tancada), on hi celebren assemblees i on s'informa de la situació de cada moment. Tan l'empresa com Sindicats, només parlen de qüestions econòmiques i, en canvi, els acomiadats plantejen sempre

la necessitat d'un lloc de treball fixe.

La situació segueix estacionària durant les tres primeres setmanes de novembre.

El 23, es coneix la resolució de la Direcció General del Treball, favorable als treballadors i contrària a ~~xxxxxx~~ l'anterior decisió de la Delegació en el sentit d'acceptar l'expedient de crisi presentat per l'empresa.

El dilluns, 16 de desembre, dia assenyalat per a la reincorporació al treball, el jurat, un inspector de Treball, un representant de l'empresa i alguns treballadors, entren a la factoria, totalment buida (tota la maquinària s'havia transportat a Cervera). El portaveu de l'empresa comunica que el ~~16~~ dia 11 s'havia sol·licitat un nou expedient de crisi en què es demanava l'acomiadament de tota la plantilla. Notifica també que l'empresa ofereix un mes i quinze dies d'indemnització per any treballat. L'inspector de Treball fa entrar la resta dels treballadors i, donat que no hi havia llocs de treball, aixeca acta de la situació, fent constar que l'empresa cometia infracció de l'article 75 de la Llei de Contracte del Treball. Informa als treballadors que des d'aquell moment passaran a cobrar els salaris de l'empresa i no el subsidi d'atur. El temor del treballadors, tanmateix, augmentaria donat que poca cosa podien esperar d'una empresa en suspensió de pagaments i d'un propietari (Baldomero Gómez) en viatge per l'estranger i inloclitzable...

Finalment, el 19, reunits a la Delegació de Sindicats els representants obrers, el director i l'advocat de l'empresa i l'inspector de Treball, s'acorden els següents punts: el límit de les indemnitzacions no serà de 12 mesos, sinó de 15, i la quantitat correspondrà a 45 dies de sou real per any, a més de l'aplicació del subsidi d'atur; jubilació anticipada als empleats que ho sol·licitin; readmissió, si ho sol·liciten, de 12 treballadors minusvàlids, etc.

Barcelona

"CUMBRE" (~~SI... ..~~): MOBILITZACIO CONTRA L'ACOMIADAMENT COLLECTIU

L'empresa alemanya Diedesheim-Cumbre, que fabrica torns de patent espanyola, protagonitzaria a finals d'any un dels fets més sorprenents ~~del~~ des del cas de "La Maquinista": l'acomiadament massiu de tota la plantilla i la negativa a la readmissió malgrat la sentència de Magistratura.

El motiu originari del conflicte arranca de l'actitut adoptada per l'empresa davant la negociació del conveni. La proposta principal dels obrers consisteix en 3.500 ptes. d'augment el mes. L'empresa no es dóna per al.ludida i va retardant la resposta. Finalment, a primers de novembre, la direcció ofereix 800 ptes. d'augment, considerant que ja el setembre havia concedit 2.000 ptes. en concepte d'encariment de la vida, però a compte del nou conveni. Els representants del treballadors rebutgen una i altra raó. Passen els dies i no es fa cap progrés. L'empresa no ofereix cap més proposta.

Així, el 20 de novembre els treballadors efectuen una hora d'atur mentre visita la fàbrica el president alemany de la multinacional. L'endemà, nova reunió sense resultats. Altre cop aturs. Però la direcció promet una contraoferta per al dimarts 27 sota la condició de plena normalitat laboral. La normalitat és absoluta. Però, la contraoferta del 27 és irrisòria: 1.000 ptes.

Llavors els treballadors s'adonen que l'empresa no vol arribar a cap acord, sinó retardar simplement el conveni. I paren tota la jornada. Les sancions es succeïrien amb una rapidesa fulminant: en 48 hores, la direcció sanciona a tota la plantilla amb 15 dies de suspensió de feina i sou, després amb 30 i finalment amb l'acomiadament massiu

Així, per les bones, es troben al carrer els ²⁴⁰~~230~~ obrers de Cumbre des de primers de desembre, i tot el jurat expedientat.

A partir d'aleshores, els acomiadats mobilitzen tots els recursos que tenen per tal d'aconseguir l'anul.lació de la dràstica mesura: manifestacions, visites a les autoritats, al Col.legi d'Advocats per demanar assessorament... i com és lògic, demanda a Magistratura.

La vista a Magistratura del Treball té lloc el dia 23 de desembre. En l'acte previ de conciliació no s'arriba a cap acord donat que l'empresa reafirma l'acomiadament d'un centenar de treballadors, tot "rebaixant" les sancions de la resta del personal. El Jurat contesta que o tots o ningú. Durant el judici, l'empresa fonamenta la seva postura en les pèrdues sofrides durant el 1973 i anys anteriors (que la veritat és que sempre s'havia dit als treballadors que les vendes del torn eren excel·lents, i el seu preu s'havia pujat 3 vegades durant l'any...). Els advocats dels treballadors insisteixen en diversos punts: que els aturs eren estrictament laborals, que era absurd ~~no~~ imposar la mateixa sanció a tots els treballadors, que la decisió havia estat presa pel Consell d'Administració el president del qual és alemany, ~~xx~~ etc.

La sentència de Magistratura es faria pública el 2 de gener. Si bé una estricta interpretació de la normativa vigent sobre la qüestió - explica la sentència - conduïria a la procedència de l'acomiadament no obstant el fet i les perspectives d'encariment de la vida justifiquen les demandes salarials dels obrers de Cumbre i per això declara l'acomiadament com a improcedent. En conseqüència, es condemna a l'empresa a bé a readmetre els acomiadats o bé a indemnitzar-los amb tres mensualitats d'acord amb les quantitats que la mateixa Magistratura assenyala.

L'endemà un nombrós grup de treballadors adreça una carta a l'opinió pública en què es reafirmen en la postura d'exigir la readmissió de tots els acomiadats i la represa de noves negociacions per al conveni. I demanen la solidaritat d'obrers, estudiants, associacions de veïns, col·legis professionals i autoritats per tal que exigeixin la justa solució del seu problema tot reclamant "la imperiosa necesidad de una nueva reglamentación laboral".

Però, la intransigència de l'empresa seria absoluta. El 10 pel matí la direcció comunicaria als treballadors que davant l'alternativa mantinguda per ells (o tots readmesos o ningú), havia decidit acomiadar definitivament a tota la plantilla.

BAIX LLOBREGAT: 2ª VAGA GENERAL, ENTRE ECONOMICA I POLITICA

Es tracta d'una curta però intensa vaga que es presta fàcilment al qualificatiu d'"única" tant per la semi-legalitat de la convocatòria com per l'objectiu pretès.

El 29 de novembre, uns 500 càrrecs sindicals reunits a la CNS de Cornellà, convoquen per al 5 de desembre una vaga general a la comarca com a protesta per l'alarmant increment del cost de la vida. Per aquest dia, ~~van~~ determinades organitzacions obreres havien convocat ^{També} mobilitzacions semblants ~~xxxxxxx~~ en alguns rams de la "província" de Barcelona (construcció, electricitat...).

Dos dies abans de la diada, són detinguts 4 obrers per ~~xx~~ membres de la Brigada d'Investigació Social (BIS). I 24 hores més tard, entre mitjanit i primeres hores de la matinada, ho serien 21 més. En total 25 detinguts, acusats de ser "portadores de consignas para llevar a cabo una huelga general" i de formar part del Partit Socialista Unificat de Catalunya (PSUC).

La tarda del 4 es reuneixen de nou els càrrecs sindicals a la CNS i després d'una aferrissada discussió, l'assemblea es ratifica en la vaga convocada.

Així, el dia 5 es declaren en vaga la majoria d'empreses del Baix Llobregat. Es calcula que el 60 % del cens laboral de la comarca ha parat durant tota la jornada. Fonts sindicals donen la xifra de 17.000. L'agència "Europa Press", 20.000. Es registren també alguns aturs de solidaritat en diverses empreses de Barcelona.

Per la tarda estava prevista una altra assemblea a la CNS. Però, en arribar allí els representants obrers es troben amb les portes tancades i amb forces de la policia que els dispersen. No obstant, s'organitzen algunes assemblees pel carrer i es decideix seguir la vaga l'endemà.

El 6, doncs, continua la vaga, potser amb menys intensitat. Diverses entitats de Cornellà (centres culturals i socials, associacions de veïns, parròquies i el vicari episcopal de la zona) adrecen una carta a l'alcalde en relació als fets i a la problemàtica de fons (reglamentació laboral i carestia de la vida).

La vaga es perllongava ara pels nous motius afegits: la detenció dels 25 obrers (entre els quals hi havia el president de la UTT del metal·lurgic de Sant Feliu de Llobregat) i la negativa de Sindicats a obrir les portes dels seus locals.

El dissabte, 7, es reduïrien notablement els aturs, entre altres raons pel fet que en moltes empreses no es treballa. Però la vaga no s'acabaria fins el dilluns a migdia, després d'una assemblea a la CNS de Cornellà en què els 350 càrrecs sindicals allí reunits es comprometen a recomenar als companys la reincorporació al treball. Acorden també signar una carta adreçada al TOP en la qual expressen la protesta per la detenció dels 25, i tot sol·licitant la seva llibertat.

Una setmana després, quedarien en llibertat 2 dels detinguts. La resta, però, continuava a la presó per ordre del Jutjat d'Ordre Públic de Madrid, (JOP).

Durant tot el desembre, milers de treballadors del Baix Llobregat van signant escrits que envien al JOP, interessant-se per la llibertat dels detinguts. I els seus advocats, per la seva banda, dirigeixen també un escrit propi al JOP segons el qual basen la sol·licitud de llibertat en el fet que la causa de la detenció dels seus defensats fou l'atur generalitzat al Baix Llobregat, atur que - tal com ha anat informant la premsa diària - havia estat acordat per més de 500 càrrecs sindicals de la comarca, amb coneixement i consentiment de la mateixa D.S. la qual havia autoritzat prèviament la reunió. Subratllen també que el mateix Delegat de Sindicats havia declarat textualment que "la huelga se planteó a causa de la carestía de la vida y fue aprobada por las organizaciones profesionales de Sindicatos; luego se alargó y complicó debido a una serie de detenciones que se produjeron".

BANCA I ASSEGUANCES: UNA GRAN MOBILITZACIO INESPERADA

Inesperada per l'escassa conflictivitat registrada de sempre en aquests sectors, la mobilització dels treballadors de la banca i de les assegurances en motiu dels respectius convenis interprovincials, pot figurar com una de les més significatives de l'any.

Durant les tres primeres setmanes de desembre, serien centenars les oficines bancàries de gran part de la península, que efectuarien aturades en defensa de la plataforma reivindicativa pròpia i en contra de l'elaborada a Madrid per la UTT del Sindicat del ram. Així, a més de la lluita per a unes millores laborals, es repetiria aquí, una vegada més, la lluita per l'autèntica representativitat, que mobilitzaria un total d'uns 60.000 empleats de tota la península.

El conveni de la banca, que es començaria a negociar a finals de novembre, afecta a un total de 130.000 empleats repartits arreu de l'Estat espanyol. Ja feia mesos que els treballadors s'estaven mobilitzant per tal de preparar les reivindicacions comuns. Aquestes es concretarien en la plataforma presentada poc abans de l'inici de les deliberacions i signada per més de 9.000 empleats de 15 "províncies". Dita plataforma contenia els següents punts:

- Durada del conveni per a 2 anys, però amb revisió semestral negociada
- Augment linial de 6.000 ptes.
- IRTP (fins a 300.000 ptes.) a càrrec de l'empresa.
- 30 dies de vacances.
- Setmana laboral de 40 hores.
- Jubilació als 60 anys o als 40 de servei, amb actualització de les pensions.
- Supressió de les categories d'eventuals o interins i reducció a 3 mesos del període de prova.
- Readmissió dels acomiadats per motius socio-laborals, i que no es produeixin represàlies en les negociacions pròximes.
- Reconeixement efectiu dels drets de reunió, associació, expressió i vaga.

A Catalunya, la mobilització dels treballadors de la banca es contraria especialment a Barcelona i, esporàdicament, a altres ciutats veïnes. El 3 de desembre comencen a registrar-se aturs parcials en diferents bancs. Les accions es multiplicarien a mida que passen els dies i s'informa que les contraofertes dels banquers a Madrid són totalment irrisòries en relació a les aspiracions dels treballadors (però no tant, val a dir-ho, respecte de la proposta presentada per la UTT "nacional", fent cas omís de la plataforma reivindicativa de la base).

El dia 6, per exemple, junt amb nombrosos aturs efectuats a Madrid, Pamplona, San Sebastián i altres capitals, a Barcelona els aturs afecten gairebé a la totalitat de la banca (Banesto, Hispamer, Popular, Vizcaya, Ibérico, Catalana, Catalán de Desarrollo, Central, Zaragoza y Guipuzcoano, Condal, Más Sardà, García Nogués, Indubám, Barcelona y Sabadell). Es calcula en uns 12.000 els empleats que a Barcelona protagonitzarien aturs durant les tres setmanes. Cal destacar la lluita sostinguda pels treballadors del Banco Popular, els quals mantingueren l'actitud de vaga activa durant 10 dies, fins que el dia 13 l'empresa fa desallotjar les oficines amb la intervenció de la policia.

Paral·lelament, les accions dutes a terme pels treballadors d'assegurances durant la segona i tercera setmana del mes, tenien també com a fita la defensa de la pròpia plataforma (x. 5.000 ptes. linials amb revisió semestral; millores de jubilació, triennis i altres percepcions; drets d'assemblea, d'associació i de vaga; i abolicó de l'article 103). Alguns dies es registrarien aturs en 20 empreses del ram, afectant a més de 3.000 treballadors.

3.- CONCLUSIONS

Una vegada analitzades algunes de les lluites més significatives protagonitzades pel moviment obrer, serà ~~hàxhàxhà~~ bo d'assenyalar sumàriament i a mode de conclusions obertes, les constants que sobresurten a propòsit de la conflictivitat obrera a casa nostra durant l'any.

~~///~~ Les causes

Les causes originàries o immediates dels conflictes solen ser sovint molt concretes i particulars: reclamacions entorn de les "primes" (Potasas del Llobregat, Valmeline, S.F.Vila), entorn de les condicions de treball (Elsa), revisions de sous (Pegaso, Solvay, Pirelli-Moltex) contra l'eventualitat (La Vanguardia), en solidaritat amb algun company repressaliat (Casadesport), etc.

No obstant, les grans lluites neixen a partir de la revisió i negociació dels Convenis Col·lectius (d'empresa, locals, comarcals, "provincials" o "interprovincials").

Ara bé, les causes de fons i més generals que aguditzen, perllonguen i multipliquen les situacions conflictives, es podrien resumir en les següents:

a) Reivindicacions laborals: Lògicament, es tracta de les motivacions més específiques de les lluites obreres, la majoria de les quals s'ha desenvolupat en ocasió i entorn de l'exigència de millores salarials directes (augments de sou, de les "primes", de les pagues extres...) o indirectes (disminució de la jornada laboral, ajut escolar, IRTP i S.S. a càrrec de l'empresa, més vacances, etc), ja sigui aprofitant l'avinentesa de la negociació del conveni o fora d'ell.

b) Reivindicacions polítiques: Tot i superant el marc específic de l'empresa, la reivindicació dels drets de reunió, d'associació i de vaga, ha estat constant i sostinguda durant l'any; a més, no es pot infravalorar la dimensió política que impliquen altres postures reivindicatives generalitzades, com poden ser la lluita contra la congelació de sous, la campanya a favor de la supressió de l'article 103, etc.

c) Accions de solidaritat: solidaritat realment espectacular durant tot l'any, que s'ha manifestat ja sigui en relació a companys represaliats (acomiadats, sancionats, detinguts) de la pròpia empresa (Casadesport, S.F.Vila...), ja sigui en relació a les lluites sostingudes a d'altres empreses del ram o comarca, i a través de manifestacions, aturs, escrits, caixes de resistència, etc. (1ª vaga general del Baix Llobregat, Seat...).

Allò més simptomàtic que una ràpida ullada a les reivindicacions obreres fa descobrir, és la notable unificació de les plataformes elaborades i presentades en ocasió de les deliberacions dels diferents comitès. Fora d'alguns casos en què les plataformes són gairebé "exhaustives" (Olivetti, Seat...) o, per contra, molt "elementals" (Inter, Pegaso...), la majoria insisteixen en els mateixos punts, de forma que es podrien resumir en el "decàleg" següent:

1. Augment de sou entre 3.000 i 5.000 ptes./mes per totes les categories (linial) i amb revisió semestral segons cost de la vida.
2. IRTP i S.S. a càrrec de l'empresa.
3. Setmana laboral de 40 hores.
4. 100 % del sou real en cas de malaltia, accident, atur o jubilació
5. Vacances de 30 dies, pagades al 100 % del sou real.
6. Ajut familiar o escolar.
7. Control dels ritmes de treball per part dels obrers.
8. Eventualitat màxima de 15 dies.
9. Drets de reunió, d'associació i de vaga.
10. Supressió de l'article 103, readmissió dels acomiadats i anul.lació de totes les sancions.

Els agents

El moviment obrer ha afrontat la dura situació imposada d'una banda a les classes treballadores per causa de la carestia de la vida i pel decret de congelació de sous, i d'altra per les mesures generalment autoritàries i repressives de la patronal, amb una força i mobilització realment úniques en els darrers anys. Cal destacar la capacitat d'organització manifestada per la classe obrera. Normalment, després de

la guspira que fa esclatar el conflicte, aquest pren embranzida i amplitud gràcies a l'organització amb què la vanguardia obrera procura controlar i dirigir l'espontaneïtat del moviment. Han estat d'importància decisiva a l'hora de decidir els diversos procediments i moments de lluita (aturs, boicots a les hores extres, treball lent...), les innumbrables i massives assemblees promogudes a dintre la fàbrica al carrer o a Sindicats. Com també el fet de comptar, en alguna de les grans mobilitzacions (Elsa, Solvay, Seat, Cumbre) amb caixes de resistència i accions coordinades, generalitzades i solidàries amb els afectats, per part no sols del mateix moviment obrer, sinó també d'altres moviments populars (barris, estudiants, professionals, cristians...).

La patronal, per la seva part, ha adoptat quasi sempre una "política de provocació" enfront de les reivindicacions obreres: negant-se a negociar i amb una intransigència impressionant en certs casos, sancionant per un no res a tota la plantilla, tancant la fàbrica ("lock-out"), raclamant repetidament la intervenció de la policia, i de forma molt especial, acomiadant els obrers més combatius i negant-se a la seva readmissió en cas que Magistratura falli la improcedència dels acomiats.

En tercer lloc, l'actitut oficial de Sindicats ha estat molt clara en un sentit: la defensa a ultrança de la "legalitat", tant pel que fa a l'exigència del compliment estricte de les normes que regulen els convenis i els conflictes col·lectius, com a l'oposició per principi a reconèixer els representants elegits pels obrers quan aquests han retirat la confiança en el jurat d'empresa. En definitiva, l'O.S. ha ~~continuat~~ continuat en pes al costat de la patronal en tots els conflictes de consideració, negant-se generalment a prestar les seves armes al moviment obrer en aquells moments en què més necessitava d'una organització sindical (locals, pressions, solidaritat, informació, ajuda econòmica...). Si bé en determinats casos alguns òrgans i quadres inferiors de Sindicats han prestat un valuós servei a la causa obrera (convocació a la vaga del ram de l'aigua, part de la mobilització entorn del conveni del metall, utilització dels locals de la CNS a Cornellà, convocatòria semi-legal de la 2ª vaga al Baix Llobregat).

gat...), convé observar que es tracta més d'una "invasió" de Sindicats pel moviment obrer que no pas d'un canvi efectiu del sindicalisme vertical. Es en tot cas una excepció - forçada, però també molt digne de tenir en compte - que confirma un cop més la regla del que realment representa l'O.S. en la superestructura política de l'Estat.

En fi, els diferents òrgans de l'Administració s'han mostrat d'acord amb el que són: instruments d'una classe dominant que, en temps de recessió econòmica, reacciona més durament contra la classe antagonica.

Les perspectives

A escala global, són potser dues les constants més simptomàtiques que es poden observar en l'actuació seguida pels dos pols de la conflictivitat laboral durant el 1974. Per un costat, els empresaris han generalitzat la pràctica del "lock-out" o tancament dels centres de treball (amb les conseqüències que comporta: suspensió col·lectiva de feina i sou, acomiadaments, atomització de la lluita dels treballadors en no disposar de locals comuns...) davant la mínima pressió del treballadors. Per altre, el moviment obrer ha imposat gairebé la "legalització" de la vaga, també generalitzada en infinitat de casos, com a única resposta possible a la inflexibilitat i mesures repressives de la patronal.

Tot i això, cal dir que, mentre les empreses tenen de fet a favor seu la legalitat vigent que les protegeix respecte de les mesures preses, la classe obrera es troba infringint constantment la llei en adoptar la vaga com a últim recurs.

Aquesta contradicció flagrant, mantinguda per l'aparell institucional de l'Estat, juntament amb la negació dels altres drets de reunió i d'associació, fa que tot tipus de lluita obrera esdevingui ràpidament "polititzada" (resulta difícil definir els límits entre accions laborals i extralaborals) i que provoqui alhora una progressiva consciència dintre les masses en el sentit que no hi ha possible reivindicació salarial sense reivindicació del dret de reunió - per exemple - que faci viable la primera. Aquesta constatació sembla ben palesa si es

tenen mínimament en compte les plataformes reivindicatives plantajades durant l'any.

El marc institucional de l'Estat no ha pas restat aliè als embats de les classes treballadores. Així, han estat diferents portaveus de les altes esferes administratives (ministres de Treball, de Relacions Sindicals...) que en diverses ocasions s'han pronunciat en favor del reconeixement i regulació de la vaga. Igualment, des de l'O.S. s'han llençat contundents proclames en aquest sentit. Però, allò que no es veu massa clar és com l'actual sistema podria digerir unes cunyes d'aquest calibre en la seva estructura tancada... El fet és que s'acabaria l'any i, malgrat les promeses i l'"obertura" suposada del Govern, tot seguiria igual: ni supressió del'article 103, ni regulació de la vaga ni autonomia sindical...

De tota manera, d'una cosa deixa constància evident l'any 1974: que l'actual sistema de contractació col·lectiva en l'àmbit de les relacions laborals ja no serveix pràcticament a ningú. I menys als empresaris, els quals davant les noves exigències de racionalització capitalista de la producció, s'han adonat que les negociacions col·lectives eren més una escola d'aprenentatge i d'afirmació de la lluita obrera, que no pas un instrument efectiu de cara a imposar les seves condicions. I per això, ha estat clara la tendència a evitar les deliberacions i a perllongar els pactes acordats el màxim temps possible.

Malgrat tot, cal dir també que un gran sector dels empresaris sembla aspirar a una major democratització de les estructures sindicals, de forma que permetin, aconseguida l'autonomia de les dues parts, discutir, regatejar, i pactar directament amb els autèntics representants dels treballadors (cosa que en alguns casos ja s'ha ~~xxx~~ realitzat, com a conseqüència lògica del fet que les decisions obreres es prenen en assemblees, sobre les quals l'O.S. no exerceix cap control ni influència).

Aquesta mateixa aspiració és obviament sentida i desitjada pel moviment obrer, puix que només d'un sindicat de classe pot esperar-ne les armes negades per l'O.S.

D'altra banda, és justament la utilització dels actuals Sindicats verticals un dels problemes o una de les opcions amb la qual s'enfronta

el moviment obrer en l'evolució seguida els darrers anys. Les CC.OO. van irrompre a la palestra sindical en ocasió de les eleccions del 1965 i 1971, tot col.locant militants en els llocs-clau de moltes empreses. Aquest any, les mateixes CC.OO. (almenys la tendència predominant al seu si), com si vulguessin trencar el marc clos de la clandestinitat i de la il.legalitat, han promogut l'"assalt" als òrgans i locals de la CNS. Per la primavera del 1975 es preveuen noves eleccions sindicals i l'ocasió és esperada i preparada curosament. ¿Serà la darrera temptativa de "legalitzar" la veritable representativitat obrera al nostre país?

Notes

11.0.

(1) El Decret del 30-11-73 sobre congelació de sous tenia en principi una vigència d'un any. Però, degut a la pressió del moviment obrer, tres mesos abans del plaç assenyalat, el Consell de Ministres del 9-8974 acordaria la descongelació.

(2) No creiem que existeixi cap estudi similar publicat, i és lamentable. Un intent d'aproximació es pot trobar en l'article "La explotación intensiva del trabajo", de Víctor Ruiz Cardiel, publicat a "Cuadernos para el Diálogo" (desembre 1974), del qual n'extriem les dades que s'ofereixen en aquest punt.

(3) Seria massa prolífic aportar aquí ni que fossin unes poques dades sobre la qüestió. Poden veure's en l'anexe dedicat a "Estadística", els quadres corresponents.

(4) En els gràfics corresponents d'"Estadística", queda ressenyada l'evolució seguida a la "província" de Barcelona quant a l'atur forçós i a les ofertes de treball.

(5) En aquest sentit, és interessant d'esmentar una carta que un grup de parats de més de 40 anys (dels 2.780 que hi havia declarats a la "província de Barcelona") va adreçar al Cap de l'Estat a finals de març. Manifesten la impossibilitat de trobar feina per causa de l'edat ni tan sols en les empreses públiques, l'abandó i manca d'assistència social en acabar els mesos establerts, la incertesa de car al futur immediat, etc., i acaben sol·licitant mesures efectives en ordre a solucionar la seva tragèdia humana i familiar.

(6) Aquesta i altres dades de l'apartat són tretes del document de circulació privada "Informe sobre la coyuntura laboral (Enero-Marzo 1974)", elaborat per l'Institut d'Estudis Laborals (IEL) d'Esade (Barcelona), p. 8.

(7) Lloc citat, anexe.

(8) Gràfic aparegut a "El despido en España" (novembre 1974), document de circulació privada confeccionat també per l'IEL, p. 11. Aquest informe és imprescindible si es vol entendre i situar políticament i socialment el fenomen de l'acomiadament com a pràctica habitual a casa nostra.

(9) Lloc citat, pp. 25-32. Del "Quadre d'acomiadaments i sancions", elaborat per a tota la península a partir de les informacions de la premsa legal, ens sembla molt convenient d'extreure'n els conflictes radicats a Catalunya. Així, n'obtenim el quadre següent:

ACOMIADAMENTS I SANCIONS A CATALUNYA
(Gener i febrer del 1974)

<u>Empresa</u>	<u>Nº TT.</u>	<u>Acomiadats</u>	<u>Sancions</u> (Susp, feina i sou)	<u>Motius</u>
<u>Gener</u>				
ELECTRONICA IND. (Viladecans)	650	23+17		baix rendiment aturs salarials
FICOTEX (Sabadell)	230	5		aturs
MOTOPLAT (Barcelona)	400	57	257	
GASSOL (Mataró)	600	4	8	aturs
INTER (Barcelona)		34+3	346(1sem.) +210(9dies)	aturs parcials i totals conveni
VULCA (St. Just D.)	467	37	15(2dies)	baix rendiment
J.D.CASANOVAS (Sabadell)		7		
ARTES DE ARCOS (St. Vicens H.)	450	17		aturs cond. treb.
IND. CUSI (Terrassa)		25	26(20dies)	aturs salarials
<u>Febrer</u>				
PEGASO (Enasa) (Barcelona, Z.F.)		2+14	600(3dies)	Assembl.inf. i rei aturs parcials
FITISA (Sabadell)	120	120		aturs salarials
PETRONIUS (Barcelona)			tota plant. (2 dies)	aturs salarials

..//..

<u>Empresa</u>	<u>Nº TT.</u>	<u>Acomiadats</u>	<u>Sancions</u>	<u>Motius</u>
ZENIT (Barcelona)			6 (6 dies)	
TELERASA (Barcelona)	357	36+3	109 (3 dies) +82 (5-10 d.)	aturs conveni
A. PUIG (Barcelona)		3 (+50 volunt.)		
J.D.CASANGUAS (Sabadell)		50 (ferms)		
BERGAR (L'Hospitalet)		4		aturs salarials cond. treball
VDA. TOLDRA (Barcelona)		2+1 (+8 volunt.)	1	reestructuració
PEGASO (Barcelona, Z.F.)		14	650 (4 dies)	assembl., aturs manifest.
PETRONIUS (Barcelona)		20 (reduïts a 7)	nombroses	
FITISA (Sta. Mª Barberà)	120	95 (20 ferms)		aturs salarials
PIRELLI (Manresa)	1600		1600	aturs conveni
SOLER ALMIRALL (St. Joan Despí)		1		
FLAMAGAS (BARCELONA)		(50 amenaça)		expedient crisi
AEG (Terrassa)	1700	1		incid. amb encar regat
ESTRUC. RANURADAS METALICAS (Cornellà)	200	20 (read. després)		baix rend.

(10) En el Consell de Ministres del 31-1-75, el ministre del Treball informaria sobre el projecte de llei de relacions sindicals enviat a Las Cortes (única part que havia pogut "passar" de l'anunciada "Ley Básica del Trabajo"), que entre altres coses contempla la derogació de l'article 103 referit.

(11) Avui dia ja no és un secret per a ningú - la premsa n'ha parlat sovint sobretot en ocasió del famós "Procés 1001" i a través de les notes enviades per la policia a proòsit de certs conflictes i detencions - l'existència de les il.legals Comissions Obreres, que actuen

pràcticament en tots els centres de treball d'importància, així com la d'altres organitzacions obreres (UGT i USO) d'influència, segons sembla, més limitada.

Cal observar al respecte que, durant el 1974, l'actuació de les CC.00 responia a tres tendències diferents, d'acord amb les organitzacions polítiques predominants dintre de cada una. Cap a meitats d'any, ~~xxx~~ ~~xxxxxxx~~ dues d'elles (sembla les que comptaven amb més militants) iniciaren un procés d'unificació.

En quant a la postura de les ~~xxxxxxx~~ tres tendències en relació al sindicalisme oficial, cal dir que les dues esmentades propugnen una pressió constant sobre els òrgans i quadres de Sindicats, tot aprofitant el màxim les possibilitats favorables al moviment obrer, mentre que la tercera es manté per sistema al marge de les possibilitats "legals".

(12) Com a botó de mostra, i a part de les postures preses en diversos moments en relació a la lluita obrera a la comarca, interessa destacar una carta adreçada a finals de setembre per 12 importants càrrecs sindicals, la majoria del Baix Llobregat (presidents i vicepresidents de diverses UTT locals), al president del Govern. Després d'expressar preocupació i protesta per causa de la implacable carestia de la vida i la congelació salarial decretada fins l'1 d'agost, els signants demanen que tots els convenis negociats durant el període de congelació siguin declarats nuls, i es procedeixi a la immediata renegociació. Però, además, i cosa important a subratllar, consideren necessari com a garantia de bon èxit per a les classes populars en la negociació dels nous i importants convenis propers, que el Govern procedeixi "al reconocimiento, sin limitaciones, de los derechos de: asociación, reunión, expresión, huelga y manifestación; a la promulgación de la Amnistía para todos los encarcelados en el ejercicio de estos derechos y a la readmisión en sus puestos de trabajo de todos aquellos trabajadores despedidos por actuar como portavoces de sus derechos y de los de sus compañeros; a la anulación del despido indemnizado".

(13) "Acción Sindicalista", novembre 1974, p. 40.

(14) Un fet de caràcter internacional suposaria un greu repte per al sindicalisme oficial. En efecte, pel juliol del 1974, tenia lloc a Ginebra la LIX Reunió de la Conferència Internacional del Treball, la qual aprovaria per unanimitat dels 101 països participants - exceptuada la delegació de l'O.S. espanyola - la incorporació oficial de representants de les organitzacions de CC.OO., U.G.T. i U.S.O. a la Conferència a través del Grup dels Treballadors. Els tres representants són, respectivament, Carlos Elvira, Miguel Sánchez Mazas i José García. Així, doncs, tres organitzacions obreres de l'Estat espanyol, il·legals i perseguides, obtenen pàe reconeixement per part d'aquest prestigiós organisme internacional.

(15) Resulta quasibé ociós insistir en la quantitat de lluites importants i significatives que s'han silenciats en el present recull. Així i a tal d'inventari incomplet, no podem deixar d'esmentar les següents: Motoplát (Barcelona), J.D.Casanovas (Sabadell), AEG (Terrassa), Fecsa (Barcelona i Badalona), Flamagás (Barcelona), Afa (ib.), Roselson (ib.), Lavis (ib.), Fbisa (Vilanova), Ariel (Esplugues de LL.), Meler (Sardanyola), Gallina Blanca (St. Joan Despí), Portoles (Vallirana), Esesa (Badalona), Iberflama (Tarragona), etc.

MOVIMENTS URBANS

1.- INTRODUCCIO

L'escalada de 1974

Només cal repassar superficialment les planes de "local" o "regional" dels diaris barcelonins durant l'any 1974 per a constatar la proliferació d'informacions sobre el que podríem anomenar "problemàtica urbana" a casa nostra. Especialment alguns diaris - "Diario de Barcelona", "Mundo Diario" i "El Correo Catalán" - han informat gairebé exhaustivament sobre les accions populars emmarcades dins aquesta problemàtica i han estat, doncs, fidel reflexe - cosa que no ha passat en altres camps - de la vida i miracles de la nostra societat urbana.

Evidentment, ha estat mèrit d'aquests òrgans de difusió l'aprofitar els nous aires d'obertura promesos per l'Administració central, si bé no es pot oblidar que l'interès primari de qualsevol empresa periodística és el d'aconseguir un bon mercat per al seu producte. I sembla constatable, últimament, que la informació "conflictiva" es ven millor que la informació inòcua i anodina.

Ara bé, els diaris no s'han inventat l'allau de fets noticiables apareguts durant l'any. Els múltiples embrions de conflictivitat, temps ha latents en l'entrellat de l'organització social urbana, han esclatat a casa nostra amb una virulència impensada i s'han multiplicat a mesura que els agents i protagonistes s'han adonat de llur força.

No volem pas significar que l'any 1974 representi el naixement de la conflictivitat urbana a Catalunya. Les arrels arranquen de lluny i les accions s'han succeït sempre, amb més o menys empenta, tot al llarg de les últimes dècades. Tanmateix, potser allò que caracteritza el 1974 en aquest àmbit és el fet d'una coincidència entre generalització de les lluites urbanes i presa de consciència per part d'amplis sectors de la població, coincidència possibili-

tada en gran part per la nova embranzida informativa de la premsa i àdhuc, en alguns casos, de la ràdio (1).

D'altra banda, la generalització de les accions urbanes no s'explica sense calibrar degudament el paper capdal jugat per les Associacions de Veïns en l'efectivitat i increment d'aquests moviments populars. Les Associacions han nascut i crescut justament per paliar la manca de representativitat i ineffectivitat dels òrgans de l'administració local, incapaços ni de fer-se càrreg dels problemes reals de la població ni de donar-hi les respostes adequades.

Alguns Col·legis professionals, pel seu costat, han contribuït també en gran manera, a través de les seves preses de posició, declaracions i ajudes tècniques i legals, a impulsar tot el procés reivindicatiu generalitzat a Barcelona i a Catalunya, en general.

Els problemes dits "urbans", que motiven l'alt grau de conflictivitat a casa nostra, es van repetint en les diverses concentracions urbanes d'una forma estranyament similar, si bé el nivell i nombre varien d'acord amb els factors sobretot infraestructurals de cada lloc. A vegades un aparent "amorfisme" de les accions podria fer perdre de vista la unitat bàsica que una anàlisi més atenta pot fer descobrir. En efecte: la reivindicació d'una plaça, el boicot als autobusos, la negativa a pagar uns lloguers d'habitatge, l'ocupació d'una guarderia infantil, les protestes contra la contaminació, les manifestacions reclamant zones verdes, escoles, dispensaris, equipaments esportius, etc., etc., totes aquestes accions, què tenen en comú? Tot aquest conjunt de fenòmens conformen els moviments reivindicatius de la població, que posen en qüestió l'ordre establert, justament a partir de les contradiccions específiques de la trama urbana actual.

Per això, la ciutat que patim, Barcelona o grans concentracions similars, ja no pot analitzar-se simplement sota la perspectiva d'uns dèficits urbanístics que sofreixen en la carn les classes treballadores, sinó sobretot des del punt de vista de la lluita activa, de la movilització col·lectiva, d'aquestes classes contra els responsables de la concreta situació urbana.

"Problemàtica urbana" i "moviments urbans"

Encara que sigui d'una manera elemental, criem imprescindible d'aportar una sèrie de consideracions de tipus sociològic sobre allò que dóna peu als moviments urbans i que denominem "problemàtica urbana".

El procés d'urbanització ha aparegut històricament junt amb la concentració de capital i, per tant, junt amb el procés d'industrialització. Dit d'una altra forma, l'expansió del capitalisme ha comportat arreu les inevitables i graduals concentracions urbanes. Es tracta d'una tendència espontània del sistema. El capital tendeix a invertir-se en aquelles zones i sectors de l'activitat que ofereixen millors condicions per a generar nou capital. Les aglomeracions urbanes constitueixen avui dia el marc més idoni a tal fi, puix que proporcionen tant la infraestructura necessària (transport, comunicacions, energia...) com l'abundància de mà d'obra. Aquí rau, d'altra part, l'arrel dels desequilibris regionals i geogràfics inherents al capitalisme, pel fet que són només els nuclis industrialitzats els susceptibles de noves inversions, mentre que les zones restants queden automàticament despoblades i depauperades (2).

Ultimament, la concentració accelerada dels mitjans de producció, l'aparició de grans "trusts" econòmics i financers directament vinculats amb l'Estat (capitalisme monopolista d'estat), l'extrema complexitat d'organitzacions de producció i gestió, etc., aguditza aquesta necessitat de concentració de la força de treball. Els resultats d'aquest procés són, principalment, la constitució de les àrees metropolitanes i l'organització col·lectiva de la vida quotidiana (3).

En aquestes magnes concentracions de força productiva i de mecanismes reguladors de la vida quotidiana, el que compta en definitiva no són els interessos de la població, sinó el "bon èxit", l'eficaç funcionament de l'aparell productiu.

Ara bé, el funcionament d'aquest aparell enginyat per les classes dominants, topa amb un obstacle i és l'existència d'unes forces socials que, gràcies al moviment obrer i democràtic, ja han arracat de les mans d'aquesta burgesia una sèrie de drets i de garanties en l'ordre polític i social que no es poden menystenir ni oblidar. No sols es tracta d'uns drets determinats, sinó també d'unes condicions de vida (casa, serveis, transport, oci, etc.) cada vegada més exigents. És per això que la demanda de la població, és a dir, les "necessitats col·lectives", augmenten considerablement enfront de les opcions productives de la classe dirigent (per exemple, seria més rendable per als empresaris construir autopistes que no pas escoles o hospitals). Aquí radica una primera contradicció, que M. Castells defineix així: "El consumo colectivo se convierte así y a la vez en elemento funcional indispensable, objeto permanente de reivindicación, y sector deficitario en la economía capitalista" (4).

Però, a més, existeix una altra contradicció evident i bàsica que consisteix en la necessitat social d'ordenació de l'espai urbà i el caràcter privat de les forces que impulsen i determinen el creixement de la ciutat.

Per causa d'aquestes contradiccions, es fa necessària la intervenció de l'Estat el qual contribueix a decantar la lluita de ~~les~~ classes en favor de la classe dominant. L'Estat, doncs, sota l'aparença d'una "planificació" o "ordenació" més o menys "tècnica" de l'espai urbà, esdevé el primer interessat en la "regulació" de les condicions de vida pel que fa a la reproducció de la força de treball.

La "problemàtica urbana", doncs, es pot delimitar actualment com l'àmbit de les contradiccions existents en les concentracions de força de treball, concentracions "regulades" d'acord amb els interessos propis d'un capitalisme monopolista d'estat.

~~Moviments Urbans~~

Enfront de les mesures, institucions i pràctiques imposades per la tecnocràcia de cara a "planificar" el desenvolupament de les concentracions urbanes, els moviments populars i democràtics vénen a denunciar amb la seva lluita les falses pretensions i les promeses sempre airejades per les classes dirigents a propòsit de les excel·lències de la ciutat que "ells" preparen per al futur...

Però el futur d'ahir és l'avui, i l'avui parla prou clarament. No calen altres testimonis que els mateixos elements estructurals de la majoria de grans ciutats. Barcelona i ciutats del cinturó industrial en són un palès exemple. Les condicions de vida de la majoria de la població han estat olímpicament relegades a l'oblit per obra i gràcia de l'especulació racionalitzada i legalitzada durant anys. Però, no sols l'especulació directa, sinó també l'afany innominat d'un ~~n~~ relativament nou muntatge social capaç d'oferir les bases d'una accelerada i fàcil acumulació de capitals per l'esdevenidor.

Els moviments urbans no són més que l'esclat de les forces socials en pugna contra aquest desordre establert o contra un "nou ordre" imposat per decret. Es la movilització de les classes socials dominades contra la lògica d'un sistema que, ~~per tal~~ ^{per tal} de mantenir un determinat mode de producció, necessita també modelar una adequada organització urbana de cara a reproduir amb el mínim cost possible la mà d'obra necessària.

Les motivacions profundes que estan a la base dels moviments urbans semblen suficientment clares dintre el marc general de la lluita de classes en les societats de capitalisme avançat. Ara bé, ni el nivell de consciència dels agents ni el nivell objectiu de les accions han d'estar forçosament en aquesta línia estratègica per tal de deixar d'identificar-los com a tals. De vegades les lluites apuntaran a reivindicar una certa participació en la gestió, D'altres, seran meres accions espontànies davant d'urgències gairebé casolanes. Però, això no significa que objectivament les raons bàsiques de les accions no formin part del conjunt de contradiccions

sobre el que descansa el fantasmagòric mecanisme de les concentracions urbanes que coneixem.

En el fons, els moviments urbans, entesos com a conjunt d'accions populars i reivindicatives de cara a satisfer unes necessitats reals en el marc de la vida quotidiana, apunten sempre a un canvi radical tant en el mode com en els objectius de la gestió urbana. Donat que, en última instància, la pretesa "planificació" de la ciutat respon als interessos del sector hegemònic de la classe dominant, el canvi tan sols pot ser patrimoni exclusiu de les forces antagoniques, és a dir, les classes populars i dominades.

D'altra part, convé no perdre de vista que els moviments urbans són processos socials i com a tals, susceptibles d'emprendre diferents camins i d'assolir objectius tàctics diversos segons els factors que intervinguin en el seu desenvolupament. Els factors imprescindibles perquè es pugui parlar de moviments urbans, semblen ser: una base social que es converteix en força social gràcies a la intervenció d'una organització i unes accions que desemboquen en una sèrie articulada d'efectes urbans i polítics (5).

Barcelona i Comarca: una cas "exemplar"

No és pas estrany que Barcelona hagi estat el bressol dels moviments urbans a la península. Una simple mirada panoràmica sobre l'entorn barceloní ens n'ofereix la clau. Les zones conflictives abunden: un casc antic completament degradat, ~~xxx~~ part de l'Eixample en situació ídem, antics pobles (Poble Nou, Gràcia, Sans, Sarrià...) convertits en barris per l'anexió a la ciutat i amb unes peculiaritats ben pròpies, barris perifèrics (Carmelo, Torre Baró-Vallbona-Trinitat, Bon Pastor, Sagrera, Can Clos, Ciutat Meridiana...) amb una deficiència absoluta d'equipaments i serveis elementals, nuclis de barraques encara per erradicar... i les inevitables repeticions en les ciutats del cinturó (L'Hospitalet, Cornellà, Badalona, Sta. Coloma...).

Què ha passat en aquest racó del Mediterrani a partir dels anys 50?

El fenomen urbanístic de la "Gran Barcelona" ha estat objecte últimament de múltiples i seriosos estudis crítics que aporten una valuosa i imprescindible documentació per tal de situar-lo degudament en les seves coordenades històriques i socials (6). Per això les consideracions i dades que segueixen, només pretenen fer menció d'aquest fenomen, espectacular per la seva magnitud i "exemplar" per l'evolució seguida, tot apuntant a les irremediabls conseqüències d'ordre social que genera.

El fet més decisiu que ha caracteritzat la formació social de la "Gran Barcelona" d'ençà de la guerra civil ha estat sens dubte la massiva immigració del camp a la ciutat, que s'ha assentat als nuclis urbans de Catalunya durant els darrens vint-i-cinc anys, com a conseqüència d'un accelerat procés d'industrialització i d'acumulació capitalista. El creixement global de la població catalana va passar de 3.925.779 habitants el 1960, a 5.107.606 el 1970, que dóna un percentatge de creixement del 30, 49 % molt superior al promig espanyol (un 11,2 %) en el mateix període. No cal dir que Barcelona i Comarca s'emporten la palma.

Pel que fa a Barcelona-ciutat, des de 1950 a 1970, el nombre d'habitants s'incrementà en mig milió, que significa un creixement d'un 40 %. Però, en la Comarca, el salt demogràfic esdevé molt més colosal encara, augmentant en un quart de milió (un 400 %!) en dit període.

El creixement demogràfic, que durant la dècada dels 60 es va estabilitzant a Barcelona, es desplaça paulatinament cap a la Comarca de forma que en començar els 70, Barcelona registra un creixement quasi nul, mentre que el seu "hinterland" segueix mantenint un increment del 10 %. Es fàcil pronosticar per aquests següents anys un segon desplaçament, de la Comarca cap al conjunt de l'anomenada "Area Metropolitana" (?).

El total d'habitants de la Comarca de Barcelona (26 municipis sobre 499 qm²) va passar entre 1965 i 1970, de 2.329.662 a 2.707.797, que representa quasi un 14 % d'increment. La densitat de població d'aquesta àrea és una de les majors d'arreu del món, superant el 1970 els 5.000 h. per qm².

Donat que aquest descomunal trasvassament de mà d'obra del camp a la ciutat es duu a terme de forma espontània i accelerada, sense cap mena de previsió, en pocs anys els problemes d'una tal concentració desbordaran tota possibilitat de posar-hi un mínim d'ordre. Afegeixi's a tot això la voracitat d'uns propietaris del sòl i d'uns empresaris de la construcció que, durant l'època Porcioles, van tenir carta blanca per a especular amb les necessitats més elementals de les masses nou-vingudes, com és l'habitatge, i s'obtidrà un bon primer pla de la tragèdia viscuda per milers i milers de famílies, desarrelades per un costat i explotades per l'altre.

No és la nostra intenció fer un inventari - d'altra banda inacabable - de les deficiències de tot ordre que aquest procés deparat en la petita i densa geografia barcelonina. D'un dia a l'altre han nascut barris, s'han creat ciutats, s'han multiplicat els blocs del "barraquisme vertical"... amb l'exclusiva finalitat d'assegurar el mínim imprescindible requerit per la carn de canó de la producció. Tot el demés ha estat sistemàticament oblidat. Ni equipament sanitari, ni centres d'ensenyament, i culturals, ni assistèn-

cia social, ni mitjans d'esbarjo, ni transports públics, ni equi-
paments comercials...

Només cal fer esment del problema capdal de l'habitatge (§). Bar-
celona constitueix l'exemple meridià de com una burgesia local ha
"sabut" utilitzar intensivament el sòl i l'espai urbà amb l'únic
propòsit de la maximització dels beneficis i sense cap consideració
del valor d'ús de les edificacions i espais. En els darresrs vint-
-i-cinc anys, l'encariment del sòl i de la construcció ha estat
realment impressionant. Per exemple, de 1950 a 1963, període en què
el nivell general de preus havia augmentat un 94 %, el preu del
sòl havia crescut en en 900 %! I pensi's que fou cap el 1963 quan
començà tot just l'època dorada de l'expansió urbana, o sia, dels
grans i fàcils negocis especulatius. Pel que fa a la incidència de
preu del sòl en els preus de l'habitatge (segons declaracions del
director del gabinet d'estudis de la Direcció General d'Urbanisme,
José Manuel Romay, a "El Noticiero Universal" del 9-3-73), existeix
la següent relació comparativa als anys 70:

Anglaterra	14-33%
Holanda	17-25%
Suïssa	18-25%
Barcelona	50-60%

L'augment fabulós dels preus en la construcció no implica, tanma-
teix, una millora de la vivenda, sinó tot el contrari, tal com
suggereix la següent constatació: el tamany mig en superfície de
les vivendes del municipi de Barcelona va passar de 76 m² el 1958
a 65 m² el 1965.

Per això, és oportú de mencionar quins han estat els agents confa-
bulats en la depredació de la ciutat i en la consegüent apropiació
de mils de milions de rendes (parassitàries i, per tant, inflacio-
nàries) a costa del sacrifici de les classes treballadores. Els
directes beneficiaris són els propietaris del sòl (antics propie-
taris del sòl, nous propietaris i immobiliàries) i els grans pro-
pietaris de les edificacions, entre els quals les empreses immo-
biliàries es van imposant àmb una estranya immunitat. Segons l'"A-
nuario Financiero", de 49 empreses d'aquesta mena inscrites el

I a finals de 1974, el dèficit per al conjunt de la "provincia" de Barcelona era situat pel ~~el~~ Consell Econòmic Social (nacional) en 154.000 vivendes (xifra ~~possiblement~~ inferior a la realitat).

1935 i de 216 el 1956, es passà a l'eloqüent xifra de 1.288 l'any 1968 (9).

Malgrat l'encariment de la construcció, malgrat els fabulosos beneficis i la proliferació d'immobiliàries, el dèficit de vivendes ha sigut crònic constantment. El 1972, "Construcción de la Ciudad, 2C" evaluava en 225.000 el dèficit existent només a Barcelona-ciutat, mentre que per la Comarca, "La Gran Barcelona" estimava el dèficit en 117.825 el 1971. Això és suficientment indicatiu sobre la incapacitat estructural que presenta un tal procés de concentració urbana de cara a proveïr a la força de treball àdhuc dels equipaments més indispensables, com és l'habitatge. Fer menció de tots els altres dèficits depassa totalment les pretensions d'aquest apartat.

En quant a Barcelona-ciutat, no obstant, val la pena de recordar la realista confessió de l'alcalde Masó en acabar 1974. Ultra arrossar un deute municipal pels volts dels 50.000 milions de pessetes, gloriosa herència de les finances de l'època Porcioles, l'alcalde reconeix, sincerant-se al mode d'un bon "manager" americà, que per aconseguir el que anomena la "ciutat ideal", Barcelona requeriria unes inversions de gairebé 77.000 milions de pessetes! El desglossament de les necessitats de Barcelona, segons Masó, quedava plasmat d'aquesta manera:

(Xifres en milions de pessetes)

		TOTAL
VIALITAT		
RECONSTRUCCIÓ		
Pavimentació	8.556	
Estructures viàries	13.066	21.622
Adaptació de la ciutat antiga		5.541
Adaptació de la ciutat antiga		1.197
EQUIPAMENTS		
Depuració de la residua		2.888
Parcs Jardins		3.651
EDIFICIS MUNICIPALS		
Escoles	8.845	
Sanitat	1.231	
Mercats zonals	376	
Administratius	350	
Instal·lacions deportives	1.088	
Museus	661	
Edificis de conjunts artístics	460	8.011
TERRENYS		
Gastos de adquisició de terrenys		33.932
TOTAL GENERAL		76.842

Pel que fa a la Comarca, solament volem fer referència a Sta. Coloma de Gramanet, potser el cas més significatiu del cinturó industrial i urbanístic, perllongació típica de la incúria i anarquia de la capital i resum de totes les contradiccions inherents al procés d'urbanització de casa nostra. Només amb 20 anys, des de 1950 a 1970, Sta. Coloma ha passat de ser una població rural amb 15.281 habitants a ser un autèntic dormitori de Barcelona amb 106.711 H. Quina ha estat, durant aquests anys, l'evolució dels equipaments i serveis col·lectius? El quadre següent (10) és prou explícit al respecte:

	Sta. Coloma en 1950	Sta. Coloma en 1971
Habitants	15.000	114.000
Vivendes	3.840	26.914
Comercis	366	2.291
Autobusos	8 (8 línies)	75 (10 línies)
Bars i Cafès	15	450
Televisors	---	16.500
Ambulatoris	---	1
Camps de fútbol	3	4
Zones verdes	1	1
Mercats	1	2
Biblioteques	---	1
Guardies	1	4
Col·legis Nacionals	3	9
Centres Socials	1	3
Accesos a la ciutat	3	3

La conflictivitat latent en poblacions d'aquest tipus no és més que la lògica conseqüència de la pròpia (des)organització urbana. Però, quan aquesta fatídica característica esdevé, no un cas insòlit, sinó la "normalitat" imposada per un mode de producció i d'acord amb els interessos de la classe dominant, llavors els moviments urbans esclaten com a necessitat quasi biològica de les classes desposseïdes i explotades en l'àmbit del viure quotidià. I enfront de l'increment de la lluita en pro d'unes mínimament dignes condicions de vida per part de la població, les classes dirigents només tenen una alternativa: o bé la pura i simple repressió o bé l'interès d'una "nova" ordenació de la ciutat.

Pla Comarcal: generalització ^{d'una} ~~de la~~ lluita urbana

I l'opció a favor d'una "nova" ordenació de Barcelona i Comarca per part del sector prepotent de la burgesia local, es materialitzà en el projecte de revisió del Pla Comarcal del 1953.

En efecte, el 29 de març de 1974 el Ple de la Comissió d'Urbanisme i Serveis Comuns de Barcelona i Comarca donava el vist-i-plau a la revisió del Pla esmentat, revisió que amb sis anys de retard i sota el nom de "Pla General d'Ordenació Urbana i Territorial de la Comarca de Barcelona", sortiria a informació pública durant el plaç d'un mes a partir del 29 d'abril, data de la seva publicació en el B.O.P. El plaç s'aniria prorrogant fins a meitats ~~maximixix~~ d'agost per als particulars i fins al 30 de setembre per als ajuntaments. D'entrada quedaven suspeses per una any les llicències de parcel·lació i d'edificació en els terrenys afectats. La decisió va sofrir ràpides filtracions de manera que, durant el mes que tardà en sortir a informació pública, es van tramitar llicències per valor d'uns 3.000 milions de pessetes, envòlum equivalent al de tot l'any anterior. Els sectors lligats als negocis immoviliaris es van curar en salut...

La decisió adoptada per la Comissió d'Urbanisme sota l'impuls directe del seu president, l'alcalde Masó, esdevindria com el crit de guerra per a alçar en armes totes les forces afectades per les mesures preses, i per a esgrimir, cadascú pel seu costat, les més variades raons i pressions en els diferents camps, polític, econòmic i ideològic. Si la revisió del Pla volia oferir la possibilitat d'una "nova" planificació a partir del desgavell urbanístic heretat de l'època Porcioles, la resposta popular, generalitzada, madura i ensems agressiva, va dur ben aviat l'agudització de les contradiccions del Pla a un nivell tal que el mateix govern de Madrid es veié obligat a treure's de la mànega una nova criatura - l'"Entitat Municipal Metropolitana" - a fi de parar la lluita popular i atenuar les obertes dissensions entre sectors de la burgesia local. Amb la cració per decret, durant les vacances d'agost,

(Consell de Ministres del 9-8-74),

de l'EMM } es mataven dos ocells d'un sol tret: es desava el Pla Comarcal, amb tot el seu verí i conflictivitat, al calaix de les coses perdudes i es suprimia tot el planejament a nivell de l'Àrea Metropolitana de Barcelona (M), en el qual hi estaven treballant temps ha dotzenes de tècnics i funcionaris, els primers resultats dels quals treballs es publicarien justament a finals d'any sota el títol de "Una estrategia de ordenación territorial 1974-1990". L'EMM (12), doncs, era imposada per l'Administració central com a única sortida per tallar d'arrel l'escalada de la discussió pública - i per tant, de la intervenció popular i democràtica - entorn de la gestió política en la major concentració urbana i industrial de l'Estat espanyol.

No és aquest el lloc de fer una crònica precisa dels fets i decisions que durant el 1974 han tingut com a objecte la política urbana a la "Gran Barcelona" i com a principals agents l'Administració central i local. Però, una tal crònica i balanç d'aquest any esdevindran del tot imprescindibles en una pròxima història de l'urbanisme a casa nostra. La transcendència i abundància dels fets ho justifica plenament.

Aquí ens ineteressa centrar l'atenció en l'extraordinària movilització popular que provocà d'abril a l'agost el llençament a informació pública del Pla Comarcal i subratllar el fet que, tot i essent un dels intents més seriosos de "racionalització" urbanística, era políticament inviable per una infinitat de raons, la primera de les quals radica en la manca de participació democràtica de la base.

L'anunci del nou Pla fou presentat a l'opinió pública com la panacea per a resoldre d'una vegada les calamitats perpetrades a Barcelona i Comarca, i pal.liar els dèficits d'equipaments. "El Plan es un intento - digué l'alcalde, amb aires de redemptor - de hacer posibles muchos propósitos hoy alcanzables. Disponer de parques, de escuelas, de centros de cultura, de campos de deportes y de tantas y tantas instalaciones que si hoy no las tenemos es porque no hemos sabido atajar este cáncer urbano que es la congestión y su secuela, la especulación del suelo".

La necessitat de la revisió del Pla del 53 deriva per una banda del que la llei estipula (els plans d'urbanisme tenen una durada de 15 anys) i, per l'altra, de la urgència de posar un mínim d'ordre entre els propis especuladors, com unes noves normes per al mateix joc. De tota manera, és bo d'observar que, en cas de complir-se la llei estrictament, el nou Pla s'hauria d'haver aprovat el 1968. L'ajornament és prou allisonador sobre els obstacles que, ben segudes de les mateixes files de l'anterior alcalde Porciolet, la pròpia Comissió d'Urbanisme hagué de vèncer. I és que el mateix Pla del 53, amb unes directrius força aprofitables des d'un punt de vista tècnic, va anar sucumbint desfigurats per obra i gràcia dels 41 plans parcials que a la pràctica contradecien o mutilaven el primitiu pla comarcal. Diguem a tall d'exemple, que si el Pla General preveia una ciutat habitable per a 2.400.000 persones, amb l'aprovació dels plans parcials ~~XXXXXX~~ ^{el mateix espai} s'ha "inflat" fins a permetre cabuda per a 4.312.000 h. No és estrany, lògicament, que el 1970 el 28 % de les zones verdes o esportives previstes en el Pla s'haguessin perdut irremediablement (13).

Així, doncs, va arribar el moment en què, havent-se burlat de la pròpia legalitat, la gran burgesia de Barcelona - almenys la més lúcida - s'adonà que el Pla anterior ja no podia oferir cap més "utilitat". Per què no emprendre una nova direcció?

La revisió del Pla Comarcal, doncs, respon a la recerca d'una nova estratègia per ~~xx~~ a la "indústria de l'especulació". Els seus objectius es podrien resumir en dos:

a) Ordenació de l'ús i funcionament de la ciutat per tal d'evitar que el caos i la degradació ~~xxx~~ arribin a matar la seva rendabilitat. En conseqüència, el Pla preveia un augment considerable del control públic sobre el sòl i atribuïa un paper important a la iniciativa pública en la realització de remodelacions i equipaments, en detriment de la iniciativa privada fins ara gran mestressa i senyora.

b) Solucionar alguns dels dèficits més greus quant a equipaments, a fi de pal·liar l'agudització dels conflictes socials, que comença a ser massa inquietants i generalitzats.

El primer objectiu parteix de i s'inspira ensems en unes línies-mestres que podrien concretar-se en les següents: convertir Barcelona en el centre de la regió, potenciar el transport privat i afavorir les inversions del gran capital. En quant al segon, cal dir que el Pla no especifica ni quan ni com es portaran a terme els equipaments promesos, ni quins seran en concret, ni dóna garanties sobre el control democràtic de la seva gestió i execució.

En conjunt, el nou Pla apareix com a una perfecta obra de laboratori, però en realitat plenament utòpica tant en l'aspecte econòmic com polític. Sembla ignorar l'existència real de la ciutat, amb les seves irregularitats urbanístiques si es vol, però ja consumades i de difícil "remodelació", per no dir impossible.

Les reaccions, com era lògic d'esperar davant d'una decisió de política urbana de tal calibre, van reflectir abundantment i amb la complexitat plantejada pel nou Pla - difícilment la resposta al Pla podia consistir en un SI o un NO contundent -, els interessos contraposats dels diferents estaments i classes en litigi.

Intentem oferir a continuació, sempre amb el risc que suposa simplificar una polèmica tan ample i complexe (més de 20.000 al·legacions presentades), un resum classificatori de les posicions adoptades enfront del Pla (14):

- Sector immobiliari {
 - Grans empreses: resposta no unànime, en part favorable al Pla, si bé pretenen boicotejar-lo per aconseguir major poder de decisió i gestió (Area Metropolitana?)
 - Petits propietaris i promotors: oposició absoluta i furibunda contra el Pla.

- Sector industrial {
 - Grans industrials: acceptació global del Pla.
 - Industria mitjana i petita: oposició no homogènia però generalitzada.

Barris: postura en principi favorable a la necessitat social d'un pla, però en concret impugnadora del Pla d'acord amb les reivindicacions de cada barri que el Pla ignora o agreuja.

Col.legis Professionals: elogi de la perfecció tècnica del Pla, però reserves quant a la seva viabilitat per antidemocràtic.

Pagesos i remadres de la Comarca: oposició per haver estat totalment ignorats en la seva confecció.

- Municipis {
- Els que el combaten obertament: els més implicats en el propi desori urbanístic (Badalona, Sta. Coloma, Hospitalet, Castelldefels...).
 - Els que l'acullen passivament: sobretot els del Baix Llobregat (El Prat, Molins de Rei, St. Joan Despí...).
 - Municipis en què els veïns passen a l'acció (Montcada, Mollet, Cerdanyola...) amb una postura semblant a la del barris.

Tal com es desprèn d'un primer cop d'ull al panorama anterior, el Pla només comptava amb un sector incondicional: el gran capital (Cambra de Comerç, Círcol d'Economia, amb Masó al davant i els interessos per exemple de TABASA, Banc Industrial de Catalunya, Lliga Financera-Grup Rckefeller... és a dir, la gran indústria i la banca més sòlida, així com les grans constructores com F.D.C., Huarte, Dragados i els bancs que les respallen). En canvi, per al sector immobiliari més grollerament especulatiu, el Pla és vist com un greu obstacle a "superar" i per això aprofiten totes les seves armes per a desacreditar-lo. Així, en la premsa queda prohibit - amb la salvetat de "El Correo Catalán" i premsa del Movimiento - tot elogi del Pla, d'acord amb els interessos aquí dominants (Banc de Madrid, Banc Condal, familia Mateu, grup Mundo...). Quant als petits industrials i constructores, la seva oposició, recurrent sovint als arguments més reaccionaris, s'explica fàcilment per tal com el Pla és vist com una descarada maniobra dels sectors monopolístics que amenaça seriosament la pròpia supervivència.

Per la seva banda, la posició majoritària de les classes populars - barris i pobles de la Comarca, recolzada pels Col·legis Professionals progressistes - ha estat el fruit, laboriós i precís, de la discussió democràtica en repetides i mogudes assemblees de veïns. No cal dir que el motor principal d'una tal movilització a nivell de barris, ha estat les Associacions de Veïns de cada lloc. La postura a prendre davant d'un Pla tan complexe i contravertit exigia filar molt prim en la consideració dels seus objectius i propostes. En conjunt, es pot assegurar que les Associacions de Veïns, en representació de la majoria de la població afectada, han deixat ferma constància que no estan contra la planificació de la ciutat (com voldrien els ~~especuladors~~ especuladors organitzats), sinó que exigeixen justament un pla molt més rigorós que l'aprovat, en el qual el poble no hi ha tingut art ni part i que, per tant, només respon als interessos de la gran burgesia. Per això les classes populars afirmen totundament que aquest no és el "seu" pla. I d'altra banda, defugint tota mena d'intervenció en els conflictes entre petit i gran capital, elaboren una espècie de plataforma comú en cas que el Pla aprovat segueixi endavant (a part, és clar, de les impugnacions específiques de cada barri). La plataforma reivindicativa comprenia els punts següents:

- 1 - Oposició a la prioritat del transport privat i necessitat d'un transport públic eficient i confortable per a tots els punts de la Comarca i a qualsevol hora.
- 2 - Garanties suficients per tal que els afectats per les remodelacions obtinguin les indemnitzacions adequades i que se'ls ofereixi un habitatge o un comerç en el mateix barri i amb un lloguer no superior al 10 % del sou base. S'exigeix també la promoció pública d'habitatges dignes i econòmics.
- 3 - Ratificació en ~~l'exigència~~ l'exigència de dotacions d'equipaments i zones verdes en els barris d'acord amb les seculares reivindicacions dels veïns.
- 4 - Oposició a les contribucions especials. Reivindicació d'un sistema fiscal més just, basat en l'impost directe i progressiu.

5 - Crítica de la principal falla del Pla: la manca absoluta de participació popular en la seva elaboració. Com a contrapartida s'exigeix una administració democràtica i representativa, i per això cal:

- a) Elecció de l'alcalde i demés càrrecs de l'administració per sufragi universal;
- b) Actuació oberta de l'administració en l'elaboració de propostes;
- c) Participació i control de les organitzacions de la ciutat en la gestió urbana.

El punt cinquè és especialment significatiu. No és tant el contingut i directrius d'un determinat pla, allò que es posa en qüestió, sinó les mateixes bases que han possibilitat la seva realització. No es tracta d'oposar al Pla Comarcal un altre pla urbanístic, sinó d'exigir la necessitat d'una gestió democràtica. És, doncs, en aquest punt que la movilització urbana desborda el marc conflictiu d'una problemàtica immediata, situant la discussió i les reivindicacions en un nivell declaradament polític.

Més enllà dels resultats concrets de la gran movilització popular entorn del Pla, cal destacar un fet que creiem bàsic, i és el procés unitari seguit en aquesta ocasió per les classes populars que, gràcies a l'organització i empenta de les Associacions de Veïns, s'han convertit en força capaç de dur a terme una cadena articulada d'accions (assemblees, exposicions, manifestacions, impugnacions col·lectives i individuals, etc.) amb una sèrie d'efectes urbans i polítics

Les Associacions de Veïns i "La revolta dels barris"

La divisió de la ciutat - Barcelona o qualsevol altra aglomeració urbana de casa nostra - en barris ben diferenciats per causa d'unes concretes condicions de vida, és una típica plasmació i conseqüència de la lluita de classes. Tal com diu Henri Lefebvre, el barri és "una forma d'organització concreta de l'espai i del temps de

la ciutat" (15). I qui organitza l'espai en la ciutat sinó les classes dominants d'acord amb llur primordial interès d'aconseguir al mínim cost la màxima reproducció de la força de treball? Cal veure i considerar, doncs, els barris de les nostres ciutats sota aquesta perspectiva històrica, com la formació social radicala en un determinat espai per exigències del mode i grau de producció imperant en un moment donat (16).

Aquestes consideracions teòriques pretenen ~~xx~~ situar d'entrada en el context generalitzat de la divisió social del treball i de la lluita de classes, el fenomen urbà més característic del 1974 i que gosaríem anomenar "la revolta del barri". Aquest fenomen, si bé generalitzat a Barcelona-ciutat, no ha estat ni de bon troç una exclusiva d'aquesta ciutat. No és pas per atzar que s'hagi registrat igualment en les concentracions urbanes més industrialitzades (L'Hospitalet, Cornellà, Badalona, Terrassa, Sabadell, Mataró, Tarragona...). Es tracta d'una presa de consciència col·lectiva - gradual i a nivells molt diferents, tan se val - davant d'una problemàtica també col·lectiva que exigeix, en termes generals, una postura doble i complementària: la lluita per un millorament de les condicions de vida i l'exigència de participació democràtica en la política local.

Ja no és un secret per a ningú que el gran dinamisme dels barris de Barcelona i d'altres ciutats, no ~~xxxx~~ ha pas nascut del no-res ni tampoc va llençant cops de pal a l'aire sense to ni so. Els responsables directes i exemplars de tot aquest moviment de revolta urbana a casa nostra tenen nom: les Associacions de Veïns (AdeV).

Les AdeV, amb la seva condició d'organisme cada vegada més representatiu dels habitants del barri i llur problemàtica, van esdevenint potser l'únic germen d'una autèntica democràcia urbana.

Malgrat sigui de forma concisa i precària, convé donar una ullada retrospectiva sobre el procés seguit per les AdeV (17).

Sembla que la primera associació que va començar a moure brega fou l'Associació de barraquistes de Montjuich, "La Esperanza", a propòsit de la qual el regidor barceloní i procurador Eduard Tarragona declarava: "Si no hubiera sido la Asociación de barraquistas de Montjuich, los de "La Esperanza", que contra viento y marea plantearon públicamente el caso de las barracas, aún es posible que estuvieran allí" ("La Vanguardia", 8-12-74). Associacions també amb semblant inquietud precoç foren les del Maresme i Torre Baró, aquesta última, nucli de l'actual de Nou Barris. Era cap als finals de la dècada dels anys 60.

Però va ser sobretot a partir de 1971 que les associacions de veïns van brotar amb força arreu de la ciutat i la seva acció va anar prenent embranzida tant en la vida i activitats interiors dels barris com en relació a la problemàtica general de la ciutat i del país. Semblantment i de forma progressiva, van anar apareixent fora de Barcelona, primer a les ciutats industrials de la "província" i últimament a gran quantitat de poblacions d'arreu de Catalunya. L'ocasió i el nucli originari de moltes d'elles han estat els grups de cinefòrum que van posar-se de moda justament pels volts del 1970.

A Barcelona existien temps ha les "altres associacions de veïns" (les "Associacions de carrer o plaça" i les "Associacions de comerciants"), radicades al casc antic i part de l'Aixampla, anomenades pejorativament "bombilleras" pel fet que la seva ocupació quasi exclusiva consistia en adornar el carrer per Nadal amb bombetes de colors. Aquestes associacions, ~~la majoria de conegudes~~ no oferien cap mal-de-cap als regidors dels propis districtes, ben al contrari.

Les "noves" associacions de barri, en canvi, recollint i representant la verdadera problemàtica ~~de~~ ciutadana de cada indret, han estat un autèntic turment per a les Juntes Municipals de Districte, òrgans administratius totalment desconectats de les inquietuds i aspiracions dels barris els quals diuen representar. De fet les Juntes no gaudeixen de cap prerrogativa que pugui avalar llur pre-

tesa funció ciutadana, puix que ni han estat elegides pels veïns ni funcionen democràticament, ni funcionen - en molts casos - de cap manera.

Recordem de passada que les Juntes de Districte van néixer amb la Llei Especial per la que es regeix l' Ajuntament de Barcelona, vulgarment coneguda com la "Carta Municipal", promulgada pel govern central l' any 1960 a instàncies del "presidencialista" Porcioles. Integren cada Junta tres regidors i tres veïns del districte. El president, elegit entre i pels tres regidors, és qui designa els veïns que formaran part de la Junta. Malgrat que algunes de les clàusules de la Carta facin referència a les Juntes en el sentit que serviran "de conducto entre las aspiraciones del vècindario y los órganos superiores de gestión municipal" (preàmbul) i que serà missió seva "elevar a la Alcaldía y a los órganos municipales competentes - es repeteix - las aspiraciones del vecindario" (art. 27), de fet les Juntes no han estat res més que simples òrgans burocràtics per a tramitar paperam.

Es natural, doncs, que el veïns, davant la ineficàcia de les Juntes acudeixin cada vegada més a les associacions on podran comprovar que només allí son escoltades i canalitzades les seves propostes o protestes o aspiracions.

Les mateixes associacions són conscients de la força que van adquirint en les lluites urbanes i així ho expressen a través del propis butlletins. Valguin, com a exemple, tres mostres ben diferenciades:

- Associació de Veïns de Sant Andreu (Barcelona):

"Cada dia ho podem llegir a la premsa diària. Els problemes de les barriades hi surten amb molta freqüència, plantejats quasi sempre per les diverses Associacions de Veïns que d' una manera individual en la majoria dels casos o bé col.lectivament en altres, fa arribar a l' Ajuntament les necessitats dels barris. Així hem pogut veure en els darrers anys una florida creixent en el nombre d' Associacions de Veïns i en l' activitat d' aquestes. Davant del problema de la manca de representants populars a l' Ajun-

tament i enfront d'una estructura municipal (alcalde, regidors, Juntas de Distrito, etc.) no elegides democràticament per sufragi universal, les Associacions de Veïns s'han convertit en el portaveu de les inquietuds del conjunt dels barris". (De l'editorial del seu "Butlletí", juliol-74).

- Associació de Veïns de Sta. Eulàlia de Provençana (L'Hospitalet)

"El enorme auge y la gran influencia que están tomando todas las Asociaciones de Vecinos, es una muestra inequívoca de la toma de conciencia general. Del reconocimiento de que la unión y la solidaridad entre los vecinos, entre todos aquellos asalariados sometidos a la expoliación de los más elementales servicios y derechos, es el instrumento más útil para conseguirlos (...) El intenso trabajo de sensibilización realizado por las Asociaciones, ha contribuido enormemente a levantar una muralla de oposiciones a la descarada especulación del suelo y a denunciar por esta causa la falta de servicios en los barrios, la falta de espacios verdes, en fin, el derecho fundamental de la persona de tener una vivienda digna y una vida sana" (De l'editorial de "En Equipo", butlletí d'aquesta Associació, desembre-74).

- Associació de Veïns de Sant Ildefons (Cornellà):

"Pocos medios hemos tenido los vecinos de San Ildefonso para defender nuestros intereses y nuestros derechos a lo largo de unos años difíciles para la mayor parte de nosotros...

La Asociación de Vecinos está hoy a nuestro alcance, para vencer nuestro aislamiento y nuestra debilidad, para defender nuestros intereses y nuestros derechos" (De l'editorial del seu "Boletín Informativo", juny-74).

L'anàlisi de les accions dutes a terme per les AdeV durant l'any 1974, ompliria un volum ben considerable. Només cal esmentar, en el cas concret de Barcelona, algunes de les victòries aconseguides gràcies a la postura decidida i decisiva de les corresponents associacions: no al pas elevat a la plaça Lesseps i exigència ~~per~~ de conservar-la per a ús públic, campanya i resultats similars per

a la plaça Anglada de Sant, recuperació dels solars de la Pegaso per a escoles i espais verds, destitució del regidor Espona per causa d'irregularitats urbanístiques, milers d'impugnacions reïxides contra el Pla Comarcal, etc. Però, més enllà d'aquestes "grans accions", les AdeV han contribuït enormement a crear i potenciar, a través de multitud d'activitats, la vida dels barris, la cultura, l'esport, la participació en els afers públics, en una paraula, la vitalitat i consciència cíviques més elementals, que els organismes "oficials" havien oblidat sistemàticament (18).

Al mateix temps, com a complement de tota aquesta variada i fruitosa activitat, com a reflexe de la particular problemàtica de cada lloc i alhora com a exigència ~~de~~ d'intercomunicació entre les associacions i els veïns, ha anat sorgint i multiplicant-se una nova premsa, la premsa dels barris, que pel seu caràcter contestatari, curta tirada i pobresa de recursos tècnics, algú l'ha classificat com la nostra premsa "underground" (19). L'amplitud d'aquest fenomen confirma la consolidació de tots aquests moviments revitalitzadors de la dinàmica dels barris, sota l'empenta i direcció de les AdeV.

Davant l'amenaçadora i progressiva "conquesta del poder" de les AdeV, concretament a Barcelona, no és pas estrany que més d'un càrrec de la plana major local veiés perillar la seva permanència en la poltrona. Així, a principis de desembre, es van reunir onze regidors en un dinar informal a fi d'examinar llurs "motius de queixa" envers la superioritat. El malestar d'aquests "regidors dissidents" - cosa rara en els anys de la ciutat d'ençà de la guerra - venia provocat per dues qüestions que, segons judici del "Tele/Expres" (11-12-74), eren: "Las elecciones de los cargos para la Entidad Municipal Metropolitana, donde había una candidatura plena ya elaborada que los dejaba de lado, y la atención cada vez mayor que el alcalde Masó y sus delegados de servicios prestan a las asociaciones de vecinos. En realidad, en este segundo punto se encuentra la madre del cordero".

Val a dir que l'alcalde Masó ha acceptat en part el repte llençat per les AdeV, valorant realísticament llur paper d'únics interlocutors vàlids en el plantejament de les lluites urbanes, cosa que no han fet la majoria de regidors-presidents de les Juntes de Districte. Ben al contrari: han abundat els casos d'enfrontament directe entre aquests i les AdeV (Calvo del Districte IX contra AdeV de St. Andreu; Llorens del II contra AdeV del Poble Sec i Port; Abellán del V contra pròpies AdeV; Canalda del X contra AdeV Poble Nou, etc.).

A part d'aquest tipus de dificultats pròpies de Barcelona-ciutat, les AdeV de fora ~~xxxxx~~ la capital han topat semblantment i sovint contra un mur de recels, desconfiances i antipaties per part dels corresponents alcaldes. En acabar l'any, un total de 25 associacions estaven parades a la "província" de Barcelona perquè no havien aconseguit els permisos corresponents. En la majoria dels casos, eren els alcaldes o les Juntes de Districte (en el cas de la capital) que no havien deixat "passar" l'expedient. Només tres o quatre romanien retingudes a nivell de Govern civil.

D'altra banda, les dificultats d'ordre pràctic que les AdeV han hagut de vèncer en la seva curta història, són innombrables. I la causa bàsica radica sempre en la manca de recursos econòmics. Les associacions no tenen patrimoni propi i es financien solament amb les quotes, normalment molt baixes, dels socis. Per això, els ingressos/mes d'una associació "mitja" (400 ó 500 socis) no arriben ni a les 15.000 pessetes. La recaudació a penes cobreix les despeses de local... això, quan és possible de trobar un local en el barri que reuneixi un mínim de condicions!

Malgrat un tan ample ventall d'adversitats, sobretot administratives i econòmiques, les AdeV han assolit el 1974 una maduresa tal a Barcelona - i en progressió constant a moltes altres ciutats de Catalunya - que bé es pot afirmar que en l'actualitat formen un compacte i autèntic grup de pressió de cara a la canalització de "las aspiraciones del vecindario" com mai no ho han aconseguit les inanes Juntes Municipals.

En aquest sentit cal esmentar un fet ben significatiu: el 3 de maig va tenir lloc a l'Hotel Oriente una magna assemblea d'AdeV de Barcelona, a la qual hi assistiren unes 70 representacions, amb l'objecte de tractar diversos problemes relacionats amb la ciutat i els barris. El mateix alcalde Masó l'anomenà "el senat de la ciutat".

Va adquirint, d'altra banda, cada dia més importància la Federació d'AdeV, sobretot a mesura que ha anat incorporant les associacions més "conflictives". En efecte: la Federació funcionava des de feia 2 tres anys ^o més amb les associacions de "bombillers" ^{i de comerciants} que no passaven d'una quinzena - les federades - a finals del 1973. Però, a principis de juny de 1974, gràcies a una hàbil política de la junta directiva, van ingressar-hi una quinzena de les "conflictives", amb perspectives de noves incorporacions. Pel gener del 1975, ^{entre d'altres} el nombre d'AdeV federades alcançava l'eloqüent xifra de 104!

Estem, doncs, en plena escalada vers la recuperació del poder real en la ciutat per part de les classes populars? Pot arribar a considerar-se la Federació com un possible "consistori paral·lel"? Dependrà de molts i diversos factors que aquesta marxa vers la massiva recuperació del vot i la paraula en la gestió de la pròpia ciutat arribi a consolidar-se. "La finalidad y los objetivos prácticos de los vecinos y de su federación - admitía "Mundo Diario" (2-2-75 - coinciden con la finalidad y los objetivos que han de fijarse las corporaciones municipales. Los representantes de los vecinos gozan de la fuerza representativa y de autoridad moral que confiere una elección directa". Per això acaba preguntant-se l'editorial "¿No sería éste el camino para lograr en el futuro un óptimo funcionamiento del Ayuntamiento?".

Observacions metodològiques

Hem fet referència més amunt a l'enorme quantitat d'accions reivindicatives, produïdes a Catalunya tot al llarg de l'any 1974, entorn de les qüestions compreses dintre l'anomenada "problemàtica urbana". Hem explicat també, de forma més funcional que rigurosa, les principals característiques que, segons el nostre entendre, definien i delimitaven una tal problemàtica en el troç de món que ens toca de viure avui. El cas "exemplar" de Barcelona i Comarca ens ha donat peu a explorar sumàriament la flagrant contradicció entre una realitat urbana estructurada (?) sota el suprem criteri del benefici privat i un intent conjuntural de pal·liar el gran desgavell i desordre existents sense cap participació democràtica ni reformes radicals. Aquesta contradicció fonamental esdevindria motor i punt de confluència de tota una llarga sèrie de lluites urbanes, que donarien la mesura d'un moviment unitari, impulsat i organitzat en bona part per les Associacions de Veïns, i l'alcanç de les quals arribaria a provocar la intervenció de les autoritats de Madrid a fi de frenar la "peril·losa" escalada de les classes populars en la discussió pública.

Ara convé precisar els passos i criteris seguits en la recopilació i selecció ~~de les~~ ^{de les} accions "urbanes" que presentem a continuació. El primer i principal problema consisteix en la selecció obligada que cal fer davant el nombre impressionant d'accions registrades en el període i àmbit que analitzem. Donat que és materialment impossible de reseguir totes les fonts informatives que poden aportar dades al respecte, pot ben ser que manquin en el recull alguna acció realment significativa. Per això, val a dir que el present recull no pot ni vol pretendre de ser exhaustiu, encara que sí força representatiu d'allò que s'ha esdevingut a Catalunya en aquest camp de la conflictivitat social. D'altra banda, si es volgués fer menció de totes les accions "urbanes", per escueta que fos, comportaria tot un altre plantejament i tota una altra magnitud dels propòsits que han motivat aquest treball.

Així, doncs, el problema - i el risc, evidentment - és la selecció. Quins criteris s'han seguit? Bàsicament han estat tres:

- Motius de les accions
- Localització
- Protagonistes

No hi ha ordre de preferència entre els tres criteris. Potser el primer condiciona sempre els demés, però cal advertir que moltes vegades es selecciona alguna lluita o acció, no tant pels motius, sinó per la localització o pels protagonistes que hi intervenen. En general i davant una possible "igualtat de motius", s'ha escollit l'acció que representés millor la diversitat geogràfica de Catalunya, si bé insistim un cop encara en assenyalar que el marc més conflictiu ha estat, amb gran avantatge sobre la resta, el delimitat per l'àrea d'influència de Barcelona.

D'altra part, el fet de la singular abundància d'accions a resenyar, plantejava un altre problema: limitar molt el nombre d'accions referides i estendre's en el seu desenvolupament, o bé procurar d'incloure'n una ample selecció, reduint però la informació als seus trets més elementals. Hem optat per la segona alternativa perquè ens ha semblat que aquest recull podia resultar més significatiu si oferiria una visió el més ample possible de les lluites urbanes tan generalitzades últimament a casa nostra. Aquesta opció, tanmateix, comporta la irremeiable conseqüència de no poder precisar com caldria tant el motius, desenvolupament i amplitud, com els resultats de cada acció, cosa d'altra banda prou delicada, donades les limitacions del professional de la informació al nostre país.

Cal confessar en darrer lloc que, si bé s'han procurat de tenir en compte els criteris esmentats, la selecció comporta - i en coixeja, segurament - una gran dosi de subjectivitat. Els criteris poden semblar més o menys clars i ~~maximixxxx~~ definits. Però, en l'aplicació concreta hi juga un paper preponderant l'apreciació subjectiva, puix que es fa sempre necessària tant ^{la} ~~una~~ valoració de l'acció en sí com en relació al context socio-polític dins el qual es desenvolupa.

2.- ACCIONS PRINCIPALS DURANT L'ANY

GENER

Barri del Carmel (Barcelona): 80 FAMILIES CONTRA L'EXPROPIACIO

Unes 80 famílies d'aquest barri, afectades per l'expropiació forçosa de les seves vivendes a causes d'unes noves vies de comunicació previstes per l'Ajuntament, declaren a l'Alcalde que "no nos marcharemos nunca, si no nos dan lo que pedimos".

I el que demanen és que l'Ajuntament els proporcionï a canvi nous habitatges adequats als seus salaris i en el mateix barri o pels entorns.

Barri del Besós (Barcelona): DENUNCIA DELS DEFICITS D'ESCOLARITZACIO

Coordinades amb el Centre Social del Besós, 4 Associacions de Veïns dels barris del S.O. del Besós (St. Adrià, La maresme, La Catalana i La Paz) presenten a l'opinió pública un informe sota el títol de "Aprender es problema", amb el qual posen de manifest i alhora denuncien "a quien corresponda", la greu situació deficitària en què es troben els barris referits pel que fa a equipaments educatius.

Barri de La Perona (Barcelona): ELS GITANOS CONTRA EL P.M. DE LA VIVENDA

Davant d'un projecte d'erradicació del barraquisme en aquest barri ocupat principalment per gitanos, un grup d'ells juntament amb l'Associació de Veïns de La Sagrera dirigeixen un escrit al Patronat Municipal de la Vivenda recordant que el problema del barraquisme no es resoldrà pas amb l'alternativa d'uns pisos de 30.000 ptes. d'entrada i d'un lloguer de 1.250 ptes. el mes. El problema - diuen - és molt més complex: treball, escoles, formació professional d'adults, etc. I en tot cas, demanen que la vivenda no superi les 4.000 ptes. d'entrada i les 250 ptes. de lloguer el mes.

Barcelona: MEMORANDUM D'11 ENTITATS SOBRE ELS PROBLEMES DE LA CIUTAT

Un total d'onze entitats barcelonines fan entrega el dia 29 un extens "Memoràndum" a l'alcalde Masó que ve a ser com un xru inventari de la problemàtica (urbanística, educativa, sanitària, etc.) que sofreix la ciutat.

El document no seria acceptat pel registre municipal per fet d'estar escrit en català ~~xx~~ (!), basant-se en una llei de l'any 1930 encara vigent.

Signen l'escrit les següents entitats: Cercle d'Economia, Jove Cambra Econòmica, Amics de la Ciutat, Orfeó Català, Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i Balears, Col·legi d'Advocats, Omnium Cultural, Col·legi de Doctors i llicenciats, Col·legi d'Aparelladors, Col·legi d'Arquitectes i Col·legi d'Enginyers.

F E B R E R

Lleida: RECLAMACIONS DEL BARRI DE GARDENY A L'AJUNTAMENT

L'Associació de Veïns de Gardeny, tot recollint el malestar dels habitants d'aquest barri nou de trinca, es dirigeix a l'Ajuntament per tal de fer constar la seva protesta davant la carència d'equipaments infraestructurals de què pateix el barri, com per exemple la distribució d'aigües i semàforos. Fa cosa de pocs mesos, ~~xxx~~ justament que van atropellar-hi dues persones...

Barri de Sants (Barcelona): REIVINDICACIÓ INFANTIL DE LA PLAÇA ANGLADA

Iniciada ja la campanya de recuperació popular d'aquesta cèntrica plaça del barri, greument amenaçada per uns plans municipals, el ~~xxxx~~ ~~xxxxxxxix~~ dia 15 s'inaugura una exposició infantil al Centre Social de Sants sota el lema "Com t'agradria que fos la Plaça Salvador Anglada". Els dibuixos infantils mostren les aspiracions de la canalla en relació a aquesta escassa i gairebé única zona - possiblement - lliure de la barriada. En destaca, per exemple, un en què tota la plaça apareix coberta de gespa i plena d'arbres, i al mig un cartell que diu: "Es permet trepitjar l'herba".

Mollerusa: MOBILITZACIÓ POPULAR PER LA RECUPERACIÓ D'UNA PLAÇA

El dilluns, dia 18, s'efectua una concentració-manifestació sense precedents a la plaça de l'Ajuntament. Els veïns de la població sol·liciten que siguin destinats a plaça pública els solars de davant la Casa de la Vila. Una comissió s'entrevista amb les autoritats, mentre segueix la pacífica manifestació, vigilada d'apropx per les forces de la "Guardia Civil".

La campanya popular per "Una plaça més gran" (l'anomenada dels Màrtirs) comença a principis de febrer quan, després de l'endarrocament de tres edificis que ocupaven part de la plaça, es tanca el solar, arriben les excavadores i corre el rumor que allí s'hi volen aixecar uns blocs de pisos.

Llavors es crea la "Comissió Pro-Plaça" la qual, recolzada per tota

la població (pintades de "Volem plaça" i "plaça, sí"), arribaria a aconseguir els 3 milions - demanats pels propietaris - a fi de recuperar el troç d'espai ja previst per a plaça a inicis del segle. La procedència dels 3 milions seria: quotes dels propietaris de les edificacions situades a la plaça, exceptuats els més potentats; recaptació popular; i crèdit bancari.

El procés de recuperació duraria fins a primers de maig en què s'entrà l'última quantitat. Serien tres mesos d'autèntic fervor popular en pro d'una empresa que consideraven pròpia i urgent. A la campanya, hi participarien des dels jubilats fins als col·legials. I en la majoria de comerços s'exhibien grans cartells amb l'slògan: "Per una plaça més gran".

Sta. Coloma de Gramanet: REIVINDICACIO DELS TERRENYS DE MOTOCROSS

Els terrenys anomenats del "Motocross", abans escebari de grans competicions d'aquesta especialitat esportiva, constitueixen l'únic espai que resta lliure a l'interior de Santa Coloma i ara és amenaçat per un Pla Parcial que permet de construir-hi amb una densitat de 895 habitants per hectària (semblant al barri de Bellvitge, per exemple). Per això, la reivindicació popular d'aquesta zona com a espai lliure seria constant durant l'any.

El 21, "dijous gras", hi acudeixen unes 3.000 persones. Unes 30 escoles de la localitat participen en la festa, organitzant jocs, cants.. Molts nens porten inscripcions que diuen: "Volem parcs" i "Parc al Motocross".

El 12 de maig, tindria lloc allí mateix una segona festa popular. S'hi organitza un concurs infantil de dibuixos sobre allò que voldrien que fos aquell indret. Després, els cantants ■ Jaume Arnella i Cesc Boix amenitzen la festa amb les seves conegudes cançons folk i de protesta ("Aquí no pasarán las excavadoras...").

M A R Ç

Santa Coloma de Gramanet: BOICOT ALS AUTOBUSOS

A rel de l'incrment de les tarifes dels autobusos, el dia 16 comença una llarga i agitada lluita popular amb l'objecte específic de denunciar la greu deficiència que sofreix la població pel que fa, en aquest cas, al transport públic.

La lluita es centra sobretot en el boicot massiu i sistemàtic als autobusos de línia. Durant unes tres setmanes, espectaculars caravanes de treballadors farien a peu el recorregut des de Santa Coloma fins a les boques del "metrd" de Barcelona i viceversa (uns 3 quilòmetres), sovint vigilats de ben aprop per "jeeps" de la policia. Les diverses accions de denúncia del transport com a "servei car i dolent", culminarien el dia 28 amb l'incendi d'un autobús en plena carretera entre Sta. Coloma i St. Adrià.

Barri del Besós (Barcelona): DEFENSA DE L'ÚNICA GUARDARIA

Per causes de deficiències econòmiques, la guardaria "Cascabel", única en tot el barri, ha de tancar les portes si ningú la compra. Davant les reclamacions dels veïns, l'Ajuntament promet comprar els solars i l'edifici, i cedir-los al Ministeri d'Educació i Ciència, el qual manifesta la intenció de convertir la guardaria en col·legi "nacional" d'E.G.B. Però els veïns no volen perdre l'únic centre d'aquesta mena del barri i es movilitzen per tal d'aconseguirho.

Un grup de veïns fan públic un document en què fan constar llur indignació davant la mesura que es vol prendre. "En contra de la Ley de Educación - diuen entre altres coses - seguimos pensando que los niños no nacen a los seis años y que por tanto la necesidad de guardería y parvulario surge a partir del nacimiento". "Sólo en 'Cascabel' hay 111 madres que trabajan en empresas, aparte de las que realizan trabajos manuales en su domicilio..." "No podemos permitir que 400 niños del barrio sean cuidados por las ratas y la suciedad".

Barcelona: OPOSICIO AL "PEATGE" DECRETAT PER AL III CINTURÓ DE ROND

Tan bon punt es ^{coneix} ~~conegué~~ la decisió del Govern de no concedir la gratuïtat de circulació per el que ha de ser IIIe C. Cinturó de Ronda (l'anomenada també autopista A-30), s'eleva una àmplia repulsa de l'opinió pública barcelonina enfront de la mesura presa, que recullen ~~col·lectivament~~ ^{col·lectivament} pràcticament tots els diaris. Dues raons sustenten ^{en} ~~la~~ sorpresa i indignació: el fet que aquest Cinturó esdevindrà un nexviari de primer ordre per a la ciutat i l'evidència d'una palesa discriminació en relació a Madrid i València.

Tarragona: PROTESTA CONTRA L'AUÇMENT DEL PREU DELS AUTOBUSOS

L'últim diumenge de mes, unes 200 persones, dones i criatures sobretot, ^{es van} ~~van~~ ^{en} ~~van~~ a la parròquia del barri de Bonavista com a acció de protesta per l'augment del preu dels autobusos. La força pública ~~va~~ entrar al temple i ~~va~~ desallotjar els ocupants. D'altra banda, ~~van~~ aparèixen pel barri diverses "pintades" de caràcter subversiu. El boicot als autobusos va durar tres dies. Hi va haver també unes quantes detencions.

Terrassa: BOICOT ALS AUTOBUSOS

En els darrers dies del mes, es registra molt poca afluència de passatgers en els autobusos interurbans. El boicot forma part d'una campanya local contra ~~la~~ l'increment general i constant del cost de la vida i, concretament, contra l'augment dels autobusos. Només en dos mesos, el bitllet havia augmentat de 2'20 a 4'30 ptes. La nit del 29, es va incendiar un autobús en la parada del grup Montserrat.

Girona: CAMPANYA CONTRA UN POLIDEPORTIU EN LA DEVESA

Diversos rumors fan creure que l'Ajuntament té intenció ~~de~~ de construir un pavelló polideportiu a la Devesa. Si el projecte prospera, desapareixeran uns 6.000 m² de ~~l'~~ l'incomparable parc. Per això, s'incia una campanya d'oposició al projecte i algunes entitats de-

193

manen a l'Ajuntament que el projecte es transpassi a altres zones.

Sabadell: MOBILITZACIO CONTRA EL PROJECTE DE LA "GRAN VIA"

Les Associacions de Veïns de Gràcia, de Can Oriach, de la Urbanització Concòrdia i el Centre Social Sant Roc, manifesten la seva total oposició al projecte presentat per l'Ajuntament a propòsit de la urbanització del que anomenen ~~X&R&M~~ "Gran Via" (solars lliures després de suprimir-se les vies del tren). A part de les 2.000 impugncions rebudes a finals de març, una de les raons principals que addueixen les AdeV és que l'espai destinat a zones verdes, un 14 %, resulta totalment insuficient, tenint en compte sobretot que el 86 % restant es dedicaria a la circulació.

La polèmica duraria llargs mesos. El programa "En Directo" de Ràdio Barcelona se'n faria ressó, organitzant una taula rodona sobre el tema. El mateix Institut Sallarés i Pla, depenent del Gremi de Fabricants de Sabadell, va organitzar un col.loqui públic amb la intervenció del tinent d'alcalde d'Obres Públiques, les AdeV, Associacions de Caps de Família i Fundació Bosch i Cardellach.

~~vanon a l'Ajuntament que el projecte es ~~transpassi~~ transpassi a al-
tres zones.~~

A B R I L

Salt: BRAÇALETES NEGRES PER LA POBLACIO

Com a senyal de protesta ^{i de dol} per l'anexió de Salt a Girona, anexió ja definitiva un cop coneguda la recent sentència del Tribunal Suprem, diversos grups de joves es passejen pels carrers de la població portant braçalets negres.

Terrassa: ELS VEINS DE L'AVINGUDA SALLENT CONTRA IMPOSTOS MUNICIPAL

Adrecen un escrit de protesta a l'Ajuntament en què diuen que els impostos que ~~els~~ fan pagar en concepte d'unes obres en l'avinguda que abans era torrent, són totalment desorbitats sobretot si es té en compte que la majoria de famílies són obreres, malgrat tinguin un petit patrimoni.

Barcelona: DECLARACIONS CONTRA EL "PEATGE" AL III CINTURÓ DE RONDA

Després que el Consell de Ministres del dia 5 rectificqués en part l'acord pres anteriorment, declarant ara que en el IIIer. Cinturó hi hauria unes pistes laterals de circulació gratuïta a més de les centrals de "peatge", dues entitats barcelonines fan sengles declaracions oposant-se al projecte. La Federació de Veïns es dirigeix a les autoritats locals i "provincials" i demana una clara actuació en favor dels interessos de la ciutat. "Amics de la Ciutat", per la seva banda, s'adreça a Samaranch tot preguntant-li que la Diputació, fent-se solidària amb els ciutadans, utilitzi "toda la fuerza jurídica, económica y política que le apoya" per tal que no s'arribi a consumir el projecte esmentat.

Barcelona: 11 AdeV CONTRA L'ENCARIMENT DE LA VIDA

A primers de mes, 11 AdeV de Barcelona fan públic un document a fi de denunciar la "cadena de constants e inaguantables aumentos de precios que se viene padeciendo desde el mes de setiembre y que últimamente ha adquirido proporciones exorbitantes e indignantes". Per això, expliciten la seva reprovació de "la actual política econòmica que somete forzosamente a los trabajadores y ciudadanos en general a unas condiciones de vida de progresivo empobrecimiento, mediante un control riguroso de salarios y un amplio aumento autorizado de los precios de los productos y servicios de consumo popular".

Com a conclusió, les AdeV proposen:

- Adopció immediata de contenció i control de preus.
- Creació de mecanisme i d'institucions eficaces que assegurin aquest control, així com la qualitat dels productes.
- Subvencions adequades per als productes de primera necessitat.
- Publicació i difusió de tots els preus màxims i oficials epis mercats.
- Participació efectiva dels ciutadans en els organismes de control i determinació dels preus.
- Supressió immediata de les actuals limitacions als augments salarials.

Signen el document les següents AdeV: Joan Maragall, Horta, La Sagrera, St. Andreu, Sda. Família, Poble Sec, Carmel, Barceloneta, St. Antoni, Port i Centre Social de Sants.

Barri del Carmel (Barcelona): EXPOSICIO SOBRE LA PROPIA PROBLEMATIC

Cap a meitats del mes, els veïns d'aquest barri obren una exposició en el pati de la parròquia de Sta. Teresa sobre els múltiples problemes que tenen pendents. L'exposició, ~~que~~^{que} titul.len "El Carmelo ignorado", és una mostra plàstica i eloqüent de les deficiències que en sanitat, ensenyament, transports, etc., pateix el barri.

St. Feliu de Guíxols: POLEMICA SOBRE ELS DIPOSITS DE CIMENT A LA PLATJA

A primers de març s'havia comunicat que la societat "Cementos del Mar, S.A.", de Madrid, volia construir dos grans dipòsits ~~metà-~~llics de ciment a la platja, amb una capacitat de 1.500 tones cada un. Era el mateix projecte que poc abans s'havia intentat a Palamós i que s'hagué de retirar per la forta oposició ciutadana.

Amb motiu del projecte, en què l'alcalde sembla que hi participaba activament, uns quant centenars de veïns de St. Feliu van adreçar-li una carta sollicitant de l'Ajuntament un informe desfavorable quant a la instal.lació dels dipòsits.

El diumenge 14 d'abril, va estar penjada fins al migdia al bell mig de la Rambla Vidal una gran pancarta que deia "Salvem Sant Feliu: Dipòsits de ciment, no". Durant el dia molts cotxes particulars van recòrrer la vila amb cartells al.lusius al tema ("Indústries, sí; dipòsits, no", "Pescadores defended ecología", "Dipòsits, no; referéndum, sí"...).

L'endemà es reuní el ple de l'Ajuntament per a tractar de la qüestió. Una gran gentada invadia el local i l'exterior. Resultat de la votació entre els regidors: 6 vots en contra i 7 a favor, gràcies al vot decisiu de l'alcalde que desfeia l'empat. La gent, indignada, començà a demanar la dimissió de l'alcalde.

Segueix posteriorment l'oposició popular que culmina el dia 18, en què tanquen^{les portes} la majoria de comerços i es produeix una manifestació de més de mil persones amb pancartes i, algunes, amb braçalets negres.

Quan finalitza el plaç d'informació pública, ~~molts~~ s'han presentat més de 1.000 escrits d'impugnació.

Barri de Sans (Barcelona): EXPOSICIO SOBRE PLAÇA ANGLADA

En un local del Centre Social de Sans, les entitats d'aquest barri inauguren una exposició on es mostra el projecte que han elaborat per tal de "salvar" la plaça Salvador Anglada, greument amenaçada per la futura "remodelació" que preveu un pla oficial.

Manresa: DIVERSES ACCIONS EN EL BARRI "EL XUP"

Els veïns del barri aconseguixen ~~de~~ de regularitzar la creació d'una Associació de Veïns, la qual promou una sèrie d'accions en ordre a sensibilitar les autoritats sobre les deficiències i necessitats del propi barri. Així, els inquilins ~~de~~ d'uns blocs de vivendes de l'O.S.H., que es neguen a pagar ^{el lloguer} per les pèssimes condicions de l habitatge, es presenten massivament a Sindicats el dia 23 sol.licitant de ser escoltats pel delegat comarcal. El dia 28, s'organitzen concursos ~~en~~ les escoles sobre el que hauria de ser el barri. Un grup de joves s'encarrega de repartir fulles informatives sobre les necessitats de la joventut del barri...

M A I G

Barcelona: TOTHOM CONTRA EL REGIDOR JOSEP Mª ESPONA

El dia 11, el Govern Civil comunica l'acord de "suspensió en el exercicio de sus funciones" del regidor de l'Ajuntament de Barcelona pel Terç Familiar, Josep Mª Espona Remus. (Al mateix temps, però, comunicava també la suspensió de dos regidors de Terrassa, Cunill i Ruiz, "por motivos graves de orden público", és a dir, perquè havien acceptat dues cartes contra la pena de mort i contra la selectivitat signades per centenars de persones de Terrassa)

El cas era realment insòlit a Barcelona. Què havia passat?

Els veïns del carrer "Mercedes", prop del Parc Güell, s'adonaren a finals ~~xxxxx~~ d'abril que anava desapareixent una escala pública per obra i gràcia de la Immobiliària PIRSA que estava construint allí un bloc de vivendes. El veïns es comencen a mobilitzar i tots els diaris se'n fan ressó. A més de la destrucció parcial de l'escala, es descobreix que l'edificació ~~x~~ no s'ajusta a l'autorització concedida. El principal accionista de PIRSA és el regidor Espona, del Districte VI.

L'Ajuntament es veu obligat a suspendre les obres amb una nota publicada el primer de maig. El regidor Eduard Tarragona demanaria explicacions en un Ple extraordinari de l'Ajuntament.

Mentre l'escala destruïda es converteix en "lloc de peregrinació", les Associacions de Veïns de Lesseps i Sda. Família demanen amb insistència la dimissió del regidor Espona, el qual mai es dona per al.ludit. "Amics de la Ciutat" s'afegeix a la campanya. "Diario de Barcelona" publica una agressiva portada en la que apareix una foto d'Espona sobre ^{una} altra foto diluïda de la famosa escala i un ~~xx~~ gran titular que diu: "Botad a Espona".

La nota del Govern Civil va cloure en part la gran mobilització de tota la ciutat. Però, l'"affaire" Espona, més que una llastimosa i esporàdica realitat, era un símbol que calia conservar bé...

Barri de Roquetes-Torre Baró (Barcelona): RECLAMACIO D'AUTOBUSOS

Ja fa temps que els soferts veïns d'aquest barri estan reclamant a la Companyia de Transports de Barcelona i a l'Ajuntament, la perllongació de les línies d'autobusos 11, 31 i 47 fins al final del carrer Mina, així com la construcció de coberts per a protegir-se de la pluja en les parades, i més unitats de servei a les hores-punta. A la primera petició, la Companyia s'hi ha negat sempre per raons tècniques. (el carrer fa massa pujada!). Els veïns, reunits en assemblea, es ratifiquen en les seves peticions i manifesten la seva incredulitat davant les preteses dificultats tècniques. Per això exigeixen que es faci una prova...

Barcelona: LES ADEV DEMANEN PARTICIPACIO EN ELS PLENS DE L'AJUNTAMENT

Quinze Associacions de Veïns (Poble Sec, Carmelo, Horta, Vall d'Hebron, Maragall, Sda. Família, Port, St. Antoni, La Sagrera, Grup la Pau, St. Andreu, Lesseps, Barceloneta, Nou Barris, Poble Nou i Centre Social de Sans) fan pública una valoració de conjunt a propòsit del Ple municipal del dia 17 de maig. El comunicat consta de vuit punts. Remarquem els següents:

- que els Plens es facin més sovint i en un local adequat, com pot ser el Saló del Consell de Cent;
- que s'estableixin normes adequades per tal que es pugui interpellar des del públic i directament, donat que els camins legals representatius de què es disposa, no funcionen;
- que es lliuri a la Premsa i amb la suficient antelació, l'Ordre del Dia de cada Ple;
- que la comprovada passivitat i apatia de la majoria de regidors és totalment impròpia del càrrec que ocupen;
- que calen aclariments sobre els comptes municipals (sobretot pel que fa al pressupost previst de 15.000 milions i al l'impressionant dèficit de més de 43.000 milions de pessetes que arrossega l'Ajuntament);
- que s'enfrontin, d'una vegada per sempre, els problemes dels barris perifèrics.

Barri de Sans (Barcelona): DIADA DE L'ESPORT

El diumenge 26, diverses entitats de Sans organitzen la "Diada de l'Esport" com a una acció més de la campanya promoguda sota l'slògan de "Salvem Sans dia a dia", amb la qual els veïns pretenen recuperar els pocs espais lliures que els queden: Plaça Anglada, solars de l'Espanya Industrial, la Casa del Relotge,..
A les diferents competicions esportives hi participen un miler d'infants del barri.

Barcelona: ELS VEÏNS DE LESSEPS SEGUEIXEN DEFENSANT LA PLAÇA...

Després del boicot, sostingut i eficaç, i de l'oposició massiva contra el projecte de reforma de la plaça Lesseps defensat per l'anterior alcalde Porcioles, Masó proposa el març passat la seva solució: ni pas elevat (Porcioles) ni túnel (veïns), sinó una "via mitja". En síntesis, es tractaria d'elevat el nivell de la plaça en uns dos metres en la cota màxima i, d'altra banda, la superfície disponible per a zona verde passaria de 6.500 m² a 12.000.
Ara els veïns, unx pèl despistats per la "solució Masó", sol.liciten que el projecte passi a informació pública per tal que es pugui discutir àmpliament.

J U N Y

Sant Feliu de Llobregat: ELS VEÏNS DEMANEN COL.LEGIS I AMBULATORI

En sengles cartes adreçades al delegat provincial d'Educació i Ciència per una part, i a l'alcalde, per l'altra, la Comissió de Presidents de Comunitats de Veïns sol·liciten informació sobre creació de nous col·legis i remarquen la urgència de noves places escolars i preescolars. Expressen també a l'alcalde la necessitat de construir ràpidament l'ambulatori previst per a la població, ~~maxx~~ donat que ja es disposa del solar corresponent i de la conformitat de l'Institut Nacional de Previsió.

L'Hospitalet: REIVINDICACIO DE L'ÚNIC ESPAI LLIURE A "CAN SERRA"

La recentment constituïda Associació de Veïns de "Can Serra" organitza en el seu local, una exposició de fotos, dades, xifres i opinions sobre el propi barri. El barri de "Can Serra" apareix com un exemple meridià de la depredació especulativa. En efecte, el Pla Comarcal del 1953 preveia per a aquesta zona un 50 % de terrenys edificables i l'altre 50 % per a espais lliures. Després de les successives rectificacions, només ha quedat un miniparc infantil i unes poques places d'aparcament...

Queda "encara" un altre espai lliure; el solar ocupat fins ara per un teatre portàtil. I els veïns estan recullint signatures tot esperant que les autoritats reservin aquest racó del barri per a ús públic.

Barri de Sant Andreu (Barcelona): OCUPACIO DELS TERRENYS DE LA "PEGASO"

Ja feia mesos que les Associacions de Veïns de Sant Andreu i de La Sagrera reivindicaven ~~maxx~~ els terrenys de la "Pegaso" per a destinar-los a construir-hi una escola i a zona verda.

Després de moltes vicissituds, el dia 9 de juny se celebra l'ocupació dels terrenys. L'ambient i l'animació és de festa popular. La victòria no ~~és~~ completa, perquè els veïns només ~~aconseguien~~ ^{han aconseguit} una part del solar. Però no deixava de ser una victòria...

El Butlletí de l'AdeV de Sant Andreu comentaria: "¿Por qué no se ha dedicado toda la zona a equipamientos urbanos de los que estamos tan necesitados? ¿Cuándo serán realidad escuelas y zonas verdes?" I acabava dient: "El Ayuntamiento está al servicio de las grandes inmobiliarias y no al de los vecinos... Una gestión democrática no hubiera consentido que en una zona, en un distrito de los más abandonados, los terrenos que dejaba libres una empresa pública sirvieran para construir viviendas para agravar los déficits existentes".

Barcelona i Comarca: DISCUSSIO PUBLICA ENTORN DEL "PLA COMARCAL"

Les primeres preses de posició davant del polèmic Pla Comarcal, ~~xxxx~~ lliurat a informació pública a partir del 29 d'abril, comencen a proliferar el mes de juny i tenen com a principals protagonistes les Associacions de Veïns de Barcelona. Altres entitats i organismes de la ciutat anirien precisant a continuació, fins a mitjans de juliol, llur postura entorn ~~de~~ d'aquesta decisió urbanística, tan contravertida i de tanta transcendència per a la ciutat i Comarca.

Es impossible de reseenyar aquí tots els comunicats, comentaris, pronunciaments, impugnacions, declaracions... que aparegueren durant aquests dos mesos (vegi's a propòsit d'això el resum inclòs en la Introducció que encapsala aquest capítol). Serà bo, no obstant, d'aportar unes mostres significatives de la postura presa pels sectors més crítics de la població.

La crítica més dura al Pla provingué - a part, lògicament, dels sectors més reaccionaris dels petits industrials i constructors - de bona part de les Associacions de Veïns. I no pas per estranys interessos demagògics, sinó com a conseqüència d'una àmplia, massiva i tenaç discussió pública en els propis barris. Les AdeV, fent-se porta-veus autoritzats de les classes populars, van mobilitzar tota mena de recursos (assembleas, mapes, fulls informatius, exposicions, etc.) de cara a impugnar el dit "nou" Pla. Valgui com a mostra d'aquesta postura un troç de la declaració de l'Associació del Carmel:

"El Plan intenta ordenar el anárquico crecimiento de la ciudad. ¿Qué ciudad? ¿La de las zonas comerciales y residenciales que visitan los turistas? ¿Y eso se consigue a qué precio? ¿Cómo quedan los barrios obreros? Divididos por autopistas y cinturones, mientras que los vecinos serán desplazados a grandes polígonos alejados. ¿Cuándo se llevará a cabo este Plan? No se sabe. Lo único que sabemos es que en nada nos beneficia a los del Carmelo y, por tanto, debe ser impugnado en su totalidad (...). Porque a los expropiados se les echa del barrio sin ~~facilitarles~~ facilitarles vivienda. Y no dice nada, o muy poco, de las mejoras que el barrio necesita, como son zonas verdes, parques infantiles, escuelas nacionales y gratuitas, ambulatorio y dispensarios, pistas polideportivas y centros culturales y recreativos..."

Les Associacions dels barris més abandonats i amb més dèficits urbanístics solen adoptar una postura radical i agressiva de repulsa davant del Pla, com és el cas esmentat. La resposta, en canvi, de les corresponents a barris "menys" abandonats, sol ser més matisada en el sentit de valorar la urgència d'un pla urbanístic i de rebutjar concretament les propostes d'aquest Pla que perjudiquen o agreujen la situació del propi barri. Dintre aquesta línia, diem-ne més moderada, cal situar el pronunciament fet per la Federació d'AdEV el 5 de juliol. La Federació, tot esforçant-se en aconseguir un precari equilibri intern després de la incorporació de 14 noves associacions "conflictives", aprovà un extens i detallat document sobre la quasi totalitat d'aspectes genèrics del Pla, en què es recolza el projecte sempre i quan es tinguin en compte les al·legacions i impugnacions presentades. En el preàmbul es diu:

"Creemos que en la formulación, gestión y desarrollo de un Plan Comarcal que afecte a nuestra ciudad, deben participar activamente las entidades y en especial los vecinos a través de sus órganos representativos: los ciudadanos son los que han de recibir ventajas e inconvenientes.

"Sabemos que todo proyecto urbanístico causa perjudicados y beneficiados, y entendemos que un Plan será realista si:

- a) És viable
- b) Procura reducir al mínim de veïns afectats
- c) Conté la justa compensació a los perjudicats
- d) Prevé la justa aportació de los beneficiats
- e) Prevé la reinserció de los veïns en su propio ambiente".

Ampliant el ventall de postures crítiques davant del Pla, diverses entitats sensibles a la problemàtica urbanística de Barcelona i Comarca es pronuncien també de forma més o menys oficial. "Amics de la Ciutat" manifesta que la seva postura és "de abierto apoyo al mismo" puix que, si bé el Pla necessita "discusión y oposición constructiva", no dubten a afirmar que pot constituir l'última alternativa i possibilitat de "mejorar la actual situación y de ordenar de una forma más humana nuestro territorio".

De tota manera, són alguns dels Col·legis Professionals els que aporten uns dictàmens més primmirats en la valoració i crítica del projecte, cada un des de l'específic camp tècnic que li és propi.

El Col·legi d'Advocats, tot subratllant la necessitat d'un Pla que x'articuli sobre bases estables l'ordenació urbanística de la ciutat i comarca, fa constar expressament "la profunda preocupación del Colegio ante la vulneración de que ha sido objeto el Plan de Ordenación de 1953, mediante una serie de modificaciones parciales autorizadas por los propios organismos de la Administración". I parlant del projecte, al qual reconeix "indudables aciertos", remarca d'una banda "la inadmisibilidad en un Estado de Derecho de las tendencias expansivas de la tecnocracia" i lamenta, de l'altra, que "adolezca de una total falta de adecuados controles sociales que aseguren su ejecución y desenvolvimiento".

El Col·legi d'Enginyers Industrial, tot i expressar el seu disgust "por no haber sido explícitamente consultado", afirma entre altres coses que el Pla és realista per tal com incorpora "el conjunto de reivindicaciones que a lo largo de los últimos años, a través de las Asociaciones de Vecinos y otros organismos, ha venido planteando la población de los barrios de Barcelona y municipios de la comarca". Senyala també que, donada la contraposició d'interessos en l'ordena-

ció del territori, es fa del tot indispensable "la existencia de mecanismos democráticos de participación y de control por parte de la población".

Els Col·legis d'Arquitectes, d'Aparelladors i de Doctors i Llicenciats, es mostren més o menys d'acord en assenyalar que el projecte és útil, si bé presenta greus deficiències.

Ara bé, allò que uns i altres reclamen d'una forma o altra, és la urgència d'aconseguir la democratització de l'Administració local, l'actitud oberta dels organismes públics en l'elaboració de propostes i la participació ciutadana i el control de la gestió pública.

Barri del Besós (Barcelona): LA GUARDARIA "CASABEL", RECUPERADA

Com a últim recurs davant la ineficàcia ~~múltiples~~ d'innombrables gestions per tal de conservar l'única guardaria del barri, els pares de "Casabel" es tanquen a l'interior d'aquesta guardaria el divendres, dia 28, a les 5 de la tarda. L'edifici queda sota la vigilància de la policia. Són contínues les "sentades" de gent del barri i de fora que hi acudeixen en senyal de solàdaritat.

El disabte fan públic un comunicat en què diuen:

"El Ayuntamiento sólo nos ha mandado la policía municipal y armada, que sigue controlando el edificio, y no al representante válido para discutir nuestras necesidades, que son:

- 1º Que "Casabel" continúe abierto, prestando un servicio de verano (julio-agosto) para las madres que trabajan.
- 2º Saber en qué condiciones va a continuar "Casabel" a partir de setiembre en cuanto a: Inscripción de matrículas, cuotas, horario escolar, línea pedagógica, participación de los padres y continuidad del profesorado.

Nuestro encierro pacífico ha sido posible gracias a la ayuda de los vecinos de nuestro barrio y otros, que han colaborado tanto con alimentos como con la ayuda moral de su presencia".

La nit del diumenge al dilluns, pernocten a l'edifici uns 150 pares i unes 50 criatures. El dilluns pel matí compareix el delegat de cul-

tura de l'Ajuntament, señor Sicart. Els pares exigeixen una reunió dels seus ~~seus~~ representants a l'Ajuntament i que no hi hagin repressàlies. El dimarts a la tarda es signa un document que assegura la continuïtat de "Cascabel". La guardaria dependrà d'ara endavant de l'Ajuntament, del Ministeri d'Educació i de la Creu Roja.

Els reclusos surten al carrer després de cinc dies de lluita pacient i pacífica.

Roses: 700 VEINS CONTRA EL PORT ESPORTIU

Uns 700 veïns d'aquesta població adrecen un escrit a l'Ajuntament a fi d'expressar la més decidida oposició a l'avant-projecte de port esportiu, el qual suposaria - afirmen - la desaparició d'una ampla zona de costa que es convertiria en plataforma de ciment guanyada al mar (sobre una profunditat de 35 metres)... per a l'aparcament de 1.250 vehicles!

J U L I O L

Figueres: REIVINDICACIO DEL PATRIMONI ARTISTIC

Unes 100 personalitats de la població, entre les quals figuren el famós historiador Alexandre Deulofeu, arquitectes, artistes, catedràtics, etc., signen una carta que presenten a l'alcalde, en la qual expressen llur temor i inquietud, a rel de determinades actuacions de l'ajuntament, per la possible demolició d'edificis de singular valor artístic que constitueixen el patrimoni de la ciutat.

Girona: ELS VEINS DE ST. NARCIS CONTRA UNS PALS ELECTRICS

Al cap de tres mesos d'un prec adreçat pel regidor ~~(XXXXXXXXXX)~~ Paredes a l'Ajuntament demanant la supressió d'uns pals elèctrics clavats justament al bell mig d'alguns carrers del barri de Sant Narcís, encara ningú ha fet un pas per a solventar el "bon" acudit de la companyia elèctrica. Per això, són ara 218 veïns del barri que signen una carta en què sol·liciten de l'Ajuntament que fixi un plaç per a la supressió dels pals elèctrics, que representen "un evidente peligro - diuen - para los que por allí circulen".

Barri del Carmel (Barcelona): "PRIMER GRAN CROSS" DEL BARRI

La gent del barri del Carmel no paren... El dissabte 13, s'organitza el "Primer Gran Cross del Carmelo" que vol ser una ~~manifestació~~ manifestació cívico-~~esportiva~~ esportiva. Es disposa del corresponent permís del Govern Civil.

Cap a les 6 de la tarda s'apleguen a la plaça Pastrana uns 300 joves amb números a l'espatlla, i amb pancartes al·lusives a les deficiències del barri quant a vivendes, escoles, esports... Recorren seguidament ~~xxx~~ el barri tot cantant, repartint papers informatius, parlant per megàfon sobre els propis problemes i recullint també a través del megàfon les opinions de la gent que van trobant pel camí. Després, en el fi de festa, es fan "pintades" en alguns autobusos.

L'objectiu primer d'aquest "gran cross" era de reivindicar la instal·lació d'un polideportiu en els camps de Martí Codolar, afectats pel Pla Comarcal.

En un altre ordre de coses, els veïns del Carmel demanen garanties a l'Ajuntament respecte a les obres del túnel de "La Rubira" (un dels túnels del Tibidabo que Tabasa està perforant sota mateix del barri i que ha causat ja importants desperfectes en algunes cases). Els veïns fan públic un escrit en què manifesten la necessitat de que en la comissió tècnica nomenada per l'Ajuntament i Tabasa, encarregada de controlar el desenvolupament de les obres, hi entrin també tècnics elegits per ells i, a més, que hi intervingui una representació de veïns elegits de cara a una possible discussió de problemes no tècnics.

L'Ametlla de Mar: 10 ENTITATS CONTRA LES CENTRALS NUCLEARS

Durant el plaç d'informació pública de l'expedient promogut per la companyia Fecsa de cara a la instal.lació en aquest municipi de 2 centrals nuclears, 10 entitats fan constar la seva ferma protesta davant del projecte. Al.llegan en l'escrit d'impuganci6 que "considere- ran dicho proyecto gravemente perjudicial para sus intereses, los de sus miembros, los de la comunidad en que se orientan, por lo que se ven en la necesidad y obligaci6n de hacer constar su oposici6n formal al citado proyecto".

Signen l'escrit la Cofraria de Pescadors, la Germandat de Pagesos i Ramaders, la Cooperativa Agrària i diverses Urbanitzacions.

Cornellà de Llobregat: DONES I CRIATURES CONTRA NOUS BLOCs A SANT ILDEFONS

El dia 16, un dia laborable com una altre qualsevol, un numer6s grup de dones i criatures es reuneixen davant d'un solar en construc- ci6, protestant pel fet que se segueix construint a Sant Ildefons quan el barri manca dels serveis m6s elementals: hospital, guarda- ries, zones verdes, escola professional... Branden una pancarta que diu: "No queremos que construyan m6s pisos". Recorren el barri du- rant dues hores en manifestaci6 pacífica i per fi fan una "sentada" a la plaça del Mercat fins que arriba la policia municipal que pren la pancarta i dissol el grup.

Terrassa: DEFENSA DELS JARDINS I DEL PATRIMONI ARTISTIC

Nou entitats culturals de la ciutat adrecen al mitjans de difusió una "carta oberta" que vol ser un crit d'alerta davant la dessídia que mostren les autoritats per als jardins públics i davant la progressiva degradació i abandó dels edificis d'interès històrico-artístic de la ciutat.

Barri del Guinardó (Barcelona): VERBENA POPULAR "VERDA"

Els joves de l'Associació "Joan Maragall" organitzen una especial verbena de Sant Jaume que denominen "Gran verbena popular verda". Sol.liciten que es declari zona verda l'explanada que hi ha junt a l'església Verge de Montserrat, ja que el solar fa poc que s'ha tancat, se suposa, per a construir-hi pisos.

Organitzen un concurs de pintura per a la canalla que gira entorn del solar i la pretesa zona verda. Després reparteixen berenar. I a mitja nit, en plena verbena, planten un pi i altres plantes.

31-

A G O S T

Barcelona: PROTESTES CONTRA L'INCREMENT DEL "METRO"

Com ja sol ser costum, les autoritats aprofiten la calma de l'estiu per a augmentar les tarifes de determinats serveis públics. Així, a finals de juliol ~~s'annuncia el~~ s'annuncia l'augment del "metro" en un 25 %, com a mínim. Davant d'aquest fet, les Adev de la Sda. Família, Poble Sec, Sant Antoni, Lesseps i Joan Maragall, manifesten la seva més enèrgica protesta a l'Ajuntament. Entre altres coses, diuen en el comunicat:

"Vemos con indignación cómo los artículos de primera necesidad aumentan día a día sin que las supuestas medidas de control de precios lo eviten. Los transportes públicos, que en otros países son gratuitos, en el nuestro ~~xxxxxxx~~ aumentan su precio incidiendo de manera directa en toda la población, y particularmente en las clases trabajadoras...

"Dúdamos que el motivo de esa subida sea para aumentar el salario a los empleados...

"Las mejoras en los servicios las notamos poco los usuarios (...) y no creemos que estos y otros defectos vayan a superarse a la vez que tiene lugar la próxima subida, como no se solucionó antes con las anteriores".

Resumint, aquestes Associacions manifesten: 1) necessitat de participació i control per part de la població i a través de les Adev en l'elaboració d'una política del transport col·lectiu; 2) enèrgica protesta per l'augment del "metro" ~~xxxxxx~~ d'un 25 a un 40 %; i 3) total oposició al possible increment dels bitllets de l'autobús.

Barri de Trinitat Vella (Barcelona): ELS VEINS DENUNCIEN A FECSA

La gent d'aquest barrí adreça un escrit al Governador Civil, signat per 570 veïns, denunciant la instal·lació per part de la companyia Fecsa d'uns cables d'alta tensió en el barri que, a part d'infringir les normes legals, representa un ~~xx~~ evident i constant perill per als transeünts.

Barcelona: LES OBRES DEL "METRO", MOTIU D'INSEGURETAT

No és la primera vegada que les obres del "metro" causen problemes. Ara són els veïns dels carrers Ramon Albó i Pi i Molist que demanen ^{quasi} desesperats que s'aturin les obres en el propi subsòl. Les cases presenten unes esquerdes tan amenaçadores que moltes famílies comencen a desembarrassar llurs estris per temor que s'esfondri l'edifici.

L'Associació de Veïns del sector, tot lamentant-se del fet, demana la suspensió immediata de les obres mentre no existeixin garanties de seguretat.

La companyia constructora intenta reparar els desperfectes mitjançant injeccions de ciment.

Santa Coloma de Gramanet: MILERS DE PERSONES ES MANIFESTEN CONTRA L'AJUNTAMENT

A finals d'agost finalitzava el plaç donat per l'Ajuntament de cara a començar les obres d'ampliació de la principal carretera que uneix la població amb Barcelona. Com que ningú ha mogut ni un dit, milers de persones surten al carrer manifestant la seva disconformitat amb l'actuació de la corporació municipal. Intervé la força pública i es practica alguna detenció.

~~Després d'aquesta manifestació~~

Dies després, es produeixen altres manifestacions, aquestes en solidaritat amb els obrers de "Casadesport".

SETEMBREBarcelona: L'ASSOCIACIÓ "JOAN MARAGALL" CONTRA LA SELECTIVITAT

Aquesta Associació envia una nota als diaris on es mostra solidària amb les peticions dels estudiants de C.O.U. (supressió de proves d'ingrés a la Facultat, creació de comissions mixtes de professors i alumnes i discussió dels propis problemes en assemblees sense la presència de ~~la~~ la força pública) i recolza la sol·licitud dels delegats d'entrevistar-se amb el rector de la Universitat de Barcelona, Fabià Estapé, per tal de plantejar-li els seus problemes i buscar-hi solucions.

Barcelona: REACCIONS A PROPOSIT DEL LUCTUOS INCENDI DEL CARRER TÀPIES

Després de l'horrible incendi del carrer de les Tàpies, que produí un total de 17 morts, diverses AdE de la zona emiteixen les seves reflexions sobre el luctuós fet.

L'Associació del districte V (sector al qual correspon el carrer de les Tàpies) afirma que "los vecinos estamos cansado de vivir sobre polvorines". Explica que en la planta baixa de l'immoble incendiado hi havia tres indústries relacionades amb la fusta... Expressa una ferma protesta per la desídia de l'Ajuntament quant a vigilància i control de transgressions legals ~~per~~ per part d'indústries perilloses. Exigeix de les autoritats que facilitin habitatge als afectats pel sinistre, així com els mitjans necessaris per a superar la trista situació, i que es prohibeixin i sancionin totes les indústries perilloses ubicades al districte. I es compromet, en fi, a convocar una assemblea per tal d'informar a tots els veïns i prendre els acords convenients davant dels fets en qüestió.

Cornellà de Llobregat: DENÚNCIA PER MANCA D'ASSISTÈNCIA MÈDICA

El dia 5 es presenten un centenar de persones a la Seguretat Social i lliuren a la direcció una denúncia, signada per 400 veïns, d'una mort per infart després ~~de~~ de trucar a diversos metges durant 2 hores. Fan constar, indignats, l'alt preu que han de pagar a causa de

de les deficiències de la Seguretat Social a Cornellà i demanen la creació d'un servei d'urgències permanent.

Santa Coloma de Gramanet: MANIFESTACIO PER LA MORT D'UNA DONA

Centenars de persones del barri "Les Oliveres" recorren en manifestació pública els carrers de la població com a senyal de protesta per la mort d'una dona de 28 anys a l'ambulatori, conseqüència irremediable d'una intervenció quirúrgica efectuada pels metges del centre sense disposar de l'instrumental adequat.

Barri de Prosperitat (Barcelona): OCUPACIO D'UNA ZONA VERDA

Els veïns d'aquest barri ocupen un solar destinat per a zona verda des del 1957, però pràcticament abandonat. Hi acudeixen unes 2.000 persones. S'inaugura d'aquesta forma i simbòlicament el primer jardí públic del barri, tot col·locant-ti cinc bancs, un arbre i nombroses plantes. S'acaba la festa amb ginkama, xocolatada, cançons... i una assemblea en què es discuteixen els innombrables problemes de Prosperitat.

Santa Coloma de Gramanet: FESTIVAL PRO-BARRI, FRUSTRAT...

El dissabte 14 per la tarda, els veïns netejan un solar no tancat per tal de realitzar-hi l'endemà, diumenge, un festival a l'aire lliure amb el propòsit de cridar l'atenció i sensibilitzar la gent i autoritats sobre la manca d'escoles, zones verdes i jardins per a la mainada... Però, a primeres hores del diumenge, la presència de la força pública dissuadeix els veïns de portar a terme l'acció prevista.

Sabadell: "VOLEM ESCOLES", CBAM UNISON DE 200 MARES

Comença el nou curs escolar i molts nens, que tenien presentada ja la sol·licitud, no poden assistir a classe perquè no s'han acabat les obres de diverses escoles.

Davant d'aquesta situació, unes 200 mares, amb els respectius fills
 xxxxxxxx centres de col.l

i llurs carteres de col.legial, s'apleguen al carrer per a reclamar places a l'escola al crit de "Volem escoles".

Terrassa: QUEIXES PER LA INCOMUNICACIO D'UN BARRI

Són presentades a l'Ajuntament 278 instàncies amb queixes dels veïns del barri "Las Arenas". El motiu principal del malestar és la inco-municació que sofreix el barri cada vegada que plou una mica fort i més si hi ha tempesta.

O C T U B R E

Vilafranca del Penedés: ELS VEINS CONTRA EL PLA PARCIAL DE L'ESPIRALL

El veïns d'aquest barri presenten a l'Ajuntament un escrit d'impug-nació, avalat per 707 signatures, al Pla Parcial promogut pels que ells anomenen "profesionales de compra-venta de terrenos". Són moltes les raons per les quals es mostren disconformes amb el pla: provocarà una superpoblació del barri, preveu quatre "miniescoles" que resulta-ran entieducatives, antieconòmiques i insuficients, destina unes zo-nes verdes a l'exterior i, per tant, sense gaire utilitat, etc. Re-corde, a més, que en cas de dur-se a terme el pla, augmentarn enorme-ment les necessitats de serveis en el barri, i insisteixen en plan-tejar una vegada més el dèficit actual d'escoles, d'il.luminació, cloaques, pavimentació dels carrers, etc.

Vic: REACCIO DAVANT LA MUTILACIO DEL PARC BALMES

Tot de cop, sense cap mena d'informació pública, els habitants de Vic s'adonen astorats que l'Ajuntament inicia unes obres al Parc Balmes, única a la ciutat, amb la pretensió de resoldre uns deter-minats problemes de circulació.

La reacció ^{popular} és igualment ràpida i massiva. El dia 17 es presenta a l'alcalde un escrit de protesta ~~signat~~ amb unes ^{1.000} ~~400~~ signatures de persones i entitats ciutadanes en què demanen explicacions sobre el fet i que s'aturin les obres.

Les obres venien paralitzades immediatament.

La segona setmana del mes s'inicia un seriós conflicte en els centres de la Seguretat Social. Els M.I.R. (metges interins i residents) es declaren en vaga intermitent com a protesta per la convocatòria de places. Impugnen, en efecte, la convocatòria de 70 places, per escassa i discriminatòria de fet, quan a Catalunya el dèficit de llits és de 30.000 i el dèficit de metges proporcional i quan, d'altra banda, els ^{nous} graduats que sortiran de les facultats aquest any són uns 700.

Davant d'aquest conflicte, 11 Associacions de Veïns de Barcelona i l'Hospitalet fan públic un comunicat solidaritzant-se amb l'actitud dels M.I.R. Signen l'escrit les Adev de Bon Pastor, Sant Andreu, Centre Social de Sants, Barceloneta, Collblanch-Torrassa, Centre Social Almeda, Port, Turó de la Peira, Bellvitge-Nort, Sarrià, i Vallbona-Torre Baró-Trinitat.

Sant Just Desvern: ELS VEÏNS RECLAMEN SEMAFORS

Un grup de veïns d'aquesta població es manifesten davant de l'Ajuntament per a reclamar semàfors a la carretera "nacional" que travessa de ple la vila, problema temps ha plantejat per ells i que ha costat 5 morts durant l'any.

Barcelona: TAULA RODONA SOBRE L'ENSENYAMENT MITJÀ AL DISTRICTE IX

El diumenge 20 té lloc al cine Astor una taula rodona sobre la situació de l'ensenyament ~~XXXXXXXXXX~~ mitjà al Districte IX. Organitza l'acte l'Escola Activa de Pares, junt amb la col.laboració de les següents Adev: Turó de la Peira, Sant Andreu, La Sagrera, Torre Baró, Vallbona, Trinitat, Torre Llobeta, Joan Maragll, Vivendes del Congrés i Agrupació Congrés.

Es fa constar la deplorable situació que en aquest aspecte registra el Districte, el qual amb uns 400.000 habitants, no disposa ni d'un sol institut d'Ensenyament Mitjà. També es dóna compte dels diferents passos realitzats des del 1972, en què 32 entitats de Sant Andreu van sol.licitar del Ministeri la construcció d'un I.E.M. senyalant ja el solar adequat, fins a les ^{darreres} pressions a l'Ajuntament efectuades l'agost passat, sense haver obtingut encara cap resposta concreta i positiva.

L'Hospitalet: REIVINDICACIO D'UNS SOLARS PER A PARC INFANTIL

El diumenge 20, uns 500 veïns del barri Pubilla Casas ocupen els solars compresos entre l'avinguda de la Electricitat i els carrers Andorra i Castellbó. Mentre la canalla disfrutava ~~ix~~ amb una xocolatada i corria entremig de les escombreries, els grans discutien la necessitat de parcs, guardaries, escoles, ambulatoris i instal·lacions esportives ~~per~~ al barri. S'acorda al final que es lliuraria una carta a l'alcalde exposant-li la urgència d'acondicionar aquell solar com a parc infantil, ja que en el barri no n'hi ha cap.

Val a dir que aquest acord ja s'havia pres en una assemblea anterior promoguda per les Associacions de Pubilla Casas i de Can Serra i pel Centre Social La Florida.

En una tanca d'un costat del solar, s'hi podia llegir: "El solar limpio el 19 de diciembre. Firmado: los vecinos".

Badalona: "UN MINIM D'ATENCIÓ, SR. ALCALDE..."

Els veïns compresos entre l'avinguda Sant Mori i l'antiga carretera de València, eleven un escrit a l'alcaldia, que signen 580 persones, demanant almenys el mínim d'atenció que preveu la Llei de Règim Local en els seus articles 102 i 103.

Diuen que el seu sector s'ha convertit, per total abandó municipal, en niu d'escombreries i de rates amb el conseqüent focus d'infecció que pot representar. Per això, els veïns sol·liciten: il·luminació als carrers (no hi ha ni una bombeta!), neteja profunda de tot el sector, i parcs infantils (no en tenen cap, clar).

L'Hospitalet: LA MAGNA OLIMPIADA POPULAR I EL NO DE L'AJUNTAMENT

El dissabte 26 era el dia previst per a ~~xxxxxx~~ inaugurar la gran Olimpiada, preparada per grups de joves dels diferents barris de la ciutat ja des d'abans de l'estiu, i que havia de desenrotllar-se succesivament a cada barri.

Però, pocs dies abans de la inauguració, l'Ajuntament denega els permisos corresponents. La perplexitat i indignació és general.

L'experiència que a'anava a iniciar a l'Hospitalet és realment insòlita i sense precedents. Es tracta d'una primera, ~~ixxxxx~~ massiva i articulada manifestació de la voluntat del joves de cara a fer-se veure i sentir en la ciutat. L'Olimpiada tenia per objecte primordial aglutinar els joves de cada barri entorn d'uns problemes comuns (esport i ~~xxxxxx~~ esplai) i reclamar l'atenció sobre les necessitats que en aquest sentit experimenten. Se suposava que els participants en la llarga sèrie de competicions i actes previstos, sumarien uns 3.000, a part lògicament de tots els assistents i espectadors que podrien ser el doble.

Per això, la negativa de l'Ajuntament va caure com una galleda d'aigua gelada. Els organitzadors (joves d'AdeV i de centres socials), en saber la postura de la corporació municipal, convoquen una taula rodona en què fan constar la ferma intenció de sol.licitar altre cop el permís i de lliurar una carta a l'alcalde en la qual diuen:

"No vemos por ninguna parte que la política social desarrollada por el Ayuntamiento a partir de la Semana Cultural, los Festivales Populares y las recientes propuestas del Patronato Cultural y Deportivo, busquen realmente un apoyo directo y democrático de los elementos que tendrían que formar parte de ellos".

En aquesta mateixa línia, els joves donen a conèixer també un important document que titulen "Declaración de los centros de jóvenes de Hospitalet". Fa referència primer a la contradicció flagrant entre les mil lloances oficials a propòsit de l'esport i la impossibilitat social de practicar-lo per manca absoluta de mitjans, quan no s'hi afegixen altres ~~xxxxxx~~ obstacles. La negativa oficial a l'Olimpiada n'és una mostra exemplar. El document acaba sol.licitant

~~l'adquisició d'una sèrie de~~

l'adopció d'una sèrie de mesures que concreten en vuit punts. El primer sol·licita el permís per a l'Olimpiada. La resta es refereix a les condicions en què viuen els joves a l'Hospitalet. Val la pena de destacar algunes de les seves reivindicacions, expressades en aquest document: necessitat de zones esportives i de centres socials i culturals; que sigui lliure l'entrada a totes les instal·lacions esportives ja existents a la ciutat; que els centres de joves siguin regits per ells mateixos; ~~xxxxxxx~~ participació dels joves en tots els afers públics, en igualtat de drets i amb vot a partir dels 18 anys; treball efectiu a partir dels 16 anys; igualtat de sexes; igualtat real d'oportunitats en l'accés als diferents nivells de formació cultural; participació dels estudiants en la direcció dels centres d'ensenyament; a igual rendiment, igual salari.

REIVINDICACIÓ

Santa Coloma de Gramanet: ~~denúncia~~ DELS TERRENYS DE MOTOCROSS

El ~~matí~~ diumenge, ^{27,} ~~un fet semblant succeeix a Sta. Coloma.~~ Grups de joves dels barris d'Arrabal i Sta. Rosa ocupen els terrenys abans dedicats a ~~la~~ l'exercici de motocross, ^{únic solar lliure en el sector (unes 8 ha),} ~~on~~ organitzen jocs infantils i un partit de fútbol. L'afluència de públic és massiva. Els organitzadors aprofiten l'avinentsesa per a reclamar ^{una vegada més} aquells terrenys per als públics. En acabar el partit de fútbol, la policia invita els presents a abandonar els solars i es produeix algun incident.

L'endemà l'Associació de Veïns del barri ~~xxxxxx~~ adreça una carta a l'opinió pública en la qual comenta els fets del diumenge, explica la situació general de déficits a Santa Coloma pel que fa a zones verdes i lamenta que es vulguin destinar els terrenys del Motocross a la construcció de més vivendes.

Barri de Trinitat Vella (Barcelona): DENUNCIA DE LES PROMESES INCUMPLIDES DE L'ALCALDE

Al cap d'un any de la visita que l'alcalde Masó va fer al barri, els veïns han elaborat, sota l'impuls de la pròpia Associació, un informe en què posen de manifest tots els problemes i deficiències que pateix aquest barri i denuncien les falses promeses de l'alcalde, que s'havia compromès - segons ells - a la solució immediata de determinats problemes.

N O V E M B R E

Mataró: OCUPACIO D'UN SOLAR EN ELX BARRI DE CERDANYOLA

El segon diumenge, dia 10, uns 300 veïns del barri de Cerdanyola ocupen un solar, temps ha reclamat com a zona verda, el netejen bé i entre tots hi col.loquen gran quantitat de plantes ornamentals.

El solar en qüestió és propietat d'una indústria química la qual ha estat repeditament denunciada a les autoritats per la contaminació que desprèn, i per això s'haurà de traslladar a un altre indret. Ja el juliol passat, un escrit ~~xx~~ signat per 450 veïns i quatre entitats del barri demanava a l'alcalde el ràpid trasllat de la fàbrica i la conservació íntegra dels solars com a zona verda. L'Ajuntament al.llegà quant al segon punt, que l'entitat no disposava de diners per a comprar- els terrenys...

L'Hospitalet: RECLAMACIO DE GUARDARIES A BELLVITGE

Quasi un miler de dones del barri de Bellvitge es manifesten pacíficament el dia 13, tot clamant repetidament "Guarderías gratuitas en Bellvitge". Recorren lentament la carretera, interrompint la circulació, fins que ~~xxxxxxx~~ arriben grans contingents de policia armada que disol la manifestació.

Barcelona: LES ADEV CONTRA CARESTIA DE LA VIDA I A FAVOR DELS TREBALLADORS DE SEAT

Les Associacions de Veïns segueixen fent-se ressó dels problemes que afecten sobretot a les classees treballadores. Cap a meitats de mes, fan públics dos documents en aquest sentit.

Són 11 Adev, ~~xxx~~ primer, que adrecen un ~~xxxxxxx~~ comunicat a l'opinió pública reclamant l'atenció de les autoritats sobre l'increment constant del cost de la vida. Fan al.lusió directa a l'acaparament i especulació que registra l'oli i el sucre durant els últims dies. Demanen, finalment, un augment dels sous en relació als increments que experimenten tots els productes de primera necessitat.

Poc després, són 19 les Adev que signen un escrit enviat al delegat

~~provincial de Sindicats~~

provincial de Sindicats, Socias Humbert, en el qual manifesten la seva preocupació per la situació dels treballadors de Seat i per les dificultats que tenen de reunir-se als locals del Sindicat. Recolzen plenament les peticions dels obrers i sol·liciten l'anul·lació de les sancions. I demanen també mesures apropiades de cara el lliure exercici dels drets de reunió, d'associació i d'expressió.

Barri de Poble Nou (Barcelona): SOLIDARITAT AMB ELS OBRERS ACOMIADATS D'"IBERIA RADIO"

L'Associació de Veïns, recollint l'opinió del barri, s'adreça amb una nota al delegat provincial de Treball en que expressa el profund malestar per la sentència dictada per la Magistratura en el cas d'"Iberia Radio", contrària als interessos dels ~~xxxxxx~~ treballadors. Declaren que consideren injusta la resolució judicial, que s'adhereix al recurs presentat i que es solidaritzen amb els acomiadats, tot desitjant que les promeses del director general de Treball fetes davant de la representació dels treballadors d'"Iberia Radio" no es quedin sols en promeses...

Barri de Les Corts (Barcelona): DENUNCIA D'UN "AFFAIRE" DEL GRUP AUGER

L'Associació de Veïns d'aquest barri publica un número especial del seu butlletí "Les Corts" dedicat a la denúncia i difusió de les irregularitats ^{del edifici} ~~del edifici~~ que s'estàn construint en el carrer Cardenal Reig, els quals "contravienen las normas municipales en cuanto a volumen, situación y uso previsto, ya que se pretende instalar una industria considerada ^{da} peligrosa y molesta". La indústria, serien les rotatives del grup editorial "Mundo" del qual ~~max~~ n'és president Sebastià Auger. I dona la "coïncidència" també que Auger és el propietari dels solars del C/ Cardenal Reig i de les immobiliàries que hi construeixen els edificis denunciats. Els veïns han passat cinc mesos fent impugnacions, protestes, denúncies i cartes a les autoritats, sense cap profit. La premsa a penes se n'ha fet ressó, cosa que es considera conseqüència de les pressions

d'Auger sobre ~~xxx~~ els col·legues. I és ben significatiu - senyalen encara els veïns - que les obres segueixin a un ritme accelerat (en poc temps s'han aixecat 4 plantes), com "un clar intento de llevar a la pràctica la política de hechos consumados que tan de boga está en nuestros días".

Vilafranca del Penedés: LA COLERA D'UNS VEINS CONTRA "AUTOPISTAS,SA"

A rel de la mort d'un jove~~x~~ quan atravessava l'autopista en direcció al barri del Pi de la Serreta, la indignació popular es plasma en 1.800 signatures d'un escrit de protesta contra ~~XAwxopixxxxexxix~~
~~xxxx~~ l'empresa concessionària. En l'escrit es demana també el ràpid restabliment de l'accés al barri que va quedar tallat amb les obres de l'autopista.

Barri de Poble Nou (Barcelona): PANCARTES ALS BALCONS CONTRA ELS FUMS DE "FERTRAT"

Després de reiterades protestes i denúncies contra l'empresa d'acers i fundicions "Fertrat", ubicada a Poble Nou, que desprèn uns vapors altament nocius, els veïns més afectats han penjat als balcons pancartes al·lusives a la qüestió ("Eora Fertrat, indústria perillosa").

L'Associació de Poble Nou envia una nota a la premsa per tal de denunciar una vegada més el greu problema i demanar una ràpida solució per part de les autoritats.

D E S E M B R E

Barri de Gràcia (Barcelona): INTENSA CAMPANYA CONTRA LA "VIA 0"

Davant dels fundats indicis de revitalització del projecte anomenat Via "0", els veïns de l'antiga Vila de Gràcia promouen una gran campanya d'oposició a primers de desembre.

El projecte, nascut el 1917 i aparegut i desaparegut alternativament dels diversos plans municipals, sembla ara inclòs en la revisió del Pla Comarcal i justificat com a accés directe a la ciutat per als vehicles (50.000 diaris?) que usaran el futur túnel central del Tibidabo. La Via "0" atravessaria tota la Vila de Gràcia, enllaçant el Passeig del General Mola amb la Plaça Lesseps ~~amb~~^{en} forma de "S". Sembla també que l'interès primordial d'aquesta Via radica en la revalorització de terrenys que suposaria la perllongació de la zona de negocis del centre de la ciutat.

"Gracia corre peligro. El proyecto del Ayuntamiento de abrir una calle de gran anchura que desviente el barrio de lado a lado, le afecta directamente a usted. Su casa puede desaparecer para dejar paso a mayor número de automóviles. Junto a usted, 25.000 vecinos corren el mismo peligro".

Amb aquest especimen de panflet, l'Associació de Veïns de Gràcia engaga la campanya d'oposició al projecte i convoca una magna assemblea per al diumenge 8 a la qual inviten l'alcalde, el regidor del Districte, dos delegats de serveis i els 25.000 veïns afectats. A la reunió hi assisteixen unes 500 persones, però ni un representant de l'Ajuntament. Es distribueix una carta perquè la signin els presents i altres veïns, que després seria presentada a l'alcalde.

Per al diumenge següent, els joves de l'Associació de Lesseps volien organitzar una marxa atlètica denominada "Marathon Via 0", que no seria autoritzada per les autoritats. La marxa havia de recórrer tot el barri, resseguint el que seria la hipotètica Via "0", i en les places Joanich i del Nort estaven previstos actes informatius sobre la qüestió i una breu representació teatral sobre temes municipals.

L'Hospitalet: MÍTING EN LA CLAUSURA DE LA I OLIMPIADA POPULAR

Amb tot l'aspecte d'un míting, es clausurava el diumenge dia 8 la I^a Olimpiada dels joves de l'Hospitalet, que tan^{ts} de suors havia costat als organitzadors.

L'acte consistia en l'última prova entre els guanyadors de cada barri en l'entrega final de medalles ~~xxx~~ i en la lectura d'un document reivindicatiu dels joves de la població. Presidien l'alcalde accidental, senyor Layola, el regidor d'esports i els directius de les AdeV i centres socials.

Un cop lliurats els premis, un membre de cada un dels grups organitzadors, corresponents als diferents barris de la ciutat, puja a la tribuna i llegeix les reivindicacions pròpies dels joves del seu barri. Un a un van desfilant davant del micròfon, mentre l'històric "memorial de greuges" va arrancant entusiastes aplaudiments de la multitud... i també de la presidència.

Els cronistes no recorden un cas semblant en la història de la ciutat.

Terrassa: LES ADEV DENUNCIEN LA CRISI ECONOMICA

Les AdeV suscribeixen una declaració pública en que fan referència a les greus conseqüències que comporta la crisi econòmica sobretot per als barris treballadors.

A Terrassa, diuen, la crisi afecta ja a diversos sectors, particularment al tèxtil i al de la construcció. Són nombrosos els acomiadats, els parats i els treballadors a qui es restringeixen les hores de treball. Aquesta aguda ~~xxxxx~~ recessió dels ingressos junt amb l'augment continuat del cost de la vida, fa que la situació dels barris, on viuen la majoria dels treballadors, sigui realment tenebrosa.

Demanen, en últim terme, a l'Ajuntament que convoqui una reunió de tots els sectors afectats, per tal de discutir la situació i ~~xx~~ d'intentar pal·liar els múltiples problemes de la població.

Barri de la Vall d'Hebron (Barcelona): INFORME SOBRE EL COST DE L'ENSENYAMENT "GRATUIT" AL BARRI

Les 1.500 famílies del barri paguen 30 milions de pessetes anuals per l'ensenyament dels seus fills. Aquest és un dels resultats de l'enquesta promoguda per l'Associació de Veïns. "Es intolerable - comenten en l'informe - que se nos diga que la enseñanza es gratuita; lo consideramos un insulto, pues si no fuese gratuita, ¿qué nos costaría?"

Badalona: ELS VEÏNS DE SANT ROC NETEJEN EL BARRI

Comprovada la ineffectivitat de ~~la~~ l'empresa concessionària dels serveis de neteja i després de infructuoses peticions a l'Ajuntament, els veïns d'aquest barri obrer de Badalona es passen el matí del diumenge, dia 15, netejant tots els carrers. L'acció, a part de simbòlica, havia esdevingut necessària a causa de ^{la} quantitat de brutícia que niuava a molts racons del barri.

Barcelona: LES ADEV PREOCUPADES PER L'INCREMENT DEL COST DE LA VIDA

A finals de mes, diverses Adev de Barcelona organitzen col·loquis sobre el cost de la vida. Cal esmentar, per exemple, ~~el~~ l'organitzat al Cine América per les Adev de Poble Sec i Sant Antoni, al qual hi assistiren unes quatre-centes persones. Es parla de diferents problemes relacionats amb el barri (jubilatats, mercat, etc.), però es centra la discussió en la pèrdua sistemàtica del poder adquisitiu dels seus, criticant ~~amb~~ durament inclús la política econòmica ~~del~~ del Govern.

Barri del Casc Antic (Barcelona): ELS JOVES REIVINDIQUEN EL MERCAT DEL "BORN"

Els joves dels diversos centres ubicats al Casc Antic de Barcelona aprofiten les festes de Nadal per reivindicar i sensibilitzar els veïns entorn del mercat del "Born", que amenaça ruïna si no s'hi posa remei aviat.

Els joves organitzen un recorregut pel barri ~~xxx~~ traginant un arbre de Nadal, que després plantarien en la plaça de Sant Agustí Vell. Reparteixen pel barri un auca amb la qual informen ~~xx~~ sobre les utilitats que podria oferir el mercat: centre social, escola, guarderia, local de l'AdEV, museu... El més important, remarquen, és que la gent del barri fassi sentir la seva veu i decideixin ells mateixos allò que cal fer amb el vell mercat del Born.

Barri del Turó de la Peira (Barcelona): CONTRA LES "PERMANENCIES" ALS COL.LEGIS

La Vocalia d'Ensenyament de l'Associació de Veïns del Turó de la Peira-Santa Eulàlia de Vilapiscina-Ramon Albó promou a finals de mes un ampla campanya contra el sistema de pagament de les dites "permanències" als col·legis "nacionals" d'E.G.B.

Envien després una carta als pares de tot el barri explicant el clima de tensió existent en algun col·legi per aquest motiu. I els passen una relació del que és la "enseñanza gratuita en los seis colegios nacionales existentes en el barrio". ("Canigó": 250 ptes/mes; "Calderón de la Barca": 300 més 50 per gimnàssia; "Madrid": 250 més 50 per gimnàssia; "Maragall": quota "voluntària" de 300 ptes./mínim; "Ramiro de Maeztu", 250 ptes., incloses gimnàssia i biblioteca; i "Timbaler del Bruch": 250 més 35 per a l'Associació de Pares i 5 per neteja)

L'Associació manifesta explícitament que no vol de cap manera perjudicar a directors i professors, els quals han de recórrer a aquests ingressos per pal·liar llur migrat sou, "pero lo que no es justo es que esta deficiencia se salve con el sacrificio económico de los padres de familia, trabajadores en su mayoría".

3.- CONCLUSIONS PRELIMINARS

Fins a quin punt es podria afirmar que la majoria de lluites urbanes esmentades apunten cap a la reivindicació d'una "nova" ciutat?

No és fàcil, ni potser imprescindible, de despejjar l'interrogant. Depèn, tant se val, del que s'entengui per "nova ciutat".

Ara bé, cal recordar d'entrada que no totes les accions revesteixen la mateixa significació ni social ni política. Parlar de "lluites urbanes" indiferenciades equival a esquivar les motivacions específiques que estan a la base de cada una i, en definitiva, a passar pel mateix sedaç problemes i contradiccions que s'han de situar a a molt diferent nivell en la composició estructural de la nostra societat. D'altra banda, cada acció s'ha de valorar en funció del paper particular que juga dins la lluita general entre les classes socials antagòniques.

Sembla indiscutible que l'actual marc de la ciutat, estructurada d'acord amb els interessos de la burguesia monopolista, industrial i financera, proporciona de si un focus permanent de possible ruptura del sistema social que l'aguanta, és a dir, un focus més d'agutzació de la lluita de classes. Són tals les contradiccions inherents a aquest "model" irracional de ciutat, que el sol fet d'intentar posar-hi una mica d'ordre (p. ex. Revisió del Pla Comarcal del 53 per a Barcelona i Comarca), genera uns conflictes socials que el mateix sistema difícilment digireix. La mateixa degradació de la ciutat (~~manca~~ manca d'espais verds, contaminació, barraquisme, especulació del sòl...) i l'enorme dèficit d'equipaments (habitable, escoles, centres sanitaris, transports, centres d'esplai...), indiquen clarament quina elevació dels costos socials necessita el sistema per a subsistir.

Tot això fa que avui la ciutat esdevingui un medi privilegiat de convergència dels diferents sectors populars en la lluita contra el principal enemic. Si en el camp de la producció és on té lloc l'afrontament bàsic del treball contra el capital per tal d'aconseguir el

major salari directe possible, en l'esfera de la reproducció de la força de treball - el lloc de residència - és on es desenvolupa la lluita de les classes treballadores en ordre a obtenir el major salari indirecte possible, és a dir, el millorament general i constant de les condicions de vida.

En conseqüència, sigui el que sigui el contingut i nivell de les lluites urbanes, aquestes no poden ser més que manifestacions de contradiccions secundàries dintre el sistema. I aquesta és una de les seves grans ambigüetats. En efecte, les lluites urbanes incloses en el recull anterior, tant per causa de la composició interclassista dels seus protagonistes (obrers, petits comerciants, intel.lectuals.. com per les motivacions que objectivament les provoquen (manca d'equipaments, millorament de les condicions de vida...), mai no posen directament en qüestió el sistema, perquè mai no ataquen tampoc el mode de producció vigent. I sovint cauen - o tendeixen a caure - en un reformisme més o menys dissimulat (reivindicacions de "més" participació en la gestió pública, de "més" atenció als barris, de "més" control dels preus...), sense arribar a minar les bases de la política local ni - menys encara - de la general ~~maxpaix~~ de l'Estat. Per això, l'alcanç polític d'aquestes lluites sembla més aviat migrat.

Això no significa, tanmateix, que alguna acció determinada, tot i representant una contradicció estructuralment secundària, no pugui haver estat principal des d'un punt de vista conjuntural. Però aquest judici comportaria relacionar la lluita en qüestió amb altres moviments socials i analitzar l'efectivitat de la primera en el supòsit d'un canvi en la relació de forces entre les diferents classes.

Malgrat tot, no es pot infravalorar, dins les coordenades socio-polítiques per les que passa l'Estat, la dinàmica conflictiva generada pels moviments urbans i les seves conseqüències potser a més llarg plaç.

En primer lloc, algunes accions poden haver tingut un abast més ample tot desbordant el marc de les reivindicacions urbanes i reclamant

canvis profunds tant en la distribució del pastís com en l'estructura del poder polític. Normalment, la radicalització de les lluites és proporcional a la situació del marc urbà (infraestructura + protagonistes) on neixen i es desenvolupen. En aquest sentit, les reivindicacions dels barris obrers són sempre més radicals i unitàries que en la resta, i solen revestir un caràcter "universal" (o sia, d'interès per a totes les classes socials dominades) enfront del caire "particular" o corporativista que prenen les lluites d'altres sectors ciutadans.

I segonament, donat que cada vegada més l'Estat esdevé el primer interessat en la "regulació" de l'espai urbà, els moviments urbans incideixen de fet, més o menys ~~en~~ directament, contra la mateixa administració pública. Aquest fet, relativament nou, conforma i aguditza progressivament la dimensió política d'aquests moviments, i ~~deixa~~ ^{deixa} ~~deixant~~ ^{entreveure} la importància - almenys tàctica - que les lluites urbanes poden representar en un procés de canvi.

Cal observar finalment que el punt decisiu seria investigar quins ~~ix~~ han estat els grups organitzadors de les lluites més significatives. S'ha remarcat repetidament el paper determinant de les Associacions de Veïns, com a organismes legals, en l'organització pràctica de la majoria d'accions. Ara bé, quines forces polítiques han orientat ideològicament i proposat tàcticament a les Adev els objectius a assolir i les formes concretes de lluita?

La resposta, la investigació d'aquesta incògnita, donaria la mesura de fins a quin punt els moviments urbans desenvolupats últimament a casa nostra apunten a la reivindicació d'una "nova ciutat"...

229

Notes (20) 19 - 11. J.

(1) Cal destacar en aquest sentit l'espai informatiu "En Directo", llençat per Ràdio Barcelona a principis del 1974, realitzat per un jove equip de professionals sota la direcció de Joan Castelló ~~Xixgixi~~ Rovira i que comprenia 5 espais setmanals d'una hora i mitja de durada.

Entre altres, es van tractar els ~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~ següents temes d'actualitat: Central Tèrmica de CUBelles, Silos de St. Feliu de Guíxols, Carreteres de Castellar del Vallès, l'avort, el divorci, situació i discussió sobre cada un dels barris de Barcelona, etc.

L'àmplia audiència que va tenir aquest programa, així com la relació de qüestions tractades i la inhabitual serietat amb què eren presentades i discutides, tot això senyala sense embuts quin extraordinari ^{paper} ~~podria~~ realitzar una ràdio que veritablement complís una funció informativa i sensibilitzadora a nivell popular.

(2) Pel que fa a Catalunya, pot veure's "La Catalunya pobra", de J. Miró, E. Sena i F. Miralles, Nova Terra, Barcelona 1974.

(3) Veure Manuel Castells; "Movimientos sociales urbanos", Siglo XXI, Madrid 1974, pp. 5ss. Aquestes consideracions són en part inspirades en el capítol I del llibre citat.

(4) Op. citat, p. 7.

(5) Veure op. citat, p. 40.

(6) La revista "CAU" ("construcción/Arquitectura/Urbanismo"), del col·legi d'Aperalladors, va iniciar l'estudi crític de Barcelona amb la publicació a finals del 1971 del número monogràfic intitulat "La Gran Barcelona". Van aparèixer després dos números dedicats

a "El fet Urbà a Barcelona" i una altre, de gran ressonància, sobre "La Barcelona de Porcioles".

Semblantment, la revista del Col·legi d'Arquitectes, "Cuadernos de Arquitectura", ha acomplert una positiva labor de denúncia i crítica enfront de les actuacions urbanístiques.

També cal esmentar alguns llibres que han incidit més o menys directament en la problemàtica de l'actual Barcelona: AAVV., "Economia crítica: una perspectiva catalana", Edicions 62, Barcelona 1973; F. Martí/E. Moreno, "Barcelona, ¿a dónde vas?", Dirosa, Barcelona 1974; "La Catalunya pobra", ja citat, etc.

(7) Sobre el tema general de ~~XXXXXXXXXXXX~~ la immigració a Catalunya, es poden consultar diversos estudis com per exemple: J. Maluquer, "Població i societat a l'àrea Catalana", Barcelona 1964; A. Pascual, "El retorn dels emigrats", Nova Terra, Barcelona 1967; A. Jutglar, i altres, "La inmigración en Cataluña", Edima, Barcelona 1968, etc. Respecte a Barcelona, vegi's "CAU" número 22, nov/des. 1973, sobre "El Fet Urbà a Barcelona".

(8) Veure "La Gran Barcelona", citada anteriorment, que conté una molt completa informació sobre aquest punt.

(9) Veure Carme Massana i Francesc Roca, "Estratègies urbanes i realitat urbana a la regió de Barcelona", dins "Economia crítica..!" ja citat, p. 215 s. Aquest treball és altament aclaridor sobre el paper que poders públics i capitals privats han jugat en la "planificació" de Barcelona i Comarca durant les últimes dècades.

(10) Les dades emprades aquí provenen d'un estudi publicat per les Parròquies de Santa Coloma l'estiu del 1972, i que en línies generals sembla encara, per dissort, plenament vàlid.

(11) Com és sabut, el Pla d'Ordenació de l'Àrea Metropolitana de Barcelona (POAMB), promogut ja des de 1964 per la Comissió d'Urbanisme, tenia com a fita estudiar i oferir un conjunt articulat

de línies estratègiques a seguir de cara el futur desenvolupament de l'Àrea Metropolitana. L'Àrea venia a ser com a una unitat de planejament ~~XXXX~~ d'una extensió ^{inter}mitja entre la Comarca de Barcelona i la "província". Comprenia vuit grans comarques, des del Tordera fins a Cubelles, i des del mar fins a la segona cadena prelitoral, 162 municipis de la "província" i el 69 % de la població de Catalunya (igual al 10 % de la de tot l'Estat espanyol).

Amb una contribució al P.N.B. del 16 %, l'AMB és de fet una de les zones de la península de major potencial demogràfic i econòmic.

Tenint en compte que a partir dels anys 60, s'ha donat un gradual procés de desconcentració industrial de Barcelona cap a l'Àrea Metropolitana (el nombre de noves inversions, p. ex., entre 1965-1972 es va distribuir d'aquesta forma: 30'5 % a Barcelona-capital; 25'8 % a la Comarca; i 43'7 % a la resta de l'AMB), els sectors més organitzats políticament de la burgesia catalana (Círcol d'Economia, Cambra de Comerç...) han reivindicat sovint la necessitat d'un organisme descentralitzat que tingués jurisdicció administrativa sobre tot l'àmbit de l'AMB.

El mar de fons i els temors suscitats a Madrid per aquesta reivindicació, que no deixa de tenir la seva "cua" política donat el pes econòmic que a Catalunya representa l'AMB, van quedar de moment tallats d'arrel amb l'"oportuna" creació de l'Entitat Municipal Metropolitana, que representa una palesa derrota de les posicions avançades de la burgesia local.

Sobre les vicissituds, problemes i resultats del POAMB, poden veure's: "CAU", nº 21, Set/oct. 1973, pp. 33 s; "Barcelona, ¿a dónde vas?", citat, pp. 39 ss., etc.

(12) Amb el decret de creació de l'EMM, que algú va comparar al nefast Decret de Nova Planta, es va donar un gran pas endarrera tant en la normalització de la vida local com en el planejament urbanístic de la regió. De fet, la competència de l'EMM es redueix a la Comarca de Barcelona (29 municipis), creada el 1953, mentre

que la resta de la "província" passa a la competència de la Diputació, la qual haurà d'elaborar un Pla Provincial d'Urbanisme. De l'Àrea Metropolitana, doncs, ni menció...

D'altra part, l'anàlisi dels elements estructurals de l'EMM mostra clarament el seu caràcter centralitzador i antidemocràtic. Els òrgans de l'EMM són: el Consell Metropolità, la Comissió Administrativa Metropolitana, la Gerència i el "Organo Desconcentrado".

El Consell és el màxim organisme decisor, si bé "supervisat" sempre pel "Organo Desconcentrado", el qual depèn dels ministeris de Vivenda i Governació. El Consell setà compost de 27 membres: 10 per Barcelona, 6 per la Diputació, 4 per les poblacions de menys de 100.000 h., 2 per cada població de més de 100.000 h. i el president, l'alcalde Masó. Els 27 Consellers nomenats ^{de fet} es distribueixen de la següent forma: 7 alcaldes (nomenats a dit), 9 regidors o diputats del Terç Sindical (dels quals 7 representen la secció econòmica), 9 regidors o diputats del Terç Corporatiu (designats més o menys pel Governador) i 2 regidors del Terç Familiar (un és constructor i l'altre és Tormo, de la indústria del taxi).

La Corporació funcionarà com un super-ajuntament, tal com estipula el reglament publicat el desembre del 1974, amb un super-alcalde (Masó) i un gerent (Arozamena, de Madrid), amb "directors de serveis" (similars als "delegats" del ajuntaments), etc.

Val a dir, resumint, que l'EMM sembla constituir una neta victòria ideològica i política, de la Diputació (llegeixi's Samaranch i la burgesia més retrògrada) sobre l'Ajuntament de Barcelona (Masó i els sectors industrials i financers més "europeistes").

(13) Per al conjunt de la problemàtica sobre el Pla Comarcal del 1953, convé consultar els números de "CAU" citats, sobretot el nº 10 ("La Gran Barcelona") i el 22 ("El Fet Urbà a Barcelona").

(14) Entre altres informes i articles a propòsit de la polèmica,

poden veure's: "Presència" del 8-6-74 (informes de R. Pradas i J. Fabre), "Economía Mediterránea", nº 21, setembre 1974 (informe de L. Brau), "Gramma", juliol/agost 1974 (article editorial), etc.

(15) H. Lefebvre, "De lo rural a lo urbano", Ed. Península, Barcelona 1973, p. 200.

(16) Segons les nostres informacions, el periodista J.M. Huertas Clavería està a punt de publicar un documentat estudi sobre els barris de Barcelona que pot ser molt aclaridor en aquest sentit.

(17) No coneixem bibliografia sobre aquest punt. En la premsa se n'ha parlat, però sempre de forma esporàdica i superficial. Caldrà que algú n'emprenqui la investigació, que promet ser molt interessant...

(18) Serveixi com a exemple de l'activitat desplegada en general per les associacions, aquesta mena d'organigrama sobre les comissions de l'AdeV "poble Nou" i respectives activitats:

<u>Comissions</u>	<u>Nombre aprox. membres</u>	<u>Activitats</u>
JOVES	30-40	Xerrades, excursions...
SANITAT	6	Sanitat barri, ambulatori, assistència...
ESPLAI	50	7-11 anys: treballs manual jocs, excursions... 11-14 a.: reunions, excursions...
URBANISME	15-20	Contaminació, Plans barri, habitatge, platjes, jardins mitjans de comunicació
ENSENYAMENT	20-30	Situació escolar al barri
VELLS I MALALTS	6-8	Situació vells al barri, local social, pensions, casos aïllats...

GRUP FORUM 5-10

Xerrades i col.loquis, cinefòrum, recitals de cançó...

CONTROL PREUS 3

Vigilar preus del mercat

SECRETARIA 5

Qüestions burocràtiques.

(14) Es realment llastimós que a tot Barcelona no es trobi cap arxiu complet d'aquesta premsa de barris. La consulta d'aquestes publicacions - la majoria, butlletins interns de les AdeV sense periodicitat - esdevindrà imprescindible per a la història de la ciutat. Concretament, per al present recull sobre els moviments urbans, ens hagués estat d'una valor notable. Les col.leccions consultades eren molt escasses.

Quant al nombre ~~de les~~ ~~de les~~ revistes de barri i butlletins de les AdeV, a principis de 1975 se'n contabilitzaven només a Barcelona ciutat un total de 29, segons una exposició exhaustiva d'aquesta premsa duta a terme al mes d'abril a un local de les Rambles del Poble Nou.

V - MOVIMENT ESTUDIANT I D'ENSENYANTS

1.- INTRODUCCIO

Sobre la situació del moviment estudiant

Ha passat ja a la història la gran efervescència dels diversos moviments d'estudiants als països d'Occident, pròpia dels anys 60, que culminaria amb el "Maig francès" del 1968 i que duria a molts a plantejar-se - d'una forma simplista, cal reconèixer-ho - si no havia arribat l'hora en què el moviment estudiant podia supplantar el moviment obrer en la direcció de la lluita revolucionària als països capitalistes.

Tanmateix, si bé és cert que el moviment estudiant ha passat a segon terme en els darrers anys, no per això han desaparegut els motius bàsics de la conflictivitat inherent a la funció universitària a la nostra societat. Ben al contrari. Els motius s'aguditzen amb el pas del temps i amb el progrés tècnic, científic i econòmic.

El desenvolupament tecnològic, en efecte, ve totalment condicionat per la necessitat experimentada pel capitalisme avançat, de continuar el procés accelerat d'acumulació de capital, cosa que només pot aconseguir gràcies al manteniment de la "plusvàlua relativa", és a dir, gràcies a l'aplicació en el procés productiu d'uns instruments tècnics cada vegada més perfeccionats (nova maquinària, noves formes d'organització, de control...) que permetin una major productivitat.

D'aquí que la ciència esdevingui avui dia una força d'aplicació directa a la producció. D'aquí, també, la necessitat de preparar i de disposar d'uns quadres tècnics i científics que la facin possible. Així, ultra la tradicional funció de l'ensenyament com a transmissió de la ideologia dominant, s'imposa cada cop més l'obtenció d'una "mà d'obra" intel.lectual, altament qualificada, que garanteixi el funcionament progressivament més complexe de la producció en el sistema capitalista.

Per això, els anomenats "professionals" (intel.lectuals, científics, tècnics de grau superior...) esdevenen cada dia més uns simples "assa-

lariats" en la mesura que són requerits com a tals en el procés de producció. Aquesta gradual "proletarització" dels professionals i, d'altra banda, una certa "massificació" de l'ensenyament superior (com a conseqüència de l'alliberament del treball de la força laboral juvenil i de la demanda de personal qualificat, entre altres causes), constitueixen el nucli més característic de la problemàtica universitària en la nostra societat, organitzada d'acord amb els interessos d'un capitalisme monopolístic d'estat. La classe dominant, a fi d'evitar la definitiva ruptura de l'"elitisme" i "classisme" propis de la Universitat, i alhora les perilloses distorsions en el mercat del treball científic-intel.lectual (la saturació del qual podria dur a situacions conflictives, a part del cost "innecessari" que pressuposa ~~ix~~ una tal situació), no té altra sortida que intervenir a través de l'estat en la "regulació" de tot el procés educatiu - i molt especialment en l'ensenyament superior - mitjançant la selectivitat. Selectivitat que pot revestir des de formes i pràctiques camuflades, fins a una explícita i concreta "Llei de Selectivitat".

Al nostre país, a part d'aquesta problemàtica estructural, comú a molts altres ~~x~~indrets, el moviment estudiant s'ha vist obligat a afrontar una situació socio-política única. A més d'haver de lluitar contra unes condicions realment deplorables en quant a la qualitat i possibilitats de l'ensenyament superior, no ha disposat dels elementals ~~x~~drets de reunió, d'associació i d'expressió, imprescindibles per un moviment social que pretengui un mínim d'eficàcia a l'hora de defensar els interessos dels afectats.

Pel que fa al moviment estudiant a Catalunya - com en general a la resta de l'Estat espanyol - es pot afirmar sense embuts que s'ha desenvolupat des del 1940 fins al 1970 sota l'empenta de dues urgències vitals complementàries: d'un costat, la lluita contra l'intent per part del Govern d'acotar i copar el moviment dels estudiants a través del SEU ("Sindicato Español/Universitario"), imposat com a únic i obligatori, i que després de successives "reformes", s'esfondraria irremediablement el 1965, creant-se com a alternativa les ARE ("Asociaciones Profesionales de Estudiantes") d'efímera vida; i per l'altre, la recerca laboriosa i constant d'unes formes d'organització, autònomes

i democràtiques, que veuria el seu punt cim al març del 1966 amb la creació del SDEUB ("Sindicat Democràtic d'Estudiants de la U. de Barcelona") com a sindicat unitari, democràtic i autònom dels estudiants (constituït en la famosa tancada ~~xxx xxxxxxxxxxixdxiixmxx~~ dels estudiants delegats i d'alguns intel.lectuals als Caputxins de Sarrià).

Amb la desaparició del SDEUB el 1968, s'inicia l'última etapa del moviment a Barcelona, marcada per dos fets importants: la creació de l'anomenada Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) i l'aprovació de la LGE ("Ley General de Educación").

Es a partir del 1970 que sorgeixen els nous trets definidors del moviment estudiant fins el 1974. A finals del 1970, tant la jornada en favor de l'amnistia (3 de novembre) com la celebració del famós "Procés de Burgos", actuarien com a aglutinants de les diverses faccions del moviment, tot impulsant la mobilització general i unitària així com la convergència amb altres sectors i moviments populars. Neixen llavors els "Comitès de Curs" com a òrgans unitaris de l'avantguarda universitària. Comença a despuntar, d'altra banda, el moviment dels Professors No Numeraris (PNN) que prendria forma i virulència pròpies ben aviat. I es va centrant progressivament l'eix de les accions en un objectiu: la lluita contra la LGE i la previsible selectivitat. El moment àlgid seria la jornada de mobilització general a tota la Península, del 14 de febrer del 1972 (convocada clandestinament per la primera RGU o "Reunió General d'Universitats").

Al sí de l'avantguarda estudiantil, però, es debat tot aquest temps una qüestió o dilema capdal que sovint dificultaria l'embranchida del moviment, i que veuria una última i palesa manifestació en la disparitat de postures davant les eleccions "legalitzades" de finals del 1974. Es tracta del dilema entre cercar i promoure un moviment minoritari, fortament polititzat i radicalitzat, o bé un moviment massiu i diversificat a l'estil dels anys forts de la dècada dels 60. La qüestió no està gens resolta, si bé sembla que durant el 1974 domina en part la segona opció.

A propòsit del 1974 a Barcelona, convé observar que, tot i que la situació diem-ne conjuntural era ben diferent per exemple a la Central

i a la UAB, el moviment estudiant tenia enfront uns objectius ben comuns, determinats per gran quantitat de problemes o pendents o d'una nova "adquisició", com eren:

- L'aplicació d'una selectivitat creixent, tant a l'hora d'impedir l'accés a la U. com de forçar indirectament l'abandó dels estudis; selectivitat que seria aquest any "regulada" per una concreta llei.
- Amb el pretext del "manteniment de l'ordre", la U. pateix - sobre tot la Central durant el "regnat" de Carreras Llansana - una constant i dura repressió (presència de la policia, retirada de carnets, detencions, sancions...), de forma que l'organització dels estudiants i defensa dels propis interessos topa amb greus dificultats.
- Manca de participació efectiva en els òrgans directius de la Universitat (Junttes, claustres...).
- Degradació de l'ensenyament en tots els àmbits i per raons ben clares: manca de recursos i de pressupost, situació dels PNN, manteniment d'unes estructures anacròniques i elitistes (càtedres...), plans d'estudi a científics elaborats a esquenes dels interessats...

En relació a tota aquesta problemàtica, tindria lloc a primers d'abril i a nivell de tota la Península, una "Reunió General d'Universitats" (la 5ª RGU) que, a més de convocar una jornada de lluita ant selectivitat per al 9 de maig, sentaria unes directives unitàries per al moviment estudiant: No a la selectivitat; provisionalitat dels plans d'estudis i formació de comissions mixtes (professorat i estudiants) de cara a l'elaboració d'altres de nous; autonomia i gestió democràtica a la U.; retirada de la policia dels centres d'estudi; amnistia universitària; llibertats democràtiques.

Durant el curs 1973-74, el moviment estudiant seguirà desenvolupant-se a partir dels "Comitè de Curs", però al mateix temps tendirà a cercar formes d'organització més àmplies (el dilema referit, però, seguiria sempre candent). Així, s'elegeixen democràticament delegats en cada curs i centre (a través d'unes eleccions ni "legals" ni "clandestines") que serien els mitjans de coordinació en l'organització i execució de les accions. Aquests delegats constituïrien les JED ("Junttes d'Estudiants Delegats") que esdevindrien durant el curs el porta-

veu i únic òrgan representatiu dels estudiants de cara a plantejar llurs reivindicacions davant les autoritats acadèmiques, així com pel que fa a la coordinació amb altres sectors socials afectats semblantment pels seus problemes (PNN, estudiants de l'ensenyament mitjà...). Les JED - com passaria també a d'altres Universitats de l'Estat - aconsegueixen d'imposar-se com a interlocutors davant les autoritats tant acadèmiques com administratives, de manera que inclús el rector Carrera Llansana es veuria obligat a reconèixer-les com a tals. I quan el mateix ministre Martínez Esteruelas va a Barcelona, a finals de juny, per tal de sondejar directament sobre el terreny la situació a les tres U., serien les JED que actuarien com a interlocutors del ministre.

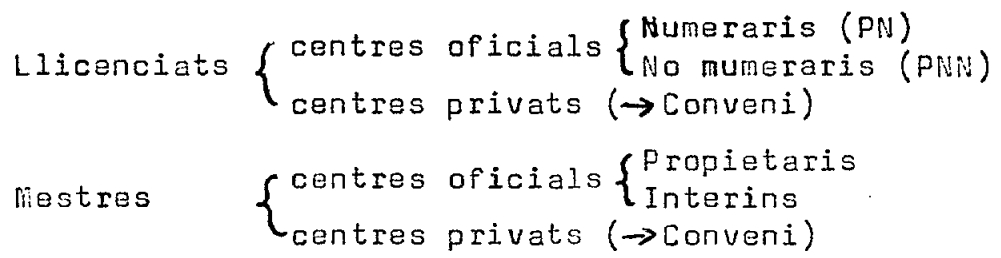
D'altra banda, és interessant de constatar que al costat del moviment estudiant, aquest curs contemplaria la mobilització constant i massiva dels PNN, així com el resorgiment d'un moviment oposicional entre els mateixos catedràtics, i també una inusitada mobilització de PND (Personal no docent: administratius, bidells i altres treballadors fixes a la U.) entorn de reivindicacions de caire laboral. El curs 1974-75, per bé que segueixen els problemes de fons, s'inicia amb una perspectiva nova: la "concessió" per part del MEC d'eleccions lliures i democràtiques, fruit - lògicament - de la persistent i sostinguda pressió del moviment estudiant. L'intent del MEC sembla que apunti a desvetllar - ara reconegut de forma legal - l'antic SDEUB. El Decret de Participació, però, presentaria greus llacunes (A), lògicament explicables en un decret pretesament democràtic, però emanat d'un poder no democràtic. Això fa que s'aguditzï la polèmica en el sí de l'avantguarda estudiant i que les eleccions es desenvolupin sota el signe de la divisió entre l'estudiantat... Per a molts, aquest també podia ser un dels objectius subtilment pretès per la mesura "aperturista" del MEC. Allò que està per veure és quina via emprendre el moviment estudiant després d'unes eleccions "legalitzades", en les quals només participaria de fet un 50 % dels estudiants.

Aproximació al moviment d'ensenyants

El moviment d'ensenyants és relativament nou a casa nostra d'ençà de la guerra civil. No comença a despuntar com a tal fins als últims anys de la dècada dels 60.

Abans, però, de resseguir breument els primers passos i la posterior afirmació del moviment, serà oportú de fer unes quantes precisions preliminars sobre els seus protagonistes i la problemàtica de cada sector.

Justament, una de les principals dificultats amb què topa el moviment és la gran varietat de tipus d'ensenyants. Deixant de banda el professorat de la Universitat (2), els ensenyants s'agrupen d'acord amb l'esquema següent:

Així, pot fàcilment diferenciar-se la problemàtica dels ensenyants, en tres grups:

- 1) PNN d'Instituts ~~(XXXXXX)~~
- 2) Mestres i llicenciats de l'ensenyament privat
- 3) Mestres (propietaris i interins) estatals.

No cal dir que existeixen uns problemes comuns a tots, derivats de la situació real i de la normativa legal a propòsit de l'ensenyament a l'Estat espanyol. De tota manera, cada grup ha d'afrontar uns problemes específics, sobretot com a professionals que troben regulada diferentment la pròpia situació laboral (3).

Els PNN d'Institut es troben bàsicament en les mateixes circumstàncies (eventualitat sistemàtica en el lloc de treball, grans desigualtats en relació als numeraris...) que els PNN de la Universitat.

Els ensenyants (mestres i llicenciats) dels centres privats (inclosos els de l'Església) es caracteritzen per la seva condició d'assalariat amb una situació salarial i laboral regulada per conveni col·lectiu.

I els mestres estatals pateixen una problemàtica ben diferent en cas

que es tracti de mestres propietaris o d'interins; els primers són funcionaris de l'Estat i els interins, contractats eventualment (si fa no fa com els PNN), equiparables als ~~xxxxxxx~~ funcionaris en tots els inconvenients i sense cap dels seus avantatges.

Lògicament, donat aquest ample ventall de problemes a afrontar, el moviment d'ensenyants havia d'intentar d'organitzar-se per sectors. Això és el que passaria en començar els anys 70. Uns anys abans havien brotat unes primeres comissions de mestres que protagonitzarien algunes accions reivindicatives particularitzades en determinats centres privats. Tanmateix, la repressió esdevindria molt dura (sancions, acomiadaments...) envers els ensenyants més destacats - pocs i mancats d'una organització que sostingués la seva lluita enfront de la direcció i de les empreses privades -. Per això, el moviment d'ensenyants sofrí llavors una greu crisi de creixement.

Així, en iniciar l'actual dècada, el moviment tenia plantejades dues qüestions primordials: la necessitat d'una organització que permetés de fer front als múltiples problemes existents a cada sector, i l'elaboració d'una anàlisi política de tot l'aparell educatiu conformat pel nou capitalisme espanyol.

Comencen a despuntar diferents organitzacions (Comissions de Mestres i Llicenciats, Comitès d'Acció d'Ensenyants, Plataformes d'Ensenyants Intercomissió a Institut, UPE...) que, juntament amb diversos i importants fets ocorreguts a la Península, catalitzarien el malestar dels ensenyants, assolint ja notables mobilitzacions entorn de problemes ~~xxxxxxx~~ no tan particulars i més generals.

Ultra les accions efectuades pels ensenyants privats quant a la reivindicació concreta de l'aplicació de l'ordenança laboral per part de les empreses (voltants del 1970), convé subratllar la mobilització registrada en tots els sectors durant el ~~estiu~~ "Procés de Burgos" pel desembre del 1970. Però, la consolidació de l'incipient moviment es faria ben palesa en ocasió de la "Ley General de Educación" del ministre Villar Palasí. El descontent i la preocupació davant la nova llei es cristal·litzaria a Barcelona amb una vaga generalitzada a l'ensenyament el 14 de febrer del 1972. Per bé que no tots els sectors van participar-hi amb la mateixa intensitat, seria aquest un pun

de partida per a ulteriors accions contra la nova normativa i allò que significava en l'orientació de tot el procés educatiu a l'Estat espanyol.

Durant l'any 1973, dos fets marquen l'empenta i l'extensió del moviment: la vaga general a tota la Península dels mestres estatals com a protesta per la no aplicació d'uns augments salarials concedits a tots els altres funcionaris de l'Estat (única acció de tal calibre a l'ensenyament durant el franquisme) i la proliferació d'aturs i d'altres accions reivindicatives a tots els àmbits de l'ensenyament (Instituts, col.legis privats i religiosos...) que tindria com a data més significativa el 6 de febrer, jornada declarada de vaga general a Catalunya. Aquesta data té una especial importància per tal com el moviment d'ensenyants planteja per primera vegada i unitàriament la necessitat d'un Sindicat d'Ensenyants, autònom i democràtic, i d'altra banda, pel fet que el conflicte i la problemàtica denunciada depassa el marc de les aules i centres, i mobilitza també altres sectors de la població (sobretot pares i associacions).

El 1973 contempla també la mobilització dels ensenyants de centres privats entorn del conveni col.lectiu "provincial" a Barcelona, la qual esdevé veritablement massiva (que no vol dir eficaç i coherent...). Segons sembla, s'imposa la utilització de Sindicats, no sense l'oposició de certs sectors, per tal de potenciar l'extensió de la lluita. Els resultats, però, no serien massa reïxits...

Tot al llarg del ~~xxxxxxx~~ 1974, el moviment d'ensenyants sembla que no hagi prosperat amb l'embranchida que prometia. Es veritat que les accions reivindicatives s'han multiplicat arreu, i que potser s'ha ampliat el nombre de participants en les lluites més aviat particulars (condicions de treball en els centres, organització, conflictes amb la direcció...). També és cert que s'ha arribat a la concreció més o menys explícita d'un programa reivindicatiu amb punts comuns per a tots, com són:

- Estabilitat laboral
- Augment salarial
- Millorament de les condicions de treball
- Drets de reunió i de vaga